

ВЕЛИКА СРБИЈА

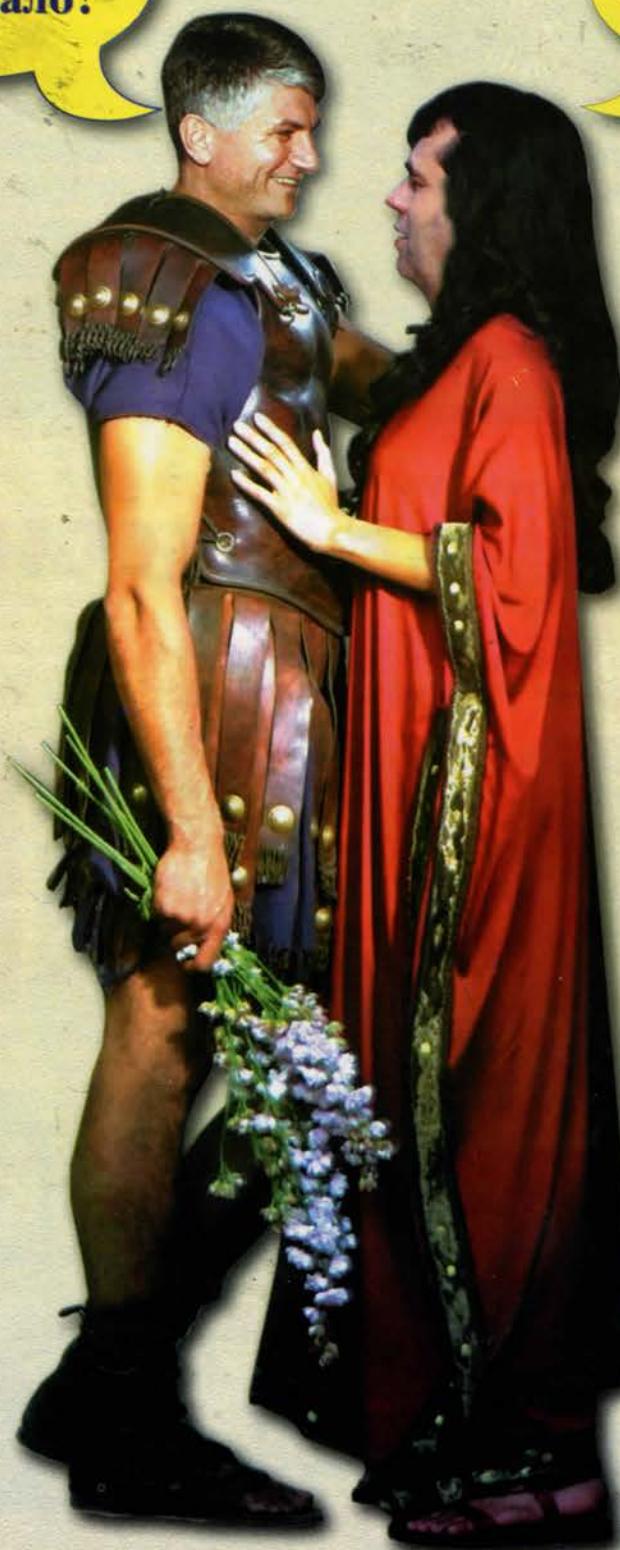

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, СЕПТЕМБАР 2001. ГОДИНЕ
ГОДИНА XII, БРОЈ 1632

Шта нам је све
ово требало?

Мислим да је
за све крива моја
необавештеност

УБИСТВО
ДОС-а
из
ЗАСЕДЕ

СРПСКИ РАДИКАЛИ НА ИНТЕРНЕТУ!

Пут до истине иде преко

WWW.SRS.ORG.YU

Српска
радикална
странка

Памет, знање и поштење!

Мудрост, храброст, поверење!

Обећавали су реформе и демократију, добили смо прогоне и хапшења. О томе неки ћуте. Рекли су да ћемо боље живети, удесетостручили су порезе и цене. Живот обичног човека постаје неподношљив. За само неколико недеља интернет презентација Српске радикалне странке постала је најпосећенија у односу на све друге политичке странке.

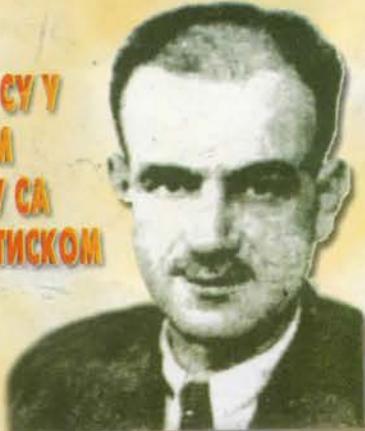
Путем интернет презентације Српска радикална странка сваког дана издаје саопштења за јавност, а сваког петка преноси комплетан садржај конференције за новинаре председника Странке, др Војислава Шешеља.

САБРАНА ДЕЛА ЛАЗЕ М. КОСТИЋА У ДЕСЕТ ТОМОВА

У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

КЊИГЕ СУ У
ТВРДОМ
ПОВЕЗУ СА
ЗЛАТОТИСКОМ

КЊИГЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО ЦЕНИ ОД 1000 ДИНАРА ПО ПРИМЕРКУ
У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, Трг победе 3, Земун,
Све информације на телефон: 011/316-46-21

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Основач и издавач:

др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник:

Синиша Аксентијевић

Помоћник главног и одговорног уредника:

Марина Рагуш

Издање припремила:

Марина Рагуш

Техничко уређење, компјутерски прелом:

Северин Поповић

Унос текста:

Весна Марин

Фоторепортер:

Марко Поплашен

Лектура:

Зорица Илић

Секретар редакције:

Злата Радовановић

Председник Издавачког савета:

др Ђорђе Николић

Заменик председника

Издавачког савета:

др Бранко Надовеза

Издавачки савет:

др Војислав Шешељ, Томислав Николић,
др Никола Поплашен, Маја Гојковић,

Мир Небојша Величковић,

Александар Вучић, Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гондић,

Момир Војводић, Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазић, Лука Митровић,

др Бранислав Блажић

Карикатуре:

Синиша Аксентијевић

Штампа:

"Етикета", 20. октобра 2, 11307 Болеч

Редакција прима пошту на адресу:

"Велика Србија", Трг победе 3, 11080

Земун: Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цена огласа за издање у 100.000 примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

ОДЛАЗИ ЦИРКУС!

Свиредо убиство некадашњег високог функционера Државне безбедности, пуковника тајне полиције, Момира Гавриловића, дефинитивно је поделило Демократску опозицију Србије. Рат саопштењима, који је настао убрзо после овог убиства по "богородском рецепту", показао је да овај злочин има политичку позадину која ће, када се буду открили учесници овог скандала, многе из власти отерati на маргину, а неке, вероватно, и у затвор.

Чињенично стање је да је Момир Гавриловић само десетак часова после разговора са најближим сарадницима председника Југославије о корупцији, спрези власти са организованим криминалом, па тако и реорганизацији институција, као што су правосуђе, полиција и тајна полиција, мучки убијен. Како то обично бива, сви они који су се препознали као "домаћини или гости на овом терену организованог криминала", врло брзо су се обратили јавности у форми саопштења или, евентуално, ванредних конференција за новинаре.

Настала је хisterична атмосфера у ДОС-у још више употребљује ванредно обраћање председнику Југославије нацији, који је за ту прилику прекинуо свој годишњи одмор како би одбранио кабинет од учесталих жестоких напада.

Ето заокрета - овај пут председник је обавештен. То, наравно, дикси тензије, па тако и ставља решење у сам врх како власти, тако и ДОС-а. Сада је свима јасно да је ово отворени рат Коштунице и Ђипићића.

На крају, сасвим смо сигурни да односи у ДОС-у више никада неће бити какви су били пред септембарске изборе прошле године, и да ће ова криза која је настала дефинитивно поларизовати Демократску опозицију Србије. Остаје да се види форма самог етилога (као се председник Југославије врати са одмора) која ће нам показати пут којим је негде напољу већ одлучено где Србија и Југославија треба да иду. У међувремену, у каквој Србији и Југославији живимо (без претеривања, лажи и полуистине), имаћете прилику да прочитате у овом броју.

Редакција

СВЕ БИЛО ЈЕ ЛАЖ!

ШТА ЈЕ САВЕЗ ЗА ПРОМЕНЕ?

Савез људи и партија уједињених око
јединичког циља: боља Србија!

КО ЧИНИ САВЕЗ ЗА ПРОМЕНЕ?

Економски тим академик Драгослав Аврамовић,
Демократска странка др Зоран Ђилђић
Грађански савез Србије мр Горан Савићановић
Демократијанска странка Србије др Владан Батић
Нова Србија Велимир Илић
Одбрана др Милан Ст. Протић
Асоцијација слободних
и независних синдиката драган Миловановић

ЗАШТО ПРОМЕНЕ?

Савезни режим је потрошио своје време.
Зато променама морамо зауставити
национализам и економски супноват.

КАКО ДО ПРОМЕНА?

УДРУЖЕНО:

Зато је Савез за промене ако
ДЕМОКРАТИЧКЕ ОПОЗИЦИЈЕ СРБИЈЕ,
Демократску опозицију Србије чине

Наше обавезе!

ЕКОНОМСКИ ОПОРАВАК ЗЕМЉЕ

да имамо посао, да имамо боље плате
и редовне пензије, да нам се дешавају школују,
кавалитетно лечење за све...

УКИДАЊЕ САНКЦИЈА И САРДЊА СА ЦЕЛИМ СВЕТОМ

да тружејмо са свим земљама, да слободно путујемо,
да повратимо место у свим
међународним организацијама,
да подстакнемо страна улагања...

СУЗБИЈАЊЕ КРИМИНАЛА И КОРУПЦИЈЕ

да живимо безбедно, да имамо рел у држави,
да закон важи увек и за све...

ПОНДОВАЊЕ ЈУДСКИХ И ГРАЂАНСКИХ ПРАВА

право на нетину, право на слободан говор,
право на срећан и достојанствен живот...

Савез за промене
Демократска опозиција Србије

ОВАКО СУ

Србији нудимо најбоље

Мислим да је још од 1995. године Коштуница идејан председнички кандидат. Током демонстрација 1997. године ја сам у колима на путу за НИН предложио Вуку Драпковићу да Коштуница буде наш заједнички кандидат

Кад Коштуница победи, у року од месец дана имамо министарства у Приштини. И то ће бити наш утилитат межународној заједници ФО

Правилно законе који ће нам одговарати док смо на власти и кад будемо у опозицији, што ће бити обиљан знак да је српско друштво у доброј мери оздравило. То је испит на коме се добија - као што је ДОС и добио - или губи власт. Ми немо се да парадизијам Јосипа Броза Тита, држати закона као шијан илата

Потпуно је неморално да буду изједначени људи којима је Милошевић режим отео банку, фирму..., речју, они који су изгубили све, са људима који су профитирали као фаворити тог режима.

Мислим да смо успели зато што смо поруку већ на почетку јасно дефинисали. А порука је била: ми нудимо најбоље. Не само: режим је толико лош да су сви бољи па и ми, него и да нема њих наш кандидат је најбољи... наши људи су најбољи јер ми Србији нудимо најбоље што на политичкој сцени постоји.

...Своју одговорност сам у потпуности везао за успех Коштунице и његов неуспех је више мој неуспех него његов, јер он је самопожртвовано прихватио нешто што му је наметнуто. Није се он такмично па рекао: хоћу, хоћу, него смо га ми ставили пред свршен чин. И практично, чињеница да је он наш избор, пре свега Демократске странке, везује његов неуспех директно са нама и у то нема никакве сумње. Ако он успе, то је његов успех. Ако он не успе, то је неуспех нас који смо направили ту концепцију." (Зоран Ђинђић, "НИН", 21. септембар 2000. године)

... Постоји нешто што ме обавезује, а то је стварни изборни резултат, истина о изборима и чињеница да су и мени и ДОС-у поверени гласови народа на чување. Ми смо чувари тих гласова...

ЗЛАТНЕ РИБИЦЕ

ac
2000

ПОЧЕЛИ

... Ми не можемо да предвиđimo шта ће се све дешавати када до тога дође. Али, важно је да почне. Све ово је предлого трајало, дојадило је богу и људима, и време је да их на овим изборима раставимо од власти. Зато пред нама и нису обични избори." (Војислав Коштуница, "Време", 21. септембар 2000. године)

... Грађани Србије и Црне Горе имаће прилику... 24. септембра, да изведу самоспасилачки подухват, да гласају против рђаве државне управе. И против оних који са залогајем у њима аплаудирају тој рђавој управи...

Сада ће се на изборима појавити једна нова генерација, млади људи који су и пре пунолетства лако сабрали све гу-

битке управљачког брачног пара, губитак територија, националног достојанства, губитак добrog стандарда, губитак веза са светом, губитак имовинске и правне сигурности, а онда и стотину других губитака. Они ће, дабоме, листом гласати за промене, за Демократску опозицију Србије која нуди крај мукама и понижењима..." (Небојша Човић, "Нин", 21. септембар 2000. године)

... Није могуће после ових десет година огромне плачке, злоупотреба, убиства, сада рећи, хаде, сад смо на нули и сада сви крећемо од нуле. Али, важно је, такође, рећи да то неће ради-ти Влада него судови...

... Друго, мислим да ћемо истерати

тaj принцип питања корумпираности кроз читав низ контролних институција. У Србији се може студирати пример корумпираности. У принципу, то се код нас неће решавати само личним поштењем сарадника и тиме да се они негде закуну, него контролним механизмима који неће дати шансу да учествују у корупцији...

... Нека нико сада не каже да је ту постојала демократија у којој је неко некога могао да убије, или да узме паре, а да то шеф није одобрио или наредио. Распао се систем лоповске солидарности и сваки лопов сада покушава да спасава своју кожу, што је природно..." (Зоран Ђинђић, "НИН", 20. 12. 2000. године)

"Postoji nešto što me obavezuje, a to je stvarni izborni rezultat, istina o izborima i činjenica da su i meni i DOS-u povereni glasovi naroda na čuvanje. Mi smo čuvari tih glasova. Narod je naravno najviše zainteresovan da te glasove zaštiti, ali mi smo u obavezi, mi koji izlazimo na izbore, da se staramo o tim glasovima. To je prosti obaveza koja se mora imati na umu onog trenutka kada ti glasovi budu osporeni!"

„Нека нико сада не каже да је ту постојала демократија у којој је неко некога могао да убије, или да узме паре, а да то шеф није одобрио или наредио. Распао се систем лоповске солидарности и сваки лопов сада покушава да спасава своју кожу, што је природно.“

КО данас говори у име СВИХ нас?

Демократска
Опозиција
Србије

У вечерњим сатима, 3. августа,
у Новом Београду мучки је убијен Момир Гавриловић,
некадашњи високи функционер тајне полиције

УБИСТВО ДОС-А ИЗ ЗАСЕДЕ

Свирепо убиство Момира Гавриловића остаће запамћено по нечуvenој халабуци у државном врху Србије (читај ДОС) кога, очигледно, не интересује починилац овог зверског чина над човеком који је иза себе оставил 13-месечног сина и супругу, већ НН лице из кабинета председника Југославије које је дневном листу "Блиц" проследило информацију да је покојни Гавриловић, неколико часова пре убиства, био у кабинету Војислава Коштуниће

Момир Гавриловић, некадашњи високи функционер тајне полиције (без мрље у биографији), убијен је, на већ виђен начин, "по београдском рецепту" као опасан свједок нечестивих радњи неких очигледно недодирљивих властодржаца који не презају ни од убиства како би прикрили истину и заштитили свој интерес.

Ово било опасно нагађање, да развој догађаја није сурово потврдио претпоставку која је постала тврђња. Човек је, очигледно, много знао.

Нечувено је да никога у власти, од министра правде, потпредседника српске владе до самог премијера, уопште не занима ко је починилац овог свирепог убиства, колико ко је неидентификовани сарадник из кабинета председника Југославије, који је проследио "Блицу" информацију да је Гавриловић неколико часова уочи убиства био у Палати федерације??

То је право лице и налије оних који управљају ДОС-ом и државом.

Шта смо ми сазнали из порука које су стали досовци погођени истином:

- "новинар склон клевети повезао је државни врх са сурчинском мафијом на основу сазнања о разговору који је Гавриловић имао са сарадницима Војислава Коштуниће";

- "Блиц" и новинар проћи ће гадно (ово да се случајно не сквати као претња, већ као обећање) уколико не открију извор информисања;

- дилему да ли се ради о једном новинарском гафу или истини разрешио је Војислав Коштунић у свом ванред-

ном обраћању нацији, речима: "Да, Гавриловић је био у мом кабинету... Да, говорило се о корупцији". Остали део изјаве, односно обраћања, скоро да није био битан. Председник Југославије решио је ствар.

Истина убија истинозборце

Прича о ликвидацији високог функционера службе Државне безбедности почела је убицајено - констатацијом о још једном убиству по београдском рецепту... "У вечерњим сатима, при повратку кући из оближње продавнице, у сачекуши је, у тамном делу улице, убијен Момир Гавриловић". Очевидаца самог чина није било, иако се пузало из хеклера нико ништа није чуо, с обзиром да су у моменту ликвидације кола градске чистоће радила свој посао.

За медије, Момир Гавриловић био је енigma, док "Блиц" није покренуо лавину која се евидентно неће тек тако завршити. Тако, овај дневни лист, позивајући се на извор из кабинета председника Југославије, објављује како је Момир Гавриловић десет часова пре убиства разговарао са председником и најближим сарадницима, предочавајући

им ситуацију о корупцији у држави. Од тог момента, догађаји погримају драматичне размере. На заједничкој конференцији за новинаре, српски министар правде, Владан Батић, и потпредседник српске владе, Јарко Кораћ, обећавају да ће се обрачунати са новинаром који је оклеветао државни врх Србије повезујући га са криминалним пословима са сурчинском мафијом: Окружно јавно тужилаштво тражи идентификацију извора информисања.

Док касније, Горан Весић, испред Демократске странке, износи нове детаље - пита се зашто се Гавриловић, уколико је већ имао такве информације, није обратио надлежним органима и зашто неко од сарадника председника Југославије, са којима је Гавриловић разговарао, није проследио документацију надлежним органима. Даље, ни речи о трагедији, или да ће се надлежни органи потрудити да у најскорије време ухвате починиоце организованог свирепог убиства.

Међутим, оно што је занимљиво, из ове изјаве Горана Весића сазнајемо две ствари: да је ДОС, а посебно Демократска странка, уздрман оним што је био предмет разговора некадашњег високог функционера службе Државне безбедности; и да Демократска странка зна да је Гавриловић сарадницима Војислава Коштунића дао одређену документацију. Ваља овде поменути да "Блиц" о случају Гавриловићу није имао податке које је изнео Горан Весић. Сада се ми питамо - одакле Демократској странци и Горану Весићу информације?

Врхунац свега је изјава српског премијера Зорана Ђинђића, кога је овај догађај затекао у Америци (посета Билу Гејтсу), којом српски премијер интилицира да је "ово до сада најтежа криза у

ДОС-у и да се мора расветлити до краја... да неће бити никаквих разговора и договора око било каквих платформи, уставних решења, било чега, док се ствар не изведе на чистац".

По начину обраћања схватили смо да је српског премијера погодило не то што је некадашњи државни функционер зврски убијен и што никоме од државних институција не пада на памет да тражи убице, већ што је Гавриловић о корупцији причао са сарадницима Војислава Коштунића и што је то процурело у јавност?!

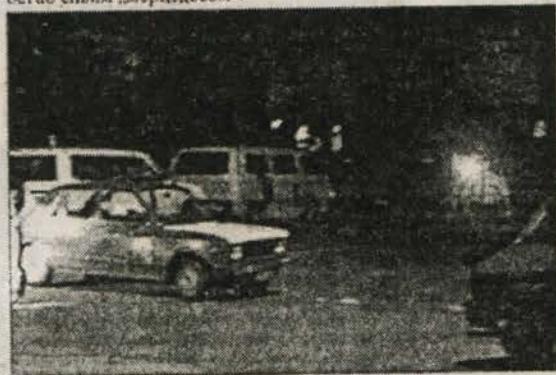
Разрешење ове помало хистериичне збрке стиже у форми ванредног обраћања нацији председника Коштунића, у којем се, између осталог, каже да је било приче о корупцији, да су новинари поступили исправно и, како сам Коштунић каже: "Не желим да верујем да је Гавриловић убијен због тога што је причао са мном". Притом, председник Југославије иде и даље, те подсећа своје партнere из ДОС-а на предизборна обећања која су давали грађанима, да ће се борбом за функционисање правне државе обрачунати коначно са државним криминалом, па тако каже: "Сем ако неко не жели да будемо банана држава у коју ће се улагати да би се проа новац".

Признајете, неочекивани обрт. Таман када смо навикили на Коштуничину необавештеност, човек наје попутно забуни својом обавештеношћу. Да ли је некоме било шта јасно?!

Убијен бивши пуковник полиције

БЕОГРАД - Момир Гавриловић (42) убијен је преконосом, око 22 сата, у Новом Београду, на углу Цара Константина и Грамшићеве. Као што је „Глас“ јуче објавио, Гавриловић је убијен са више хитала у главу, испаљених из не-посредне близине. По изјавама очевидаца, непознати мушкарца са качком на глави притргао је Гавриловићу и пуцао. После тога нападач је побегао сивим „мерцедесом“.

Истражна екипа на месту убиства

На месту убиства пронађено је четири чаура, а из основу иховог распореда претпоставља се да је Гавриловић нашао у унакрсној квадри. Комисије тврде да више чули пушње, јер су, кажу, у то време радиши градске "нетоће

односили сисаче кампоном.

Убијени Гавриловић био је пријављен на адресу у Установику, а „Глас“ сазнаје, живео је испријављено у Грамшићевој улици. У тренутку убиства Гавриловић је у руци имао кесу са хлебом, млеком и јогуртом.

Неки модери су покорњог Гавриловића довели у везу са Вождовачким кланом, међутим, то није тачно. Наме, као што „Глас“ сазнаје из поузданних извора, Момир Гавриловић је до пре три године био запослен у МУП-у Србије. Имао је чин пуковника, а својевремено је био и командир јединица од специјалних јединица у источној Славонији. После одласка из полиције Гавриловић се посветио приватном послу. Бавио се увозом спортеске опреме.

Ово су потврдили и анонимни читаоци „Гласа“, који су се јуче јављали у нашу редакцију огорченчи што је покорњи Гавриловић доведен у везу са Вождовачким кланом. Сви они, додуше не представљају се, тврде да Гавриловић нема никакве везе са криминалом и да је био пуковник државне безбедности. *Д. П. З.*

Председник Југославије ипак био обавештен

Сада је седмој сили лакнуло... Следе текстови један за другим. Тако, у међувремену, читамо причу "пријатеља" убијеног Гавриловића, у којој се говори да је Гавриловић одавно сумњао да му неко прислушкује телефон и да га редовно

вам симпатични или не, али сећи ћете на крају морати да признајете да су српски радикали од самог почетка демаскирали "ликове и дела" сваког појединачно из ДОС-а, имплицирајући тако и догађаје који, ево, нажалост, попуњавају ступице црне хронике. Због тога су, уколико желите да се сетите, били изложени невиђеној репресији и тортури режима - од хапшења и упадања у станове, до из-

вију и да преда стенограме разговора и документа која му је покојни Гавриловић доставио "?

Шокантно, чак и за Србе!

Више него сигурно је да ће ово убиство већ постојећу пукотину у ДОС-у про-дубити и да од тог зверског чина ствари и односи у власти никада неће бити исти. само је питање у ком ће се смрту и колико ће далеко овај скандал отићи. Бојимо се да је логичан закључак толико драматичан да га је тешко ставити на папир. Ово подсећа на скораћију изјаву Момчила Першића (дату баш некако уочи убиства Гавриловића): "Ако се распадну Савезна и Републичка влада, у Србији ће доћи до грађанског рата". Притом, не можемо а да се не пријестимо и речи Миливоја Глишића, новинара "НИН"-а, који је, чини се, једини јавно (гостујући у емисији "Утисак недеље" на Студију Б) изрекао да му је саветовано да пази шта прича!

Да ли је то у Србији дошло време страха, терора и смрти, или смо, једнотавно, сви почели да губимо разум?

Међутим, закључка ради, пала је још једна жртва због прикривања истине и заштите интереса наручиоца убиства.

Момир Гавриловић, некадашњи високи функционер тајне полиције, мучки је убијен 3. августа у Новом Београду, а да нико од из "демократске" власти није изразио жељење, евентуално упутио сачешће породици, супружници и 13-месечном сину. Ово се чак не може назвати ни нечовештвом, већ монструозношћу.

Да ли наст треба све побити како би се прогнозала истина?

На крају, више је него очигледна ве-за разговора Момира Гавриловића са сарадницима председника Југославије и његова ликвидација.

Сумња је, свакако, створена и скоро да ће бити немогуће уклонити је без још крвавијег епилога. Време ће, уосталом, врло брзо показати. Овај рулет, на крају, за столом ипак решавају Војислав Коштуница и Зоран Ђинђић.

Тијанић: Имам шта да кажем истражном судији Гавриловића нисам упознао

БЕОГРАД (Бета) - Саветник председника СРЈ за медије Александар Тијанић изјавио је јуче да јавном тужиоцу о по-којном функционеру државне безбедности Србије Момиру Гавриловићу нема шта да каже, јер га никад у животу није видeo. Тијанић је рекао да се не превозиша у саопштењу ДС. Тијанић је изјавио да у последње време није провео у Италији више од једног дана" и да се налази у Београду. "Ако м' јавни тужилац ипак буде позвао на разговор, имао бих шта шта да кажем, али

и о Гавриловићу, и о људима који су медијима у воћи његовог убиства саопштили да је он члан вождовачког криминалног ганг-а. Имао бих шта да кажем о слободи медија у Србији, који се не уснују да објаве систав штаба једног центра политичке моћи за дециформације и контролу медија", казао је Тијанић. Према његовим речима, треба открыти разлог због ког је Гавриловић убијен а тај траг ће одвести до његовог убице и оних који су наредили убиство.

Александар Тијанић

бацивања из скупштинских сала.

Да ли је сада свима јасно у каквој Србији данас свако од нас живи?

Нема назад

Неуралгија, очигледно је, прогресира у ДОС-у, што се врло "транспарентно" види по Горану Весићу и његовим саопштењима. Пардон, овде смо ипак хтели да кажемо саопштењима Демократске странке.

Последње саопштење, које је у својој психопатологији отишло најдаље, отприлике је тешко препричати, а камоли цитирати. Али, хајде да покушамо, иде отприлике овако: ДС позива НН лице, које је (е сад следи чедан део) "председников саветник за медије да прекине одмор у Италији, да се врати у Југосла-

вите; да је службу Државне безбедности напустио 1999. године на лични захтев и посветио се приватном послу, односно отворио је, са пријатељима, два бутика (са парама које му је дала та шта); да је неколико пута већ разговарао са Војиславом Коштуницом, јер је био у изгледу да замени садашњег начелника службе Државне безбедности Горана Петровића, а да се о корупцији и организованом криминалу никада није разговарало, да су тај део измислили новинари жељни сензационализма.

Е, сада долази заплет...

Убиство Гавриловића очигледно је узбуркало целу политичку сцену Србије и поцепало је на два табора. Један табор је овако нешто и најављивао. Уколико се присетимо прве српске сексуалне афере (сећате се Вука Обрадовића, прстију и чарапи), тада се могло чути да је Вук Обрадовић одлетео са свих функција због тога што је дирнуо у осиње гнездо организованог криминала и хтео да обелодани. Признаћете, ипак је много боље прошао. Остало му је глава на раменима.

Уколико се подсетимо, и тада је у овом случају арбитрирао опет српски премијер, Зоран Ђинђић!!

За разлику од првог, други табор, који припада гравитационом пољу Зорана Ђинђића, шаље претеће поруке у смислу обрачуна са клеветницима јади-куји на нефтер услове политичких обрачуна.

Овде је, свакако, једино садашња опозиција од почетка била у праву. Били

Јуче на Новом гробљу у Београду

Сахрањен Гавриловић

Фото: В. Марковић

БЕОГРАД - На Новом гробљу у Београду, јуче је у присуству родбине, пријатеља и колега из МУП-а Србије сахрањен Момир Гавриловић, некадашњи функционер Ресора државне безбедности. Гавриловић је убијен прошле суботе на паркингу у новобеоградској Улици Јована Коведића, када су двојица непознатих нападача испалили у њега седам метака док је одлазио у куповину. Пре две године Гавриловић је напустио активну службу у РДБ-у. Био је успеши картиста.

А.М.

Реаговања...

Др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке: Момир Гавриловић је информисао Војислава Коштуничу и његове људе о спрези клана Зорана Ђинђића са мафијом. Наиме, реч је о сурчинској групи коју предводи Драгомир Марковић, власник фирме "Крмиво производство", који је Зорану Ђинђићу направио вилу у Новим Бановцима, а Чеди Јовановићу поклонио тркачког коња.

Ђинђић прислушкује Коштуничин кабинет, па је знао садржаје разговора између Гавриловића, председника СР Југославије и његових људи, те је стога бивши припадник Југословене безбедности истог дана ликвидиран.

Српска радикална странка: Недавна ликвидација бившег припадника Ресора Југословене безбедности, Момира Гавриловића, потврдила је наводе српских радикала, који су указивали више пута да актуелна власт предводи мафијашке токове у земљи.

Очигледно је да је Гавриловић убијен зато што је у кабинету Војислава Коштунице причао о криминалним афера-ма ДОС-овог режима, а због истих разлога недавно је убијен и новинар "новости". Милан Пантић, који је писао о умешаности власти у криминал.

Нервоза, коју у јавним наступима поводом овог случаја показују представници ДОС-а, доказује да је и њима јасно да се њихова веза са организованим криминалом више не може скрити од народа и да им смета када се у јавности пробије макар и делимична истина.

Сада је на Коштуници да одлучи да ли ће се после свега правити да није чуо

шта је Гавриловић имао да каже и заштити своје компаније из ДОС-а, или ће можда преузети одговорност и кренути у рушење Републичке владе.

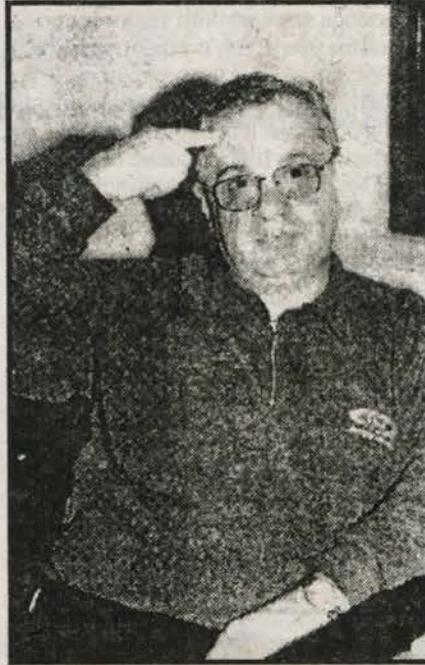
Александар Вучић, генерални секретар Српске радикалне странке: Цео случај је готово невероватан. Наиме, човек је убијен, а најмање се говори о човеку и о ономе ко га је убио, а много више о томе ко је пружио информацију о његовим сазнањима. То на најбољи начин говори о правом лицемерју власти и, чини ми се, да тиме показују да их није брига ни за људе и њихове трагичне судбине, већ само за то како ће некога од наводне конкуренције из сопствене коалиције политички напasti.

Мислим да је овај случај, у ствари, случај без преседана, и да држава мора да открије починиоце и налогодавце, да би свима постало јасно ко је убица. Ако то држава не уради, свима ће бити пот-

пуно јасно да је врх власти центар мафијашког и криминалног пословања коме се не може стати на крај. И ако се после свега што се догодило ништа озбиљније не додги и не падне Влада Републике Србије, Коштуница ће сносити потпуно исту одговорност као и сви остали представници ДОС-а. Уосталом, Србији је доста и власти и опозиције, и оних неутралних, а сви су, у ствари, из ДОС-а и сви су из власти.

Божидар Спасић, бивши радник Југословене безбедности: Између политичких и мафијашких убиства нема разлике. Гавриловић је један од стотина оних који су напустили службу, али необично и супротно осталима, он се опреде-

лио за приватан бизнис - бутик и кафиће. Ово убиство може да има контуре политичког, мафијашког и пословног карактера. Уверен сам да убице неће бити пронађене. Неопходно је да се формира једна независна комисија, или Анкетни одбор који би истражио цео случај.

Ово убиство носи печат рецидива бившег режима који се и даље сукобљава око разних интереса, пре свега бизниса, али и политике.

Марко Ницовић, бивши полицијац, председник странке Унија просперитета: Упозоравао сам да ће уследити период када ће бити убијани сведоци или учесници догађаја који припадају бившем есталбишменту.

Овај злочин је дуго планиран, а избран је најпогоднији моменат за извршење. То се случајно дододило баш на дан када је он посетио палату федерације.

Младен Лојовић, бивши полицијац, власник приватне детективске агенције: Сурчински клан је и даље врло јак, без обзира што је пре неку годину убијен њихов вођа Зоран Шијан.

Момир Гавриловић је отишао у Палату федерације јер је проценио да у те људе може имати највише поверења. Осим тога, дводесетак људи је видело и знало да је Гавриловић тог дана био тамо, тако да и то није никаква тајна.

Демократска странка: Демократска странка захтева од надлежних органа да брзо и ефикасно реше сурово убиство бившег припадника СДБ-а Момира Гавриловића, као и да се утврди тачност тврђњи из текста у "Близу" да је покојни Гавриловић на дан убиства људима из кабинета председника СР Југославије предао документа из којих се

може утврдити повезаност неких људи из актуелног државног руководства са људима из организованог криминала.

Због тога истрага о убиству Гавриловића мора да се заврши, не само проналажењем убица, већ и тако што ће бити осуђен или неки политичар против која постоје докази у кабинету председника СР Југославије, или анонимни извор из кабинета који шире лажне вести и узнемирају јавност. Једном заувек мора се престати са лажним оптуживањима, тајним изворима у медијима и сензационалистичким, нарученим вестима које трају један дан и које служе само за blaćenje političkih protivnika osobe koja je tajni izvor.

Поставља се и питање зашто још анонимни извор није те доказе предао полицији, већ је уместо тога одлучио да скрије важне информације које би могле бити од помоћи полицији и определио се да анонимно да вест новинама.

Социјалдемократија: То су апсолутно довољни разлози да надлежни органи

реагују одмах и одлучно и јавност што пре обавесте о резултатима истраге, посебно о томе ко стоји иза овог злодела.

Српски покрет обнове: Застрашујуће је и поразно што је јавна афера произтекла из очигледно наручене ликвидације Гавриловића, а која је обављена према преузетој методологији бившег режима.

Демократска странка Србије: Прети се тужбама, затвором, а од неких уредника се тражи и да расветле убиства. Од тужилаштва се захтева да покрене истрагу, што на први поглед изгледа свим нормално, међутим да ли су тужилаштву потребни било чији налози да поступи по службеној дужности.

Владан Батаћ: Нити водим, нити могу да водим истрагу, јер то чине надлежни

дника СР Југославије. Зато је неопходно да се цео случај одмах расветли и да сарадници председника Коштунице кажу своју реч о томе шта је био предмет разговора. То је кључни елемент који може помоћи у расветљавању убиства.

Жарко Кораћ, потпредседник Владе Србије: Ако постоји неко из врха власти које је умешан, ја сам први који ће тражити његову одговорност, јер се на неки начин то онда тиче и мене.

Чедомир Јовановић, истакнути функционер Демократске странке: Убиство бившег припадника Службе државне безбедности, Момира Гавриловића, свесно је искоришћено у политичке сврхе. Зашто се Коштунички медијски тим, уместо да се најпре обрати тужилаштву и правосуђу, одлучио да прво комуницира с медијима и заобиђе надлежне органе.

Јожеф Каса, потпредседник Владе Србије: Морам да подсетим да сам један од најгласнијих бораца против корупције, па и сада тражим да се обелодане сви докази у складу са изборним обећањима ДОС-а. Значи, све доказе на сунце, без обзира ко је из врха власти умешан, а ко не. Морaju се знати имена и презимена тих људи. Овако уопштене оптужбе нису коректне и зато се морaju конкретизовати.

Александар Поповић, члан Председништва ДСС: После разговора у кабинету председника СР Југославије, Момир Гавриловић је убијен. Ту информацију објавили су медији и показала се тачном. Не знам зашто се сада покушава кривица да тражи у новинарима. Но веље да се сада понашају према новинарима као и старе. Прети се штампи тужбама и затвором, а кривица која постоји не може се сваљивати на погрешну страну.

ВАНРЕДНО ОБРАЋАЊЕ ПРЕДСЕДНИКА ЈУГОСЛАВИЈЕ НАЦИЈИ

Војислав Коштунић: Сутра се навршава недељу дана како је убијен пуковник Момир Гавриловић, дугогодишњи службеник МУП-а, тачније, Службе државне безбедности, коју је напустио у августу 1999. године.

Реч је о човеку који је обављао разне, веома одговорне дужности у минулом, добро зnamо колико тешком времену. Већ сама та чињеница, као и мучки начин на који је убијен, морала би озбильно да забрине јавност.

Тачно је да је покојни Гавриловић у petak, 3. августа пре подне, био у мом кабинету и разговарао са мојим сарадницима. Сви доласци у мој кабинет су јавни и унапред су заказани. Служба обезбеђења Палате федерације никога не може да пусти у кабинет, уколико претходно није најављено ко и код кога долази. Ту нема никакве тајне.

Момир Гавриловић је један од бројних посетилаца који долазе, нажалост, најчешће да укажу на неке проблеме и неправде. Мало их је, верујте, који дођу да нешто или неког похвале. Понеко дође и да се изјада и да затражи евентуалну помоћ.

Момир Гавриловић, коме ово није био први долазак, није дошао с тим циљем. Није дошао ни да тражи посао.

Дошао је забринут због степена криминализације друштва, у жељи да укаже на прород организованог криминала у привредни живот, на снагу и разгранатост деловања појединих кланова, и на оно што је, као искусни полицијац, сматрао недовољно примереним одговором, или попустљивошћу и несналажењем власти и надлежних органа. Зашто, уосталом, да не употребим и једну тежу реч: говорио је о корупцији.

Медији су, морам рећи, без обзира на извесну дозу нечега што бих назвао сензационализмом, реаговали адекватно: видели су вест у онome што заиста јесте вест и опасност, у онome што заиста јесте опасност по читаво друштво. Вероватно ни тог помало сензационалистичког тона ни разноразних нагађања не би било да је после убиства благовремено уследио сасвим адекватан одговор надлежних органа.

Ми не можемо затварати очи пред криминалом, нити све можемо приписивати наслеђу старог режима. Број неређених убиства и отмица људи тиме се не смањује. Напротив, све је више нових случајева. Држава томе мора стати на пут, ако мисли да опстане.

У свим предизборним обећањима ДОС-а истицано је да ћемо декрими-

лизовати друштвене и привредне токове. Борба против корупције била нам је један од најчешће истицаних циљева.

Тачно је да је ситуација у окружењу лоша, тачно је да организовани криминал не познаје границе, тачно је да смо на балканској раскрсници шверцерских путева, тачно је да је безбедносна ситуација на Косову, а сада и у суседној држави Македонији, изузетно неповољна.

То, међутим, само значи да морамо максимално увећати напоре у борби против криминала. Зато очекујем од надлежних органа да што пре истраже и реше овај и остале нерасветљене случајеве.

У условима које сам поставио за једногодишњи излазак на републичке изборе, условима које су моји партнери из ДОС-а без примедби прихватили, стајало је, између остalog, да ће Коалиција остати чврсто определјена за изградњу правне, демократске државе, што подразумева и преиспитивање свих незаконитих поступака пре, али и после 5. октобра 2000.

Наши грађани, за коју год да су политичку опцију гласали, а листом су гласали за ДОС, имају право да очекују да се друштво, у максимално могућој мери, ослобodi криминала. Не самб зато што је тешко, готово немогуће, да неко улаже у привреду дубоко криминализоване државе - уколико, разуме се, не желимо да будемо банана држава у коју се улаже само ради прања новца - него и зато што су демократија и криминал неспориви. Корупција разједа друштвено ткиво и уништава државу.

Као председник Југославије, дужан сам да се залажем за уставност и законитост. Ни не помињам да од те своје уставне обавезе одустанем.

Разуме се да су моји сарадници, које ја могу да ослободим службене тајне, спремни да разговарају са истражним органима, уколико то они буду сматрали цељесходним.

Не желим да верујем да је Момир Гавриловић убијен зато што је дошао у кабинет председника Републике да предочи одређене информације.

Тешко ми је да поверијем и да је основни циљ овог убиства било застрашивање и одвраћање оних који сматрају да би одређеним својим сазнанима могли да допринесу болитку наше земље.

Сигуран сам, уосталом, а пракса је то већ показала, да се одговорни људи и истински родољуби, са развијеном грађа-

иском свешћу, не дају лако застрашити. Сигуран сам, исто тако, да су такви људи код нас у већини.

Зоран Ђинђић: Ако већ желимо да учврстимо демократске институције, зашто то не чинимо и на делима, а не само на речима.

Поставља се питање, ако постоје ти докази зашто они нису изнети сада у јавност и да ли је могуће након свега тога, као образложење, навести само констатацију да у нашем друштву има корупције и криминала и да треба сви да се боримо против тога, јер то угрожава демократију.

Инсистирају апсолутно да се до краја све то разјасни и неко за то мора сносити одговорност. Неко ко учествује у том скандалу, било да постоје докази за ту спреку о којој је реч, било да не постоје, или онда тај који износи клевете мора да буде одговоран, јер иначе постепено тонемо у атмосферу Дивљег запада.

Тешко могу да замислим даље функционисање ДОС-а ако се овај скандал метне под тепих, како је то пре био случај. Ово је сувише озбиљна ствар. Ради се о једном изгубљеном животу. То је најозбиљнија криза ДОС-а од његовог оснивања. Она мора да се реши на здрав начин, а то значи у јавности, бескомпромисно.

Мора да се истражи сваки навод, да се утврди учешће сваког појединца и да се утврди и одговорност сваког појединца. Не може да се заврши тако да нико није одговоран и да је појео вук магарџа, као што је већ било неких оптужби без аргумента.

Доста је било клевета, доста је било

кампања из милошевићевог времена где су могли да вас оптужују и да сте испијун и да сте издајник. НАТО плаћеник и да за то нико не одговара. Или постоје докази да је неко заиста чинио кривично дело и тај треба да иде у затвор, или ако не постоје докази и ради се само о инсинуацијама, или онда тако даље не може.

Пре него што будемо разговарали о реконструкцији владе морамо да седнемо и да поразговарамо о моралу који влада у ДОС, до одговорности коју сваки члан ДОС-а и свака чланица ДОС-а као странка има за успех реформи које спроводимо у нашој земљи.

Демократска странка: Очекујемо да безимени медијски саветник за медијске злоупотребе из кабинета председника СР Југославије прекине одмор у Италији и заједно са осталима који су учествовали у разговору са убијеним, бившим припадником Службе државне безбедности, Момиром Гавриловићем, да изјави Тужилаштву.

На тај начин анонимни саветник ће помоћи полицији да буде ефикасна, а деловање у складу са јавно изреченим настојањима председника СР Југославије, Војислава Коштунића, и српске владе да се убиство разреши и интензивира борба против организованог криминала.

Појединачне странке тешко злоупретњавају трагичну смрт једног человека и лажним оптужбама да се угрожава слобода медија ако се пронађе убица и открије извор информације из кабинета, покушавају да скрену пажњу јавности са праве теме.

Права тема је одговор на питање да ли је покојни Гавриловић безименом медијском саветнику за медијске злоупотребе предао писане документе којима се оптужују неки политичари, или је анонимни саветник починио кривично дело ширења лажних вести.

Слобода медија у нашој земљи је загарантована како Уставом, тако и предизборним обећањима Демократске опозиције Србије.

На медије нико не врши притисак, а било би поштено да појединачни медији некада провере вести које добијају од медијског саветника пре него што их објаве. Ситуација која је настала после убиства Гавриловића одавно нема никакве везе са медијима.

Александар Тијанић, саветник председника СР Југославије за медије: Јавном тужиоцу о покојном функционеру Државне безбедности Србије, Момиру Гавриловићу, немам шта да кажем, јер га никад у животу нисам видео.

Не препознајем се у саопштењу Демократске странке, у коме се изричу оштре критике на рачун "безименог ме-

дијског саветника за медијске злоупотребе" председника Војислава Коштунића.

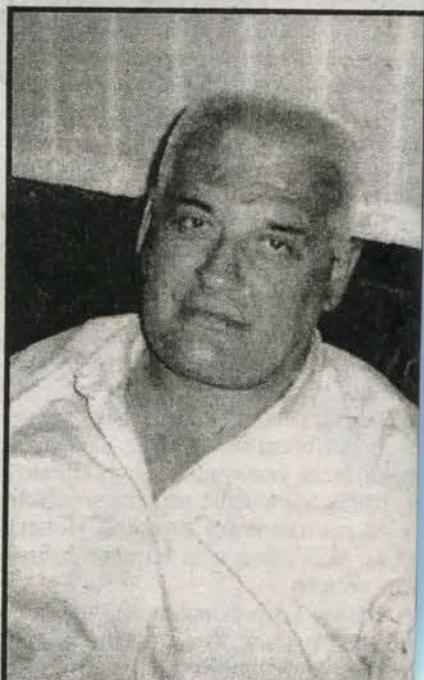
Демократска странка је у свом саопштењу позвала "медијског саветника за медијске злоупотребе" председника СР Југославије да прекине свој одмор у Италији и да окружном јавном тужилаштву саопшти о чему је разговарао са покојним Гавриловићем неколико сати уочи његовог убиства, а ја у последње време нисам провео у Италији ни један једини дан.

Ако ме јавни тужилац ипак буде позвао на разговор, имао бих штошта да кажем, али не о Гавриловићу, него о људима који су медијима у ноћи његовог убиства саопштили да је он члан вождовачког криминалног гангра. Имао бих штошта да кажем о слободи медија у Србији, који се не усјеју да објаве састав штаба једног центра политичке моћи за дезинформације и контролу медија.

Треба открыти разлог због ког је Гавриловић убијен, а тај траг ће одвести до његовог убице и оних који су наредили убиство.

По мом суду, оно што је суштина проблема, без обзира да ли сам ја тај анонимни саветник за медије или не из саопштења ДС, јесте да неко покушава да српске медије упути на погрешан траг о разлозима убиства, затим да маркира циљеве за ескадроне смрти и означи неке будуће мртвце, да на основу овог убиства обави комплетну дресуру друштва које мора да прихвати чињеницу да од силе која влада Србијом нема заштите ни у кабинету председника државе.

Ако им то пође за руком, Србија ће бити окупирана изнутра, а њом ће владати полуписани састављачи анонимних медијских дојава, претпоставки и крупних медијских халуцинација.

КОНФЕРЕНЦИЈЕ ЗА НОВИ НАРЕ

СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ПОЛИТИЧКО УБИСТВО!

16. август 2001. године

Др Војислав Шешељ: Даме и господо, вами је вероватно познато да је Српска радикална странка и ранијих година вођила, велику енергичну и доследну борбу против криминала, пре свега против криминала у структурама режима, најгоре врсте криминала која угрожава једину државу. Ми смо с времена на време били толико успешни у тој борби да смо први излазили у јавност са именима различних истакнутих криминалаца и потенцирали њихове афере.

Наша борба против криминала траје и даље. Српска радикална странка је посебно мотивисана да пружи свој допринос истражи убиства Момира Гавриловића, попут очигледно садашњи правосудни систем није у стању да с тим изађе на крај, јер је убиство политичке природе, јер су убиство извели људи из структуре режима или по налогу главних властодржаца, то је очигледно. Попут правосудни систем неће ништа озбиљно да уради по том питању, ја сам лично ангажовао одређене канале и искористио неке прилично ванинстикунацне али веома поуздане могућности да дођем до извесних чињеница о којима вас данас информишем.

Гавриловић је био старешина, први непосредни, препостављени старешина у Центру ресора државне безбедности Београда, Горану Петровићу, садашњем начелнику Ресора државне безбедности Министарства унутрашњих послова Србије. Они су непрекидно били у сукобу у то време, али је Горан Петровић био миљеник начелника Центра ресора државне безбедности Београда Зорана Мијатовића. Момир Гавриловић је био предузимљив човек, кажу да је био храбар, неустрашив, његове колеге кажу да је био принципијелан, одважан и да је био изразито патриот-

ки определен. Горан Петровић је био циник, каријериста, лежеран тип, физички инфириоран за озбиљније акције и тако даље.

Сукоб између Момира Гавриловића и Горана Петровића је ескалирао у лето 1998. године, када је Момир Гавриловић у гаражи Центра ресора државне безбедности Београда ишамарао Горана Петровића, садашњег начелника УДБ-е Србије.

Постоји много података о сукобу Момира Гавриловића са Зораном Мијатовићом који је тада био шеф државне безбедности Београда, а сада је заменик Горана Петровића. Дакле, улоге су се сада промениле, раније је био Зоран Мијатовић шеф оборојици, и Гавриловић и Петровић, у служби државне безбедности Београда на републичком нивоу. Ствари су се утолико промениле што је сада Горан Петровић шеф, а његов заменик Мијатовић, а Момир Гавриловић мртвав. Тог Зорана Мијатовића одликују бајност, непотизам, лоповљук и политичка острашћеност.

Он је и раније био политички острашћен али као социјалиста, 1991. године је био члан СПС, па је као један од партијских кадрова по партијској основи напредовао до функције начелника Центра ресора државне безбедности Београда, а можете видети на РТС, надам се да је напокон стигла екипа РТС на нашу конференцију за штампу и ви у архиви треба да имате снимак са Другог конгреса Социјалистичке партије Србије.

На тим снимцима можете видети Зорана Мијатовића како седи у првим редовима као конгресмен Социјалистичке партије, као почасни члан и одани борац против антидржавних елемената, тада су антидржавни елементи биле

Др Шешељ: никада толика концентрација криминалаца у власти у Србији није запамћена

опозиционе партије, то је почетак деведесетих година. На исти начин он сада служи ДОС-у, односно Демократској партији унутар ДОС-а. Што се њега тиче ништа се није променило, као што је онда био политички и партијски острашћен и сада је. Тада је Зоран Мијатовић био задужен да води борбу против српског национализма, како се то дефинисало екстремизма и тероризма, па је обраћивао, између остalog, и Војислава Коштуницу и Зорана Ђинђића и тако даље. У то време је Горан Свилановић

већ био врбован да ради као доушник Службе државне безбедности и он је годинама радио као доушник и велики је број његових доушничких извештаја затечен у Служби државне безбедности.

На то је скренуо пажњу, својевремено, генерал Радомир Марковић Војиславу Коштуници, ја сам то изјавио на последњем заседању Савезне скупштине. Видели сте како је Горан Свиљановић све то преузео приликом избора нове владе. Сукоб између Зорана Мијатовића, садашњег заменика шефа начелника Ресора службе државне безбедности Србије, и Момира Гавриловића толико је ескалирао да је у време рата, док је Гавриловић боравио у Славонији, Мијатовић наредио претрес његове канцеларије у Београду, затим је не прекидно подносио неке тужбе, жалио се на Гавриловића тражећи подршку код тадашњих руководилаца Службе државне безбедности Србије.

То је време када је шеф био Јовица Станишић, да се Гавриловић смени, одстрани, удаљи и тако даље, јер га је ометао у вођењу разноразних прљавих послова. Зоран Мијатовић тада није успео да удаљи Момира Гавриловића, а Момир Гавриловић је био један од оних који су утицали аргументима и доказима да се до kraja дискувалифikuje Зоран Мијатовић и да се најури из Центра ресора државне безбедности у Београду. И Зоран Мијатовић после тога неку значајну улогу у тајној полицији није имао.

Своју нову шанцу Зоран Мијатовић је дочекао када је Горан Петровић, потпомогнут својим кумом и ранијим полицијским доушником Гораном Свиљановићем успео да преузме место начелника Републичког сектора државне безбедности, тада је Зорана Мијатовића поставио за свог заменика. Ово оволовико детаљно причам да бисте могли да пратите и забележите све потребне податке.

Неки пријатељи Момира Гавриловића су ме обавестили да је једна од тема разговора Момира Гавриловића у кабинету председника Савезне Републике Југославије била злоупотреба положаја Зорана Мијатовића. Једна од тема је била разговор о томе како је Зоран Мијатовић омогућио својој кћерки, која се вељда зове Наташа, новинар је "Недељног телеграфа", да злоупотребом Мијатовићевог положаја у Служби државне безбедности долази до ексклузивних информација, полуинформација и дезинформација које онда лансира преко "Недељног телеграфа".

И та Наташа, кћерка Зорана Мијатовића, некада је била активиста СПС-а, чак је била руководилац једног општинског подмлатка СПС-а. Она практично дели кабинет са својим оцем. Све што он добије као заменик начелника Ресора државне безбедности одмах и она располаже тим информацијама и онда се у њиховом штабу, ту учествују

и Горан Весић и Владимир Поповић Беба, ту вероватно учествују и Ђорђић као формални власник "Недељног телеграфа", одлучује кад ће се штаг лансирати и на који начин. Наравно, некад се лансира истина, некад се лансира полуистина, а некад се лансира чиста лаж која се креира у тим круговима.

Можете да видите у свим бројевима "Недељног телеграфа", од фебруара до јула ове године, тамо где су текстови потписани иницијалима Н.М. (Наташа Мијатовић), све су то ти текстови из полицијске кухиње. Посебно је занимљив сукоб Момира Гавриловића са садашњим шефом кабинета начелника Ресора државне безбедности који се зове Борислав Галић. Он је рођак Зорана Мијатовића и по тој линији је изненађа напредовао у служби, постао шеф кабинета само зато што је рођак Зорана Мијатовића, никакве друге способности нема нити некакве озбиљне препоруке.

И тај Галић је једне ноћи током агресије НАТО-а на нашу земљу од Момира Гавриловића добио задатак од веома великог значаја за Службу државне безбедности и од великог значаја за нашу земљу. Али, као оличење нерадника и несавесног човека, тај Галић је напустио место, иако је његово присуство било неопходно, и починио тежу повреду дисциплине у служби, а то је Момир Гавриловић, као његов претпостављени, констатовао и пријавио тражећи адекватну казну за Галића. Галић је одбио казну, премештај на ниже редно место, која му је изречена, дао је отказ и напустио Службу државне безбедности.

Вратио се победнички у еуфоричном расположењу када је његов ујак Зоран Мијатовић постао заменик начелника службе. То је та њихова родбинска веза и то је непотизам Зорана Мијатовића. Сада је Галић тај који пише и издаје саопштења којима ниподаштава, анулира и исмејава Гавриловићеве заслуге у одбрани земље, лансира поједине лажи за које сматра да постхумно могу компромитовати Момира Гавриловића и тако даље. То су информације до којих сам за сада дошао, настављам то да истражујем и нећу дати мира овим криминалцима из досовске власти.

Не могу досовски криминалци, предвођени Зораном Ђинђићем, да убију све часне, поштене и храбре Србе који су спремни до kraja да им се супротставе. ДОС је најкриминалнија власт коју је имала Србија и кад видите једног Горана Весића на телевизији Студија Б, видите да је то тип рођеног криминалца каквог је Лунброзд својевремено описивао, то је у теорији у науци одавно проучено.

Знате, постоји категорија људи који се роде као криминалци, којима је то у генима, ви видите на основу његове физиономије, на основу израза лица, на основу погледа, на основу неких других телесних особина, да је то типични кри-

миналец. Никада толика концентрација криминалаца у власти у Србији није запамћена. Било је и раније криминалаца, ви знате многе смо и ми прозивали, али никада их толико није било и никада криминалци нису толико важну улогу играли, они сада све држе у својим рукама и код нас се десило нешто што све земље на свету покушавају да избегну. Ниједна земља на свету не може потпуно да уништи криминал, а код нас се десио монополизам једне криминалне банде, код нас једна криминалана банда свим стварима управља.

Ту је Владимир Поповић Беба, чију фотографију вероватно још не можете нигде ни да пронађете, али директни Ђинђићев извршилац за прљаве послове и тако даље. Ово је ствар која се по нашем мишљењу мора рашичести на седници Републичког парламента и ово је разлог за обарање Владе Србије. Ако Коштуница неће да обара Владу Србије, а од њега све зависи, онда ће и он сносити директну одговорност и кривицу за све што се дешава. Не може он да се прави невин и најави као француска собарица, а да неком својом политичком снагом омогући функционисање овакве владе. За све што уради Ђинђићева влада и он је одговоран и што је дуже Ђинђићева влада на власти у Србији то је већа одговорност Војислава Коштунице, он се од тога једноставно не може оправдати.

Новинар: Ако сам добро разумела, ви оптужујете људе из власти да су они нарушчиоци убиства Момира Гавриловића?

Др Шешељ: Да, власт је убила Момира Гавриловића, ја не могу да кажем ко је тачно дао налог или убиј, и не могу да кажем ко је лично био извршилац, или нема ко други, власт га је убила.

Новинар: Зашто, који је мотив ту био?

Др Шешељ: Ја сам вам већ рекао неке чињенице, сад сам вам их изнео. Прво, хтели су да спрече да изнесе све што зна о разним криминалцима из садашњег врха власти, а он је знао много, он је био непосредно одговоран за надзор на опозиционих партија, знао је о сваком опозиционом лидеру за ових десет-дванест година буквально све, знао је ко је од садашњих лидера ДОС-а радио за тајну полицију, ја сам вам већ рекао случај Горана Свиљановића, затим очигледна је чињеница да је Коштуница хтео да формира неку алтернативну службу безбедности, то је очигледна чињеница, због свих тих разлога Гавриловић је сметао. Шта друго може бити разлог, шта може бити разлог човек који је напустио службу који се бави неким ситним приватним пословима да се ликвидира.

Новинар: Како коментаришете последњи текст у "Недељном телеграфу", где је његова супруга рекла да је Гавриловић помогао Ђинђићу да оде у Црну

Гору за време бомбардовања, да га је лично одвео тамо, да ли мислите да је то истина или да можда Служба диктира сада његовој супружици шта да говори?

Др Шешел: То не могу тачно да кажем, није немогуће, да је неко из Службе државне безбедности или из старих структура и тако даље учествовао у довођењу Зорана Ђинђића у Београд под било којим мотивом. Ја сам вам данас изнео само оне информације за које гарантујем да су сто посто тачне, ја нисам човек који воли да нагађа, нити могу нека своја евентуална нагађања да трансформишем у тврђњу коју ћу изнети на конференцији за штампу. Овде могу изнети само оне чињенице које су непобитно тачне.

Али, очигледно да један центар служећи се "Недељним телеграфом" лансира разноразне измишљотине, клевете и полуистине, силује их некада и са истинитим чињеницама да би био убедљивији по налогу Демократске странке и Зорана Ђинђића и његових људи као што су Владимира Поповић Беба, Гoran Весић, Чедомир Јовановић и тако даље. То је очигледно, уместо да ДОС води обећану борбу против криминала, за шта се залагао у предизборној кампањи, он је много више криминализовао Србију него што је то био случај за време претходне власти.

Наравно, ово је тек врх леденог брега, много, много тих чињеница ће сигурно изаћи на површину, јер како наш народ каже "Заклела се земља рају да се све тајне сазнају". Српска радикална странка захтева хитно заседање Републичке скупштине, ми сами немамо дољно потписа да бисмо то изнутили али ми смо спремни да гласамо за обарање Ђинђићеве владе, на потезу је Коштуница. И Коштуница не сме да остави сувише много времена Ђинђићу, јер Ђинђић је покренуо широку акцију потку-

пљивања народних посланика из Демократске странке Србије, из СПС-а и из још неких странака за које претпоставља да би начелно могле бити против његове владе. Једноставно, не треба му оставити доволно времена да он тога поткупљава постигне у оној мери у којој му је то потребно.

Новинар: Да ли ћете отићи код јавног тужиоца?

Др Шешел: Не, то је глупост. Зашто да ја идем код Ђинђићевог јавног тужиоца, тај тужилац све зна боље од мене, зашто да ја идем мечки на рупу, немам уопште разлога с њим да разговарам. Па видите у каквом нам је стању судство, судство суди само по Батићевим налозима, полицију злоупотребљава Душан Михајловић, то су до краја криминализоване структуре.

Видите шта су урадили сада у Врању. У Врању суд донесе одлуку да се осумњичени окривљени пусте да се бране са слободе, па онда онај глупи генерал Крстић и Небојша Човић нападну судију што је пустио окривљене да се бране са слободе и судија онда мора сам себи да пљуне у лице и да их поново ухапси. Можда је судија погрешио што их је пустио на слободу, ја у то нећу да узлим, али у правосуђу су грешке могуће начелно, али не сме извршина власт, не сме један генерал, не сме један потпредседник Владе себи да дозволи да напада конкретну судијску одлуку. То је много виши облик кршења уставности и законитости него оно што је судија евентуално погрешио и не сме се дозволити да суд поступи по налогу извршине власти, генерал нареди или Човић нареди као потпредседник Владе и суд одмах хапси. То не сме. Ми се враћамо у комунизам, то смо имали под Титом.

Мисмо хтели да изградимо независно судство. У независном судству су такође могуће грешке, али како се оне испра-

вљају, жалбама, вишним судским инстанцима, тужилац је могао да се жали Окружном суду, зашто су они пуштени да се бране са слободе ако су криви, ја нећу да узлим уопште у њихову кривицу, јесу ли или нису криви, јер тамо где је умешан Човић или генерал Крстић тамо су сигурно прљаве ствари. Он и даље сарађује са Шиптарима у шверцу дувана у шверцу оружја, ко зна шта још шверцују, а сад им проблем униформе, а то нам се дешава. Док је таква ситуација у судству ми судство заправо немамо.

Није случајно Батић чекао да буде министар правде па да онда нагло добије све судске процесе које је као неуспешни адвокат водио, па чак да тражи обнову и неких ранијих процеса које је ко зна кад изгубио. То је нажалост судбина Србије под новом влашћу која настоји да се и даље зове демократском, а која све више подсећа на Титово комунистичко време.

Новинар: Да ли ви очекујете да ће вас тужити због ових оптужби?

Др Шешел: Могу да ме туже у свако доба, ја никде нећу бежати, нећу се отимати кад дође полиција по мене, ја сам увек спреман да изађем пред било који суд. Мени је савест мирна, немам чега да се бојим, а толико верујем у своје принципе да сам спреман за њих и да погинем, а не само да идем на робију.

Новинар: Кажете да немамо судство, да ли онда имамо полицију и војску?

Др Шешел: Имамо полицију и војску, али они су репресивни апарат у свакој земљи. Полиција и војска су онакве какав је правни поредак у држави, ако функционише модерни правни поредак, онда су полиција и војска у служби демократије, ако је правни поредак аутократски и криминализован онда су, силилом прилика, и војска и полиција, без обзира шта желе појединачно војници и полицијаци, у служби таквог поретка. Они су сервис поретка а не политички фактор.

Новинар: Верујете ли да у оквиру војске и полиције постоје поделе?

Др Шешел: Па ја не знам о каквим је ту поделама реч, очигледно је да је војска под контролом Коштунице, а полиција под контролом Ђинђића, не знам да ли постоје неке посебне озбиљне поделе унутар врхушки, једне или друге, али очигледно постоји дубока подела између Ђинђића и Коштунице и та подела додатно угрожава Србију и Савезну Републику Југославију.

Новинар: Да ли те поделе могу довести до сукоба?

Др Шешел: Надамо се да неће доћи до сукоба војске и полиције, надамо се да су доволно паметни и војници и полицијаци да не дозволе да их неко уведе у такав сукоб, а међу функционерима постоји сукоб одавно. Ви видите да посебно тајне службе контрирају једна другој, полицијска и војна.

КО ЂЕ КОМЕ, АКО НЕЋЕ...!

Убиство бившег високог функционера Службе државне безбедности, Момира Гавриловића заувек је поделио ДОС и отворило серију изношења "прљавог, демократског веша".

У жижи сукоба и акције Демократске странке "тражимо информатора" нашли су се Александар Тијанић, саветник председника Југославије и Горан Весић саветник Савезног министра унутрашњих послова

Једно је сигурно, убиство Момира Гавриловића има политичку позадину. Ускоро ће се, све су прилике, ДОС наћи пред новим сукобом по водом расписивања избора. О другој опцији у смислу договора и реконструкције Владе чини се да је, после "рата саопштењима" илузорно говорити а камоли писати.

У свеприсујној хистерији, чији је "окидач" било свирепо убиство Момира Гавриловића, "мушки" су се дохватили Тијанић и Весић. У потрази за НН лицем које је "позвонило" на узбуну и проследило информације дневном листу "Блиц", на чистину су изашли Горан Весић, који тражи лице и Александар Тијанић, који очигледно већ дуже време чека Весића да му "изађе на црту".

Тако смо имали прилику да чујемо још понешто о методологији рада Демократске странке, о профилу Александра Тијанића и Горана Весића и о њиховим намерама. Целокупан медијски простор постао је арена личног обрачуна, лице које није видело Гавриловића - Александра Тијанића и саветника федералног министра за унутрашње послове који је "нашао лажова" - Горана Весића.

Ево како је изгледала једна епизода сукоба Тијанића и Весића (односно Демократске странке Србије и Демократске странке):

Александар Тијанић: "Да постоји неки суд који суди популарним због употребе превелике количине приде-ва, ја бих Горана Весића тужио том су-

ду. Баш због тих придева којима се обратио мени - због тврдњи да сам ја особа која је разговарала са покојним Гавриловићем, да сам ја садржај разговора пренео медијима, због претњи да ћу ићи у затвор и због намерног обмањивања српске јавности, што спада у опште добро и подлеже кривичном закону - Весића ћу тужити суду. Уместо да трага за убицом, Весић је, као мали полицијац, јавности понудио фатаморгану да би се та јавност до краја заварала. Због свега тога Весић треба да дође на суд да бисмо видели колико је до сада прљавих послова и чишћења унутар странке и око странке обавио за свог газду.

Господин Весић је усисивач ДС-а Га-зда га укључи кад хоће и кад затреба. Све што тај усисивач скупи представља прашину, паучину, односно оно што у Србији називају отпадном сировином. Али нећу да се бавим Весићем који је беззначајан, јер се овде ради о покушају врха једне велике странке да свесно обликује целокупну српску јавност и да сакрије одговор на питање ко убија по Србији".

Горан Весић: "Знам да је медијски саветник председника СРЈ најавио тужбу против мене, али не коментаришем глупости које говори Александар Тијанић. Он је човек са пуно проблема и сам је за себе довољан проблем. На ту тему не желим више ништа да додам".

На крају, како год било, јасно је да су своје "тигрове" пустили да "оштрпе канце" лидери Демократске странке Срби-

је (Коштунича) и Демократске странке (Ђинђић), претпостављамо помно пратећи престројавање навијача (бирачког тела) у Србији званог "виртуелни избори".

Истина, успели су да наметну топ тему, односно да је оно са чим се "леже на спавање" и ујутру буди, у Београду, постао рат Коштуниче и Ђинђића (тако да се и не размишља о томе да је живот у Србији постао прави луксуз).

Док се препуцају Тијанић и Весић, председник Југославије (који је прекинуо свој годишњи одмор да би одбранио кабинет) још увек је на одмору. Јавност скоро да не може да наслuti расплет овог "замешательства" али је неподељено следеће - да нема повратка на старо када је реч о односима у ДОС-у као и да ће епилог целе ситуације донети многе празне стогице у врху Српске владе па тако и ДОС-а. Сасвим је сигурно да је ледени брег ДОС-а почeo да се топи. Још само остаје да разјаснимо како ће се понашати они који су Демократској опозицији Србије дали логистичку подршку уочи септембарских избора прошле године (а јесу владе, пардон, невладине организације земаља западне демократије). Зашто ово истичемо?

Чини се, да овај озбиљан сукоб и поларизација у ДОС-у више личи на сукоб интереса рецимо, Америке и Европске уније. Усталом, догађаји у најави ће показати да ли смо и овај пут на правом трагу!

Коста Чавошки и Милован Дрецун тет а тет
о "строго поверијивим тајнама" Небојше Човића

ЧОВИЋЕВА КОСТ У ГРЛУ

У средствима јавног информисања довољно
дugo пратимо крсташки рат на линији Чавошки-Чо-
вић (с времена на време се појави Милован Дре-
цун, војно-политички коментатор) поводом рада
Координационог тела за југ Србије; а у последње
време поводом решавања статуса Косова и Мето-
хије

С обзиром да у овој причи једино нервозно ре-
агује Небојша Човић (не штедећи којекакве погрде
и опскурне атрибуте при описима личности), чини
се да истина креће у правцу Чавошког и Дрецуна

Истини за волју, јавност није упоз-
ната са постигнутим (потписаним)
споразумима који се тичу југа Ср-
бије, јер ниједан од документа није про-
шао кроз надлежне институције као
што су Републичка и Федерална скупши-
тина. Досадашње искуство говори да
извршним властима (како у Србији тако
и на савезном нивоу) законодавна власт
само отежава и пролонгира посао?! За
правну државу би то иначе била катак-
лизма. С обзиром, да је државна органи-
зација у оквиру које преживљавамо у
вдстанју од 5. октобра, онда се није чуди-
ти што свих осамнаест лидера ДОС-а
делују потпуно аутономно одговарају-
ћи притом сами себи. С тога, када чујете
приче о легализму и легитимитету ве-
рујте да је тешкоте, основа чиста и јед-
ноставна лаж.

Из нама, тотално хаотичне слике си-

туације на југу Србије, само Човић ска-
че као "једини човек од поверења" да бр-
зо и ефикасно реши ситуацију, у нову
слику - Косова и Метохије. Тако се пона-
вља редослед догађаја као пред форми-
рање координационог тела за југ Ср-
бије (овде као да се, не дај Боже, ради о
већ смишљеном сценарију) тек ето но-
вог сукоба са проф. др Чавошким који
некако увек дође до "поверијивих" доку-
мената и Милована Дрецуна са главним
оперативцима _____ (ово није
штампарска грешка већ чекамо потвр-
ду добро обавештеног извора близок
врху _____).

Тако, из личног става проф. др Косте
Чавошког овом приликом издавамо
следеће: "Потпуно неочекивано, дошло
је до озбиљног спора између Мило-
вана Дрецуна и Небојше Човића. На ос-
нову аутентичних докумената, које очи-
гледно има у рукама, Дрецун је упозори-
о:

- да копнена зона безбедности није
укинута;

- да је стављање у изглед њеног уки-
дања само средство да се владе Србије
и Југославије присиле да своје косовс-
кометохијске супарднике изведу на
противуставне новембарске изаборе;

Небојша Човић по повратку из Брисела изјавио

Америка нуди сарадњу ВЈ

Српске партије излазе на косовске
изборе? Одлуци о изласку на бирачка
места претходиће регистрација партија
страница 2

КО ЂЕ КОМЕ, АКО НЕЋЕ...!

Убиство бившег високог функционера Службе државне безбедности, Момира Гавриловића заувек је поделио ДОС и отворило серију изношења "прљавог, демократског веша".

У жижи сукоба и акције Демократске странке "тражимо информатора" нашли су се Александар Тијанић, саветник председника Југославије и Горан Весић саветник Савезног министра унутрашњих послова

Једно је сигурно, убиство Момира Гавриловића има политичку позадину. Ускоро ће се, све су прилике, ДОС наћи пред новим сукобом по водом расписивања избора. О другој опцији у смислу договора и реконструкције Владе чини се да је, после "рата саопштењима" изузорно говорити а камоли писати.

У свеприсутној хистерији, чији је "окидач" било свирепо убиство Момира Гавриловића, "мушки" су се дохватили Тијанић и Весић. У потрази за НН лицем које је "позвонило" на узбуну и проледило информације дневном листу "Блиц", на чистину су изашли Горан Весић, који тражи лице и Александар Тијанић, који очигледно већ дуже време чека Весића да му "изађе на црту".

Тако смо имали прилику да чујемо још понешто о методологији рада Демократске странке, о профилу Александра Тијанића и Горана Весића и о њиховим намерама. Целокупан медијски простор постао је арена личног обрачуна, лице које није видело Гавриловића - Александра Тијанића и саветника федералног министра за унутрашње послове који је "нашао лажова" - Горана Весића.

Ево како је изгледала једна епизода сукоба Тијанића и Весића (односно Демократске странке Србије и Демократске странке):

Александар Тијанић: "Да постоји неки суд који суди полуписменима због употребе превелике количине придеља, ја бих Горана Весића тужио том су-

ду. Баш због тих придева којима се обратио мени - због тврђњи да сам ја особа која је разговарала са покojним Гавриловићем, да сам ја садржај разговора преће медијима, због претњи да ћу ићи у затвор и због намерног обманувања српске јавности, што спада у опште добро и подлеже кривичном закону - Весића ћу тужити суду. Уместо да трага за убицом, Весић је, као мали полицијац, јавности понудио фатаморгану да би се та јавност до краја заварала. Због свега тога Весић треба да дође на суд да бисмо видели колико је до сада прљавих послова и чишћења унутар странке и око странке обавио за свог газду.

Господин Весић је усисивач ДС-а. Газда га укључи кад хоће и кад затреба. Све што тај усисивач скупи представља прашину, научину, односно оно што у Србији називају отпадном сировином. Али нећу да се бавим Весићем који је беззначајан, јер се овде ради о покушају врха једне велике странке да свесно обликује целокупну српску јавност и да сакрије одговор на питање ко убија по Србији.

Горан Весић: "Знам да је медијски саветник председника СРЈ најавио тужбу против мене, али не коментаришем глупости које говори Александар Тијанић. Он је човек са пуно проблема и сам је за себе довољан проблем. На ту тему не желим више пишти да додам".

На крају, како год било, јасно је да су своје "тигреве" пустили да "оштрпе канџе" лидери Демократске странке Србије

је (Коштуница) и Демократске странке (Тинђић), претпостављамо помно пратећи престројавање навијача (биракчог тела) у Србији званог "виртуелни избори".

Истина, успели су да наметну топ тему, односно да је оно са чим се "леже на спавање" и ујутру буди, у Београду постао рат Коштунице и Тинђића (тако да се и не размишља о томе да је живот у Србији постао прави луксуз).

Док се препуцају Тијанић и Весић, председник Југославије (који је прекинуо свој годишњи одмор да би одбрањио кабинет) још увек је на одмору. Јавност скоро да не може да наслuti расплет овог "замешатељства" или је неподељено следеће - да нема повратка на старо као да је реч о односима у ДОС-у као и да ће епилог целе ситуације донети многе празне стапице у врху Српске власти па тако и ДОС-а. Сасвим је сигурно да је ледени брег ДОС-а почeo да се топи. Још само остаје да разјаснимо како ће се понашати они који су Демократској опозицији Србије дали логистичку подршку уочи септембарских избора прошле године (а јесу владе, пардон, невладине организације земаља западне демократије). Зашто ово истичемо?

Чини се, да овај озбиљан сукоб и поларизација у ДОС-у више личи на сукоб интереса рецимо, Америке и Европске уније. Уосталом, догађаји у најави ће показати да ли смо и овај пут на правом трагу!

Коста Чавошки и Милован Дрецун тет а тет
о "строго поверљивим тајнама" Небојше Човића

ЧОВИЋЕВА КОСТ У ГРЛУ

У средствима јавног информисања довољно
дуго пратимо крсташки рат на линији Чавошки-Чо-
вић (с времена на време се појави Милован Дре-
цун, војно-политички коментатор) поводом рада
Координационог тела за југ Србије; а у последње
време поводом решавања статуса Косова и Мето-
хије

С обзиром да у овој причи једино нервозно ре-
агује Небојша Човић (не штедећи којекакве погрде
и опскурне атрибуте при описима личности), чини
се да истина креће у правцу Чавошког и Дрецуна

Истини за волју, јавност није упози-
ната са постигнутим (потписаним)
споразумима који се тичу југа Ср-
бије, јер ниједан од документа није про-
шао кроз надлежне институције као
што су Републичка и Федерална скупши-
тина. Досадашње искуство говори да
извршним властима (како у Србији тако
и на савезном нивоу) законодавна власт
само отежава и пролонгира посао?! За
правну државу би то иначе била ката-
лизма. С обзиром, да је државна органи-
зација у оквиру које преживљавамо у
вд стању од 5. октобра, онда се није чуди-
ти што свих осамнаест лидера ДОС-а
делују потпунц аутономно одговарају-
ћи притом сами себи. С тога, када чујете
приче о легализму и легитимитету ве-
рујте да је тешкоте, основа чиста и јед-
ноставна лаж.

Из нама, тотално хаотичне слике си-

туације на југу Србије, само Човић сказа-
че као "једини човек од поверења" да бр-
зо и ефикасно реши ситуацију, у нову
слику - Косова и Метохије. Тако се пона-
вља редослед догађаја као пред форми-
рање координационог тела за југ Ср-
бије (овде као да се, не дај Боже, ради о
већ смисљеном сценарију) тек ето новог
сукоба са проф. др Чавошким који некако
увек дође до "поверљивих" доку-
мената и Милована Дрецуна са главним
оперативцем _____ (ово није
штампарска грешка већ чекамо потвр-
ду добро обавештегеног извора близоког
врху _____).

Тако, изличног става проф. др Косте
Чавошког овом приликом издавамо
следеће: "Потпуно неочекивано, дошло је до озбиљног спора између Милована
Дрецуна и Небојше Човића. На основу аутентичних докумената, које очи-
гледно има у рукама, Дрецун је упозорио:

- да копнена зона безбедности није
укинута;

- да је стављање у изглед њеног уки-
дана само средство да се владе Србије
и Југославије присиле да своје косовс-
кометохијске снароднике изведу на
противуставне новембарске изборе;

Небојша Човић по повратку из Брисела изјавио

Америка нуди сарадњу ВЈ

Српске партије излазе на косовске
изборе? Одлуци о изласку на бирачка
места претходиће регистрација партија
страница 2

– да наше војне и полицијске снаге у сваком тренутку морају да напусте ову зону ако им командант Кфора то нареди;

– да интервентне снаге ВЈ и МУП-а морају чак да напусте Прешево, Бујановац и Медвеђу, иако се ови градови налазе изван ове зоне, да би их заменила некаква мултиетничка полиција.

Да је хтео да буде опсежнији и уверљивији, Дрејун је још могао навести да, према овим документима:

– наше војне и полицијске снаге, изузев локалне полиције, не смеју бити стациониране ни у једном селу сектора у којем живе Арбанаси;

– да ће се пре уласка наших снага у овај сектор јавно наговестити одговарајућа амнистија арбанишког терориста, који се иначе у самом тексту квалификују као "екстремисти";

– да ће посматрачка мисија Европске уније и чланови Комисије за примену споразума имати потпуну слободу крећања унутар овог сектора као каква дипломатска мисија;

– да се одређује начин на који ће се унутар овог сектора спроводити закони Србије и Југославије.

На све ове несумњиво тачне тврдње, које је Дрејун само делимично објавио, Човић је одговорио лјутито и неодмерено. То су гомиле лажи и срамоте – вели Човић – које шире медиокритети; а парче изврног документа су им доставили они којима не одговара мир на југу Србије.

Много је, међутим, важније Човићево оспоравање истинитости онога што је Дрејун изјавио. Да би се утврдило ко од њих двојице говори истину, вала речи да је Човић углављивао, а генерал Нинослав Крстић потписивао више међународних уговора, чија је друга страна Атлантски пакт. Најпре су немачки бригадни генерал Манфред Енгелхарт и

генерал-потпуковник Нинослав Крстић потписали Споразум о тактичким операцијама снага СРЈ; потом је командант Кфора у више наврата упућивао обавештење о намерама за улазак снага СРЈ и Републике Србије у поједине секторе КЗБ-а, а затим је генерал Крстић потписивао формуларе о прихваташњу, чиме су заправо закључивани међународни уговори.

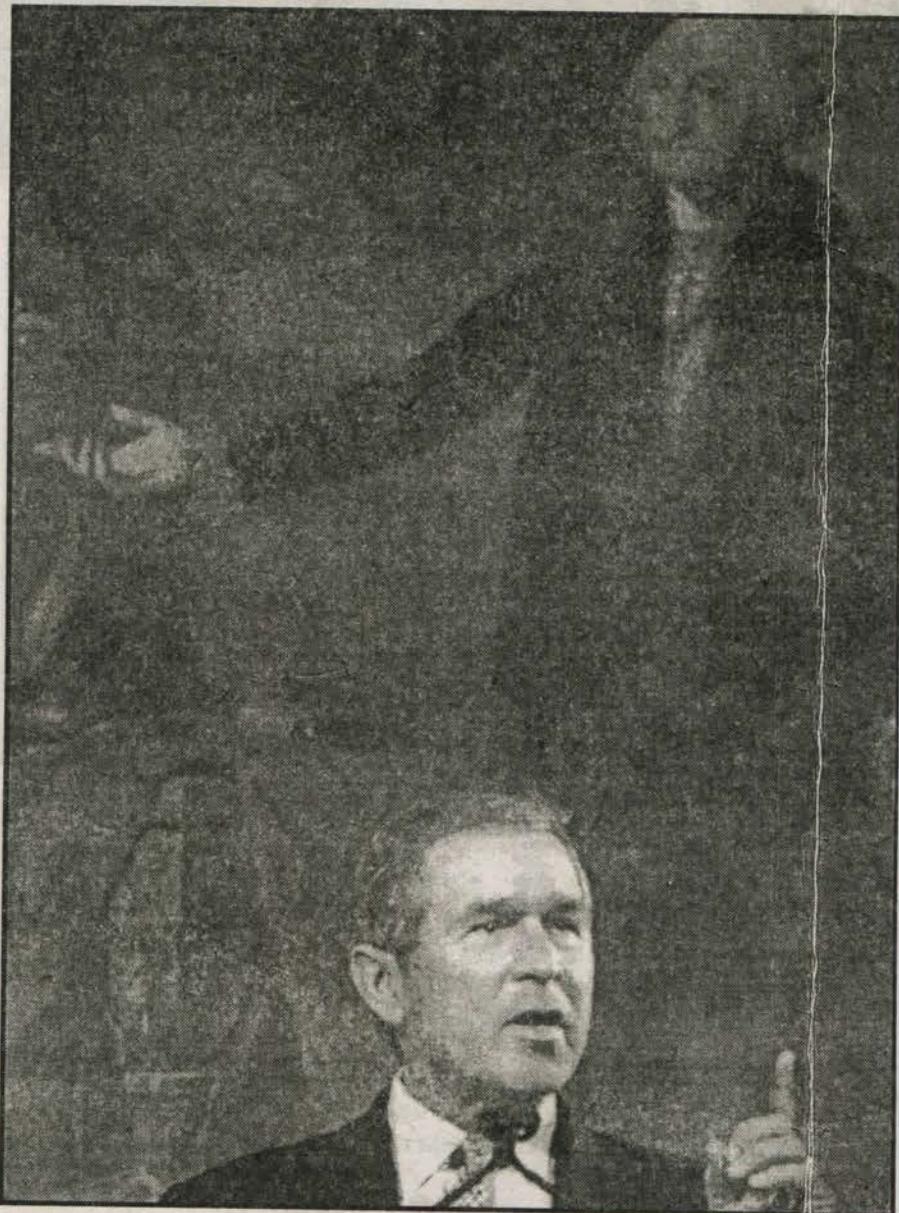
Као већ искусти преговарач, Човић би морао да зна да се сви међународни уговори морају ратификовати, што према члану 78. тачки 4. Устава чини Савезна скупштина, и потом објавити у "Службеном листу".

Зато му предлажемо да одмах обелодани све уговоре које је он углавио – а генерал Крстић потписивао и да их потом упути Савезној скупштини да их она потврди. Такође му саветујемо да објави цело писмо које му је генерални секретар Атлантског пакта Џорџ Робертсон недавно упутио да бисмо се и ми уверили да је најављена "релаксација

копнене зоне безбедности" условљена пуштањем низ воду наших косовско-тохијских супародника и њиховим присиљавањем да изађу на противуставне новембарске изборе.

Уколико нема петљу да то учини, онда бар треба да у овој ствари држи језик за зубима, а да се зауврат потпуно уживи у улогу америчког кандидата на српским председничким изборима". (Глас, 30. јули 2001, лични став К. Чавошког)

Ово нас, очигледно уводи у потпуно ново поглавље процеса рекомпозиције Балкана и југоисточне Европе. Публициitet, јавност, институције система у овој су причи непотребне – аминовање одлука власти погнутих глава јесте и директна последица "референдума" од 24. септембра 2000. године. Шта сте тражили то сте и добили. Без љутње, то је једно логика која управља догађајима који ће очито изменити све од народа до институција и организација нечега што ће се звати државом.

МИСТЕР КЕШОЛОВАЦ

О српском премијеру свако се труди да сазна нешто још, што и није неубичајено, јер се ради о човеку који је био менаџер кампање ДОС-а (која је одувала Слободана Милошевића са трона), и о човеку који је постао "страх и трепет" Србије. Читајући све оно што је до сада о њему написано, од "Национала" до "Шпигла", ми над собом имамо "практичног бизнисмена" који не преза од употребе свих средстава до остварења циља

Међутим, оно што у последње време брине нацију, јесте "шта је српском премијеру циљ", а мора се признати (узимајући у обзир последње догађаје) помало и плаши

Вероватно сте, с обзиром на најаву, помислили да ћемо писати о убиству Момира Гавриловића или о писању "Национала", односно о дуванској афери. Е, па, нећемо.

У наставку текста следи оно што је нама привукло пажњу, а претпостављамо да ће вас оставити без коментара. А то је отворено писмо члanova Независног синдиката запослених у "Војвођанској банци", које је адресирано на српског премијера и министра полиције.

Ово писмо на директан начин упућује на злоупотребу службеног положаја (уколико се супротно не докаже) првог човека Србије, те је сваки коментар овог писма сувишен. Можда треба напоменути и евентуално изразити бојазан да је ово отворено писмо још један "пуцањ у празно". Јер, да је веровати институцијама, а ту првенствено мислим на правосуђе и полицију, и покојни Гавриловић би оно што је имао поделио са надлежним органима, а не са Кочтунићем.

Дакле, да занемаримо центар моћи који влада Србијом, а јесте гравитационо поље српског премијера (са свим оним што се у њему налази) истине ради да вас упутимо у стварни свет око нас.

Живот ван домаџа

"Имамо чврсте доказе да сте ви лично стали иза нашег директора, Животе Михајловића, спречавајући његово привођење и хапшење од стране нове српске полиције. Два пута је ваш шеф кабинета, господин Мишић, интервенисао

Деманти из кабинета српског премијера

"Премијер Србије никада није интервенисао ни за кога у Министарству унутрашњих послова. Штавише, органи Министарства унутрашњих послова и Тужилаштва потпуно су независни у вршењу свог посла и председник владе нема никаквих формалних овлашћења како би утицао на њих. Уставом и законима тачно је одређено шта је надлежност ког органа у државном апарату.

Надзор над радом банака и кадровским решењима у банкама има савезна администрација и Народна банка Југославије. Влада Републике Србије нема никакве надлежности над радом банака".

Зоран Ђинђић писао Шредеру да пошаље обећану помоћ

Молба Немачкој да спаси Владу

Српски премијер упозорио Шредера да ће колапс Владе Србије моћи да буде избегнут само ако обећани зајам стигне у Београд пре краја августа страна 6

и наређивао да се Живота не дира. А исто то у два наврата учинио је и Небојша Човић, који је, својевремено, као директор ФМП-а, био Михајловићев миљеник и добијао кредите када је и колико хтео. Не знамо да ли сте и ви добили нешто, али ако јесте, то треба да вратите, јер се не ради о Животином приватном новцу, већ о средствима Војвођанске банке. Ако, пак, нисте, објасните нам зашто онда не дозвољавате да се Михајловић изведе пред суд. И поред тога што је доказни материјал обраћен, након тога није поднета никаква кривична пријава. Неки привредни руководиоци су ухапшени за ситне лоповљуке, а

наш директор, који је учинио сва могућа кривична дела, још није ни оптужен.

Тражимо да се одмах омогући полицији да ради по закону, без привилегованих и заштићених, који су ван домаћаја правде, а да се ви лично заложите да се Животин случај што пре расветли.

Ако је човек невин, како се сам приказује, нека се ослободи неправедних оптужби, а ако није, нека плати за своја злодела, као и остали криминалци".

Између осталог, Независни синдикат

Војвођанске банке свом директору, Животи Михајловићу, ставља на терет "незаконито присвајање стана у вредности од 200.000 марака, утажу пореза тешку 200.000 марака: мито и корупцију; не закониту купопродају девиза".

Новосадска полиција је, како сазнајемо, шест месеци обрађивала предмет и проследила га Републичком МУП-у, где је "све сторирано из премијеровог кабинета".

Дакле, којка је бачена...

Зоран Ђинђић замолио Шредера да пошаље обећану помоћ Сто милиона марака или пада српска влада

Зајмом би се пребродила енергетска и саобраћајна криза

БЕРЛИН (Танјуџ) - Председник српске владе Зоран Ђинђић упутио је у нетак „шапалово“ писмо немачком канцелару Герхарду Шредеру с молбом да влада у Берлину хитно упути Србији обећани кредит од 100 милиона марака, изаштави недељник „Шпигл“ из Хамбурга у броју који ће се у понедељак појавити на киосцима.

Ђинђић је, према „Шпиглу“, упозорио Шредера да ће колапс његове владе моћи да буде избегнут само ако обећани зајам стигне у Београд пре краја августа.

„Овим зајмом треба да буду прећефана уска грана у домену енергетике и саобраћаја у Србији“, објашњава „Шпигл“.

Ђинђић се претходно обратио немачком министру финансија Хансу Ајхелу, али без успеха, каже хамбуршки недељник. Није помогла ни интервенција Волфганга Клемента, председника владе најмноголудије и

најбогатије немачке покрајине Северна Рајна - Вестфалија, нити пак молба министра за

гови чиновници желе да изјаве сачекају исход септембарских преговора Југославије и Париског клуба кредитора о репрограмирању југословенског спаљног дуга. То практично значи да би билатерално репрограмирање дуга било могуће тек крајем октобра, констатује „Шпигл“ и додаје Ђинђић коментар да то: „До тада немо бити у чубру“.

„Шпигл“ на kraju подсећа да је, испосредно по после пада режима Сlobodana Miloševića, немачка влада обећала Ђинђићу „великодушну помоћ“. Лист при том цитира једну изјаву канцелара Шредера, који је свом српском колеги поручио: „Наравно да можете да рачунате на нас“.

Хамбуршки недељник, такође, подсећа на чињеницу да „бироврате Европске уније“ тренутно блокира исплату 1,28 милијарди долара помоћи Југославији, која је договорена на донацијској конференцији у Бриселу, крајем јуна.

Фото: З. Марко

МИЛАН СТ. ПРОТИЋ - ОПАСАН СВЕДОК

Скандал у "префињеном" новокомпонованом, револуционарном свету дипломатије, изазвао нико други, до амбасадор Југославије у Вашингтону - Милан Ст. Протић

Аолазак његове светости, патријарха Павла, у Сједињене Америчке Државе искористио је југословенски амбасадор Милан Ст. Протић за освештање просторија амбасаде у Вашингтону.

Ова вест је узбуркала јавност и отворила врата правом скандалу о којем се дуго писало. Можда овај чин и не би попримио толике разmere, да "његова екселенција" није дозволио себи недипломатско, или да будемо прецизнији, крајње бахато понашање.

Да кренемо од почетка - његова светост, патријарх српски, господин Павле, кренуо је у обиласак српске православне заједнице у Сједињеним Америчким Државама. Том приликом, одговорио је на позив Милана Ст. Протића да освешта просторије југословенске амбасаде. То је изазвало протесте у јавности због тога што наш амбасадор у Сједињеним Америчким Државама није претходно обавестио никога, па тако није добио дозволу за изузетно осетљив чин, као што је за дипломатски кор неуобичајено освештање просторија наше амбасаде. Уверени смо да је Ст.

...У мом случају, очигледно је да мени шеф не треба. Мени нико не треба да соли памет шта ја треба да радим... Ако тако мисле да треба онда нека ме замене! Ја мислим да не треба да ме склоне из Вашингтона. Ја сам ту врховни судија! Али, да ми неко попује, то је у мом случају искључено."

Из интервјуа
Ст. Протића
недељнику "Време"

Фото: ИМ

Јовица Продановић саветник у Савезном министарству иностраних послова тражи опозив југословенског амбасадора у Вашингтону: "Сматрам се одговорним и позваним да дам оцену о наступима господина Протића у САД. Нанео је непроцењиву штету СРЈ и актуелном руководству понизивши их до мере какву ниједна озбиљна земља не може да дозволи".

Протић је препотетно давао оцене о свом раду а да није поштовао ни основне норме које важе у међудржавним односима. Тиме је дискредитовао и америчке личности, од председника Буша до других званичника, са којима он односе своди на "фамилијарност", уносећи самовољно и шарлатански, нове "норме" у дипломатску праксу".

Као грубе повреде дипломатског понашања Продановић наводи: "Протићево јавно исповедање о разговорима са шефом САД, државним секретаром и сенаторима, затим омаловажавање дипломатских представника других земаља. Скандалозно је и то што он јавно говори о ономе шта саветује наше политичаре који долазе у Вашингтон, даје оцене о разговорима које воде, па чак и о личностима с којима разговарају".

Све ово је довољан разлог да председник Коштуница, председник владе Пешић и министар Свиљановић хитно опозову Протића и за то изузетно важно место нађу одговарајуће персонално решење. У интересу једне и друге државе је да се ово стање што пре оконча".

Протић ово урадио у циљу истеривања злих духовних прошлости, али је тим истим чином изгледа истерао и себе из дипломатије.

Заправо, свет дипломатије и иностраних послова строго је хијерархијски уређен и дефинисан до најситнијих детаља. Постоје тачно одређена протоколарна правила понашања свих чланова, а посебно шефа дипломатске мисије.

На основу строго уређених релација: дипломатска мисија - министар иностраних послова - влада - председник државе, шеф дипломатске мисије, тј. амбасадор, више фигурира него што може да помисли да може аутономно да делује. Из те перспективе (а јесте и једина могућа) реакције Ст. Протића су биле не само бахате, већ крајње аутистичне. Он, једноставно, не прихватава никакав хијерархијски поредак јер неће и не

жели никоме да положе рачуне, а "камоли да му неко соли памет".

Дакле, разумели смо да у тако осетљивим односима, као што су југословенско-амерички билатерални односи. Протић себе види и доживљава као креатора и као проводиоца спољне политике (што се и дало наслутити из његових бројних изјава да остали нису ни близу способности да ефикасно и конкретно размишљају према Вашингтону).

Међутим, овакав Протићев гаф насе не изненађује. Овде је реч о човеку познатом по сличним испадима. Уколико се присетимо неких епизода из Протићевих постреволуционарних дана, овај последњи испад који је направио потпуно се уклапа у менталну слику соло играча, тј. Милана Ст. Протића.

Правила пише сам

Пети октобар је у сваком смислу представљао велики тектонски поремећај у Србији. Један од "дечице револуције" је и Милан Ст. Протић.

Како су се догађаји низали један за другим, овога човека "Нове Србије" довели су на чело престоног града. Како то по правилу бива, а у Протићевом стилу, већ тада су пљуштале којекакве изјаве откривајући правуничим спутану суштину човека који очигледно гледа само, и једино, своје интересе.

Међутим, оно што је било већ тада изненађујуће, јесте Протићево незнане и неупућено у функционисање државне организације (у овом случају организације метрополе какав је Београд). Прво што је рекао и остао жив, јесте да је "на месту градоначелника из политичких разлога, а не да би се бавио комуналним пословима"?! Ово је исто као да је рекао да му не пада на памет да

Милан Ст. Протић о гласинама да напушта Вашингтон **Нисам обичан амбасадор**

БЕОГРАД - Нисам најавио свој бројни повратак из САД, мада вишим да се овде прича да ћу бити смешен, али ја о томе за сада никога не знам, рекао је амбасадор СРЈ у Вашингтону Милан Ст. Протић. - Смена амбасадора није неизбјегља ствар и то најчешће изазива разне комуникације у односу на земљу домаћину. Замерке упућене мене не односе се на мој рад у Вашингтону, већ на неке унутрашње-политичке ствари. Овде се још добро не разуме чemu служи дипломатски представник у страни земљи. Ја писам

Питајте новинаре

У СМИП-у кажу да вест о смени амбасадора СРЈ у Вашингтону није потекла из ове институције и да би требало питати новинаре који су ту вест објавили. Коментар помоћника министра иностраних послова Александре Јоксимовић, која се помиње као Протићев заменик, нисмо успели да добијемо, јер се, по речима службенице СМИП-а, налази на службеном путу у САД.

Обичан амбасадор, јер сам добио односне руке да ради најбоље што знам у корист ове земље. Тај договор је постигнут пре мого одласка у САД, јер је то био услов да одем у Вашингтон, када се нису сви тоги придржава-

ли и то је један од проблема, наглашава Протић.

Како је истакао Протић, он већ неколико месеци шастоји да промени слику о нашој земљи у америчкој јавности.

• С обзиром да најсамо имали ја-

Нетрпељивост

- Сада немам никакве везе са ДСС, осим када њихови људи серате у Вашингтон и није тачно да нисам у добрим односима са њима. Сматрам да се ДСС прилично удаљила од својих извршних начела и осећам да многи из те партије према мени гаје одређену нетрпељивост због твог става. Знам да се дигла велика прашина приликом доласка Патријарха Павла у амбасаду. Изгледа да је то многима сметало, а ни СМИП то није прихватио са одушевљењем, али ми нису ишта званично рекли, каже Протић.

Сијенолију политику према САД, моја дужност била је да отворим све канале према америчким политичким институцијама, политичким властима, медијима и највлајшим организацијама. То сам и усвојио. Ипак амбасадор у САД се није више пута од мење састајао са председником Џорџом Бушом, каже Протић, додјујући да се на амбасадарско место у Вашингтону враћа 30. августа. Р. Митковић

се меша у свој посао!

Тада је била и потврђена претпоставка да ће ДОС уништити незнане и неупућеност његових лидера, као и енергична глад за моћи и реваншизамом. Кроз Протића, ослобођеног било какве дипломатске ноте у политичком обраћању, спочитавао се колективни дух целе ДОС-овске власти.

Углавном, није пуно времена прошло, тек схватили смо да Протић и није на месту које му припада, већ жели много више. Некако у исто време дошло је до чистке у дипломатији, која је Протића довела на место првог човека дипломатске мисије у Америци. Пре него што је отпутовао за Вашингтон да преда акредитивна писма, себе је "очистио" припадности "Новој Србији", која му је, очигледно, послужила као још једно средство до остварења циља.

Тако смо ми седели и чекали следећи Протићев гаф (знајући да неће проћи дуго, а да ће овај човек на себе скренути пажњу изазивањем скандала), кад ето скандала са освещавањем просторија амбасаде у Вашингтону. И ево нас опет у вртлогу јаких, али овај пут прецизно упућених Протићевих речи у центар ДОС-а.

С обзиром да је већ почело да се прича о опозиву шефа дипломатске мисије из Америке, Ст. Протић узвраћа удаџац речима да он "није обичан амбасадор", да је његов услов пре постављења на амбасадорско место био да му се дају

Комнен Сератлић, опуномоћени амбасадор у Савезном министарству иностраних послова поднео је тужбу против Милана Ст. Протића због увреде професионалних дипломата и рушења угледа земље, а поводом гостовања југословенског амбасадора у Вашингтону, на Студију Б.

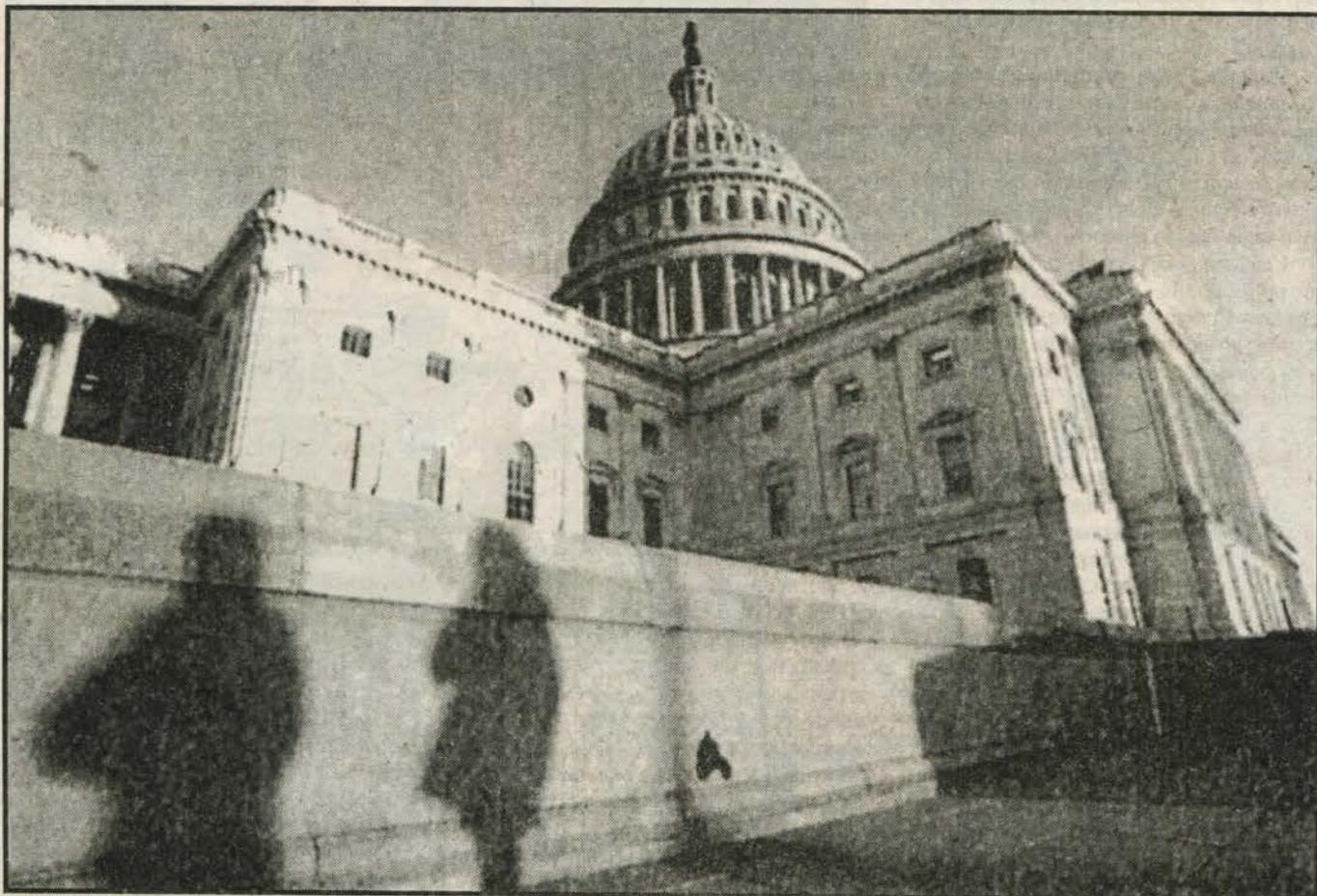
"Са господином Протићем не би требало ни полемисати, а камоли ићи на суд, да је реч само о његовом понашању. Нажалост, његово мишљење није усамљено и због тога сматрам да треба заштитити углед људи који годинама поштено раде свој посао и дини глас против рушења угледа југословенске дипломатије, па тиме и земље. У прилог томе Сератлић наводи и неке изјаве портпарола МИП-а, Александре Јоксимовић, која је у неколико листова "говорила слично, само нешто лепшим речником".

- У суштини реч је о непознавању шта је дипломатија а шта спољна политика. Кад портпарол говори о вођењу паралелне дипломатије, што је у директној вези са оним што чини Протић, поставља се питање шта би урадио председник Буш када би више од 200 америчких амбасадора, на пример, изјавило: "Мени нико не треба да соли памет...", "да мени нису претпостављени ни Коштуница, ни Пешић, ни Свиланович, ни парламент..."

"одрешене руке и потпуна слобода", да коначно не могу тек тако да га склоне, јер је он "опасан сведок"!

У времену међусобних препуџавања

челника ДОС-а, у којима се не штеде речи претње и уцене, уверења смо да ће све доћење Милана Ст. Протића бити више него интригантно!

ВРЕМЕ СУШЕ У НОВИНАРСТВУ

Могло се очекивати да ће после 5. октобра такозвано независно новинарство доћи у финансијску шах-мат позицију. Западне владе и њихове невлади-не организације улагале су у "независне медије" с једним јединим циљем - подривање до коначног рушења Милошевића. Када је Милошевић пао, Запад је заврнуо славину. Од тог момента, од ведета "независног новинарства" сазнали смо (а да чак нисмо ни питали) све о свима и свему. У почетку је то био сукоб Ненада Цекића и Верана Матића, у којем се већ некако нашла и Бојана Лекић. Ових дана новинске ступце пуне Гордана Суша и Александар Црквења-ков

Конкурс за главног и одговорног уредника националне телевизије отворио је Пандорину кутију седме силе, иначе познате по не баш чистим пословима и односима. Тек, директор Радио-телевизије Србије, Александар Црквењаков, улеће у клинч са ВИН-овом звездом, Горданом Сушом. О чему се ради?

Гордана Суша оспорила је конкурс за главног и одговорног уредника информативног програма РТС-а због неправилности, а посебно због Бојане Лекић, која се изненада појавила као будући глодур (главни и одговорни уредник). И ту прича, бар за јавност, почиње...

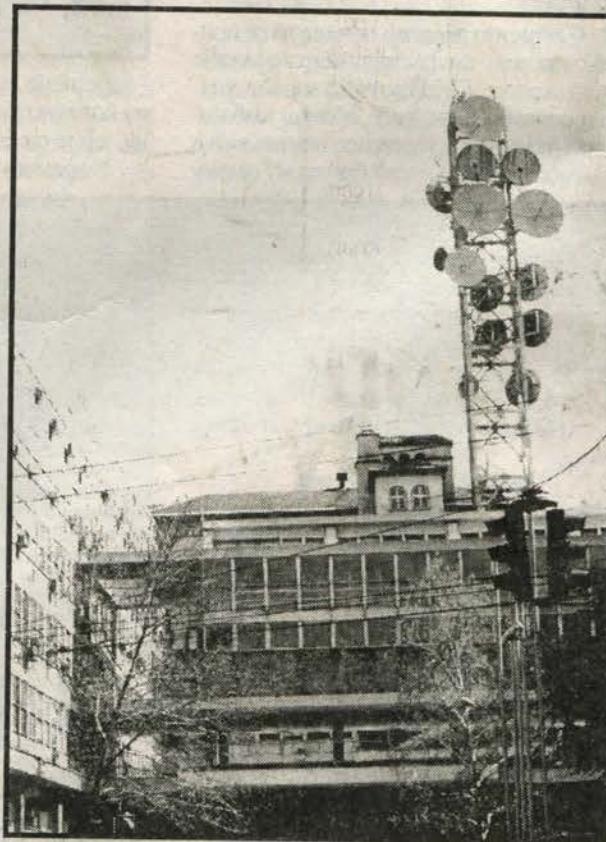
Сазнали смо, тако, да се према наводима Гордане Суше Демократска странка Србије уротила против ње и да јој неће дозволити да буде на тако виталном месту као што је главни човек информативног програма РТС-а, и да је за њеног егзекутора одређен директор РТС-а, њен револуционарни колега, Александар Црквењаков.

Како то обично бива, убрзо је уследило одвојено појављивање "двоје у сукобу" на различитим медијима. Тако смо, по ко зна који пут, посматрали прави технички меч који је излетeo из ДОС-ове кухиње. Две стране у сукобу вратиле су нас до самих почетака српске октобарске револуције, кроз две емисије на утицајној БК телевизији, "Маска месеца" и "Није српски ћутати".

Тако је, у касним поподневним сатима, по паљењу зграде Радио-телевизије Србије, Гордана Суша похитала са својом екипом ВИН-а у Кошутњак и ВИН-овским (читај победничким)

крилима изнела програм нове револуционарне РТС. У исто време, Александар Црквењаков је, самоницијативно, сео у свој ауто и дошао у Кошутњак у жељи да помогне револуцији. Према његовим речима, налетeo је тамо на Небојшу Човића, главног оперативца октобарске револуције, који је на листу папира правио кадровску слику нове РТС. Тако је, у њиховим присећањима, време пролазило... Радило се црначки и, како су то догађаји најављивали, дошли су у ситуацију сукоба. Ту већ настаје проблем. Исти сукоб ово двоје виде дијаметрално супротно, па наивном гледаопу пада на памет да постоји сукоб, али само на релацији Суша-Црквењаков.

Углавном, директор РТС-а демантује у популарној емисији "Није српски (пре)ћутати" наводе Суше да јој је рекао да не конкурише за место главног и одговорног уредника. Црквењаков говори како јој је, онако успут, рекао "да се они горе мрште на њу и да би било добро да поприча са њима"?! Ми, ето, до данас нисмо успели да сазнамо који сути горе и зашто се мрште на Сушу.

Још нема завртања руку

Крајње дипломатским одговорима на питања Драгана Бујошевића да ли има политичких притисака на људе из РТС-а, Црквењаков шаље јасну, али неискрену, поруку да су по среди само разговори а не уцене или претње, поткрепљујући своје тврђење реченицом: "Још

лично сматра да таква особа и није за то место.

Емисија је трајала и трајала, а ми обични, наивни, гледаоци нисмо успели да сазнамо ама баш ништа ново, сем онога - "све је у најбољем реду". А да није у реду, говорио је израз лица Црвенјакова, који је неспретно покушавао да избегне одговоре на шакаљива питања пређеног Бујошевића. Покаткад је глас овог човека, као израз његовог лица и његов успахирени поглед у монитор, неодјиво одисао страхом.

нема увртња руку". Тако испада да је Суша одзетела из националне телевизије не због притисака, већ због тога што апсолутно нико није био за њу на месту главног и одговорног уредника, како каже Црвенјаков - "ни запослени, ни Управни одбор, ни ДОС". Развијајући даље ту теzu чињеницом да је Суша конфликтна личност и да је са свима у сукобу (бар смо тако ми то схватили) и, на крају, коначно и он признаје да

Нисмо могли да се отмемо утиску да је први човек националне телевизије изашао пред камере да помири страсти и стави тачку на скандал који све више поприма димензије политичког скандала, а на првом месту да себе за убудуће огради од "било какве умешаности".

Какве код биле намере Црвенјакова, чини се да не обећавају успех, јер, ево, како сазнајемо, у хистеричну трку за глодура улази и непревазиђен по скандалима Ненад Цекић.

Дакле, причи, сигурни смо, неће бити краја, чини се да ће бити све занимљи-вија.

КОРПА ГОЛОГ ОПСТАНКА

"Колико год да ме расгужи поскупљење цена, колико ме насмеје образложење", речи су познатог сатиричара које су, сто, последњих десетија свакодневица у Србији. Међутим, чини се да је убрзање пада стандарда, беде, бола и сиромаштва осмислила постмилешвићевски период, период који из дана у дан показује и доказује да је уговор ДОС-а са бирачким телом био чиста лаж

Живот је последњих месеци у Србији постао прави луксуз. Колико год се трудили да хумором разбирајмо неуспеле покушаје састављања краја са крајем, све пада у воду оног тренутка када пожелимо да попунимо потрошачку корпу. То је она иста статистичка досетка којом се рачуна како живи просечна троћлана породица, конзумирајући основне животне намирнице.

Примера ради, према рачуну статистичара за јуни, потрошачка корпа је износила 9.386 динара за домаћинства која имају централно грејање, а за домаћинства која се греју на угљ 11.588 динара.

Просечни месечни приходи те исте породице (према статистичком узорку) за јуни су износили 8.152 динара.

Цене на мало су у јуну биле за 3,7% веће него у мају. Према речима статистичара, на скок цена је у највећој мери утицало поскупљење струје, и уколико се настави са таквим трендом раста цена, инфлација на годишњем нивоу, према проценама статистичара, била би 51%.

Овде треба поменути да овај рачун статистичара није обухватио поскупљење телефонских услуга, јер је оно дошло касније. Међутим, због калкулације на годишњем нивоу, треба се спремити на много већи проценат инфлације уколико узмемо у обзир најаве поскупљења струје, превоза, телефонских импулса, хлеба, млека (и ко зна чега још). Уосталом, доволно је

Коме ће пресести позивање на грађанску непослушност?

ДОС је током својих предизборних "каравана лажних обећања" позивао грађане на непослушност када се говорило о "поштовању обавезе према држави". Тако су их ти исти грађани "слепо послушали".

Када је ДОС "преотео државу" гласовима заведеног и лажног бирачког тела, позиви на грађанску непослушност стављени су под акта. Тако су овога лета грађанима ДОС-ови службеници дошли да "секу струју", због неплаћених рачуна (са позамањним каматама) за утрошену електричну енергију.

У цеој ситуацији "сече" најгоре је прошао Ниш. Севале су песнице и ножеви, падле су опасне претње.

Нишка Електродистрибуција није почела селективно искључивање струје на време. Одлагање "сече" образложено је недовољним бројем екипа Електродистрибуције (а, већински, и изостајањем подришке радника Министарства унутрашњих послова).

Када се кренуло са искључивањем струје неплатишама, дошло је до честих инцидентних ситуација у којима су се грађани Ниша позивали на лилере ДОС-а који су им "говорили да не плаћају држави која их пъачка" (у предизборној кампањи). Тако се дошло у скоро нерешиву ситуацију наплате високих рачуна бирачком телу, које је гласало победу ДОС-а. Међутим, власт се досетила како да избегне инциденте, па је све спорне случајеве пренела судовима у надлежност.

поскупљење електричне енергије које директно утиче на раст цена, а самим тим и на пад стандарда.

С друге стране, Републички завод за тржиште рада известио нас је да је у Србији сваки пети без посла. У мају је евидентирано 770.000 људи који траже запослење, а процене су да ће до краја године бројка отићи до 850.000 људи. Свака друга активна радна жена у Србији је без посла. Око 60% стручњака је незапослено, а неквалификоване радне снаге без хлеба је 40%.

Према подацима Завода за тржиште

После поскупљења комуналних услуга, стигло је поскупљење хране.

Тако килограм свињског бута кошта 316,00 динара, килограм јунетине 298,00 динара, килограм млевеног меса (у зависности од продавнице) од 307,00 до 360,00 динара, сремска или чајна кобасица 460,00 динара, ужичка пршута 760,00 динара.

Литар зејпина кошта 56,00 динара, а производићи најављују поскупљење од 10-15 посто и за производе из уљне индустрије; килограм шећера кошта од 45-47,00 динара, а литар млека од септембра 24,00 динара.

OBRAČUN ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU BROJ 2/2001

Baagwald, 16.08.2001

REZERVACIJE ZA PRIMJERNI PERIOD

Din. 18.50

Доказ пъачке "киловата": факсимил 1 показва право стање бројала са којег су
кинути осигурачи, тако да се плаћа само такса у износу од 18,50 динара; факсимил
доказује крађу фантомских киловата на истом бројилу (без очитавања) украдено је
07 киловата односно 860 динара.

рада, од априла ове године има око 1.880.000 запослених, што је за 90.000 мање у односу на исти месец прошле године.

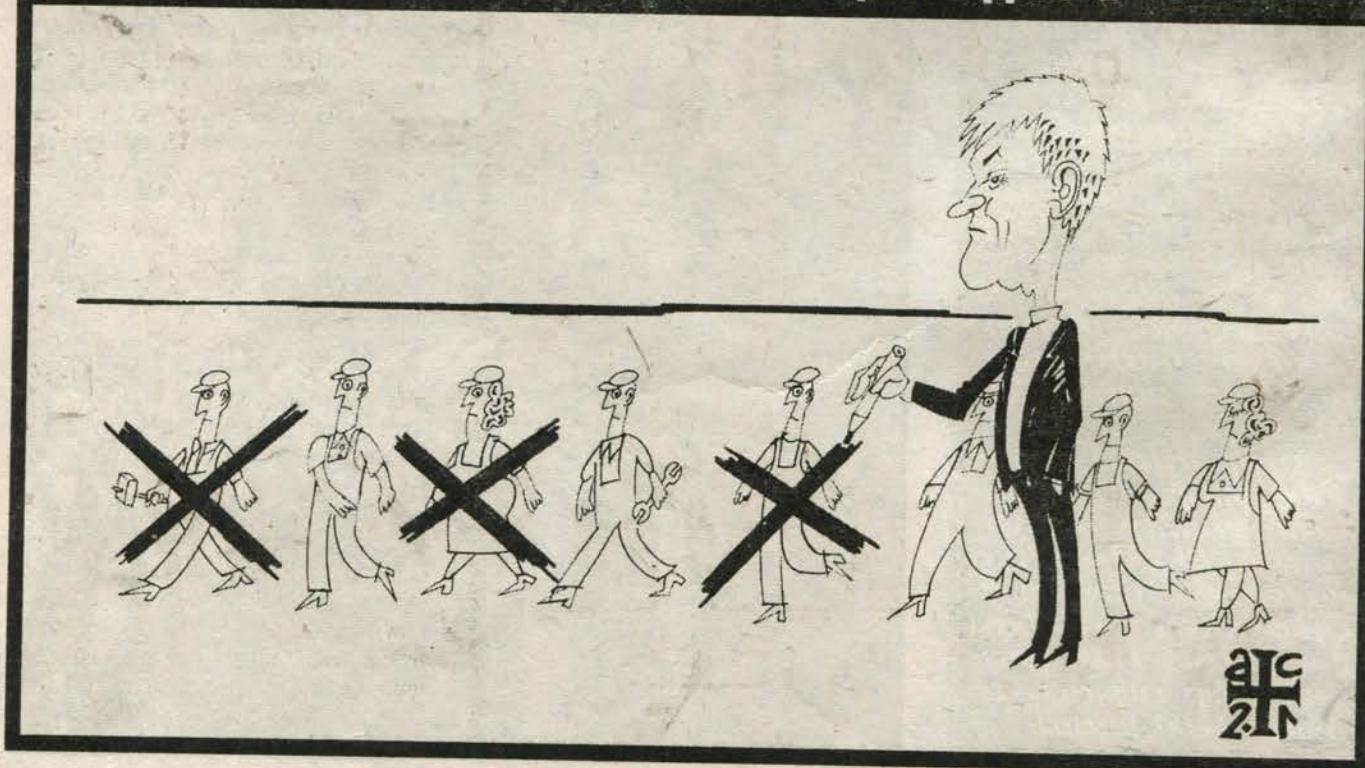
Чини се да овде чак и не треба подвлачење црте да би описали живот Србије у транзицији. Можда треба додати да је осетно повећан број оних који трбухом за кружном заувек напуштају земљу.

Чиста пънчка!

Поред пуког преживљавања које има тенденцију "вегетирања нације", нови обрачун за струју, поред поскупље-

ПРИВАТИЗАЦИЈА ПО РЕЦЕПТУ ДОС-а

Грађани окупљени на протестном скупу, 14. августа 2001. године, на тргу Никола Пашић у Београду, у циљу заштите својих људских права на живот и здравље, која су утражена применом одлука ЕПС-а о казненим мерама у снабдевању домаћинства струјом, обраћају се Влади Републике Србије са захтевом:

- 1) Да укине одлуку о тарифном систему за продају електричне енергије са блок тарифама.*
- 2) Да укине одлуку о повећању цене струје од 40% у јуну и 46% у октобру 2001. године.*
- 3) Да дугове по рачунима за струју не обрачунава са затезним каматама, већ банкарским.*
- 4) Искључење из потрошње струје није дозвољено без судског решења, и искључена домаћинства прикључе на терет трошкова Електродистрибуције.*
- 5) Да у састав Управног одбора ЕПС-а уђу представници Синдиката пензионера Србије "Независност" и Покрета потрошача Београда.*
- 6) Да се са положаја министра за енергетику у Влади Србије смени Горан Новаковић, због лошег решавања актуелних проблема електропривреде и кршења људских права грађана Уставом загарантованих.*

*Синдикат пензионера Србије "Независност"
Покрет потрошача Београда*

"ЕКСПЕРТ" ДОС-а

ња од 40% од 1. јуна, некима је донео и нечувену пљачку...

Пре извесног времена, у просторије редакције "Велике Србије" дошла је београдска породица са молбом да пренесемо целокупној јавности бруку и срамоту коју су доживели од оних за које су гласали прошле године.

О чему се ради?

Троћлана београдска породица (идентитет познат само редакцији због разумљивих разлога - успаничности и страха од демократског терора) проводила је свој одмор на оближњој планини, не слутећи шта је чека када се врати са одмора.

У међувремену се десило обрачунање потрошene електричне енергије као последица нечитања потрошених киловата. Вероватно да ће ово многима звучати нелогично, али је сушта истина. Заправо, док је ова породица била на годишњем одмору, кућа у којој живе у Београду била је затворена, па самим тим и неприступачна за оне који су очитавали бројило. Без обзира што до очитавања утрошене електричне енергије није дошло, овој породици је доспео обрачун који је у себи садржао нечувену пљачку.

Заправо, на плацу ове фамилије у Београду налазе се две куће. Једна у којој живе, а друга која се не користи више од деценију. Осигурачи са бројила који је некада напајао ову стамбену јединицу електричном енергијом скинути су оног момента када се ставио кључ у браву на вратима ове куће. Међутим, овог месеца Електродистрибуција је, из само њима познатих разлога, овој породици наплатила струју коју чак нису били у могућности да потро-

ше. Да поједноставимо, украдено је око 507 киловат часова на бројилу за које се више оддеценију плаћала само такса?!

Видно потршени нечувеном пљачком желели су свима да испричaju срамоту коју су им нанели "њихови", и то тако што су причу пренели нама (а ми је, ето, преносимо свима вама) знајући да "радикали не презају ни од ко-га".

Ако сте само помислили да у наставку следи текст како ће ова "традиционално демократски оријентисана ста-

ра београдска породица" због ове бруке и срамоте коју су доживели гласати од сада за оне који су их годинама упозоравали да се овако нешто може десити уколико они који представљају демократију дођу на власт, преварили сте се. Нажалост, ова београдска фамилија спрема се да заувек напусти Београд и Србију. Како сами кажу, "чаши им се препунила".

Ово је само још једна у низу животних прича у последњих неколико месеци у Србији под ДОС-ом. Скори да по-

После (притиском изнуђеног) потписивања споразума запослених у крагујевачкој "Застави" и српске владе дошло је до нових протеста, како би се натерала српска влада на ревизију споразума.

Републичка влада одбацује могућност ревизије, а радници настављају са изражавањем незадовољства.

Бунт запослених у "Застави" базира се на непоштено направљеном списку на основу којег 15.400 радника остаје без хлеба. Најистрајнији у својим захтевима су радници "Застава аутомобили", где је прекобројно око 8.000 радника. Они су упутили око 2.700 приговора на листе прекобројних радника.

Протестанти тврде да их је про-дао Самостални синдикат аутомобила и најављују наставак протеста, у оквиру којих очекују да им се придруже и остали радници предузећа које чека иста судбина.

стаје типска: "Борили смо се десет година како смо знали и умели да срушимо Милошевића. Сада је све горе, само њега нема..."

Овако би се отприлике могле свести приче које слушамо у превозу, на улици, на радним местима. Што рекао професор Јован Ранковић, из ДСС-а, иначе новопостављени савезни министар за финансије: "Нека нам је Бог упомоћ!"

П.С. Кад то кажу ови на власти, шта је онда остало обичном народу??!

Струја на рате

Споразуме са Електропривредом Србије о одложеном плаћању стагор дуга потписало је око 158.475 домаћинстава. Од њих ће ЕПС наплатити око 1,25 милијарди динара у ратама, док ће по основу умањења камата укупан дуг бити смањен за још око 800 милиона динара.

У Београду је споразуме са ЕДБ-ом потписало 34.170 домаћинстава, чиме је регулисана више од 251 милион динара дуга. Међу неплатиштама је око 3.000 оних који су уложили рекламије, избеглице, потрошачи са кризног подручја и разни социјални случајеви. Како сазнајемо, надлежни кажу да ће они бити изузети од искључења док се њихови приговори не исплигату. Они потрошачи којима струја буде искључена мораће за поновно укључење да плате око 450 динара на име трошкова екипа Електродистрибуције, уз претходно комплетно измирење дуга.

Евро од 1. децембра у Југославији

У НАЈАВИ РАТ ДИЛЕРА СА ДИНКИЋЕМ

Према најавама гувернера Народне банке Југославије, замена дванаест валута земаља чланица Европске уније за еврот, званично ће почети 1. децембра и трајаће до 28. фебруара. Дилери најављују да ће добити овај рат против Динкића, јер грађани немају поверења у банке (или у Динкића).

Наша грађани који су власници немачких марака, белгијских, француских и луксембуршких франака, италијанских лира, аустријских шилинга, шпанских пезета, португалских ескудоса, грчких драхми, ирских фунти, холандских гулдена и финских марака, моћи ће у југословенским финансијским институцијама да их замене у евротек од 1. децембра ове године. Према прописима Европске монетарне уније, чије су чланице државе наведених валута, од 1. јануара до 28. фебруара 2002. године на тржишту 12 земаља биће у промету толерисане истовремено и националне валуте и еврот. И током двомесечног периода валутне двојности кукур ће купцима увек бити враћан у еврот новизу.

У државама ЕУ и у њиховим филијалама ван евро- zone замене наведених националних валута у еврот почеће 1. септембра.

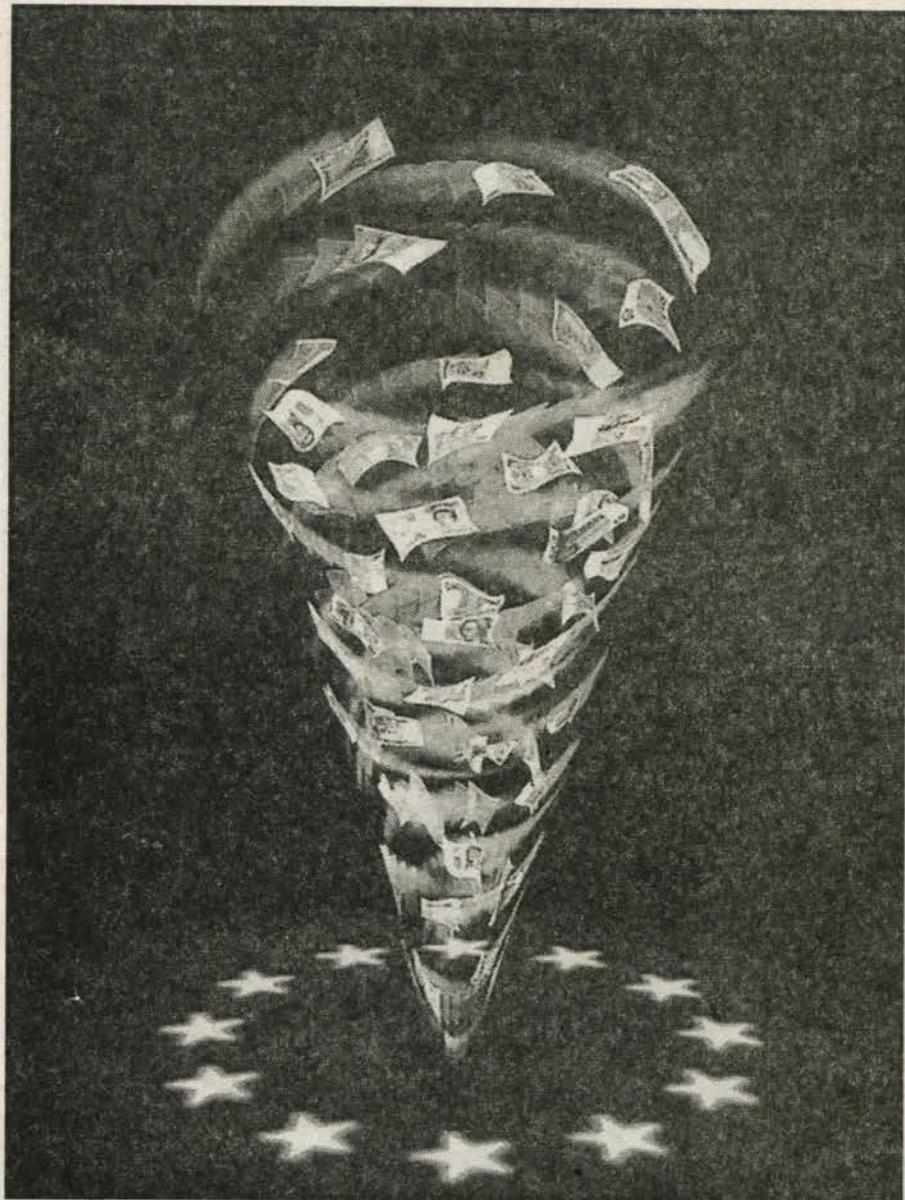

ДИЛЕРИ БРЖИ ОД ДИНКИЋА

У банкама сматрају да је дошао момент повратка повериња у њих, а дилери су категорични и тврдо да добију рат, јер банке немају паре а још мање угледа

ВЕЛИКА СРБИЈА

евро-ефективу и Народна банка Југославије већ има понуду више централних банака и других институција ове зоне да тај посао заједно обавимо, каже Раде Бачковић, саветник у НБЈ. Он дође да ће партнери у овом послу бити изабран зависно од услова повлачења евро-новца: цене коштана операције, рокова у којима би се повлачење могло извршити. Бачковић каже да ће стара девизна штедња, која је већ укњижена на немачке марке, аутоматски бити конвертована у евро-новац по фиксном курсу 1.95583 немачке марке за евро, а без икакве накнаде ће се у евру прекњижити и нова девизна штедња.

Договорено је, каже Бачковић, да посао замене ефективног страног новца који се налази код грађана врше југословенске пословне банке у сарадњи са Народном банком Југославије, затим пословне банке у сарадњи са својим кореспондентским банкама у иностранству и, најзад, и сама Народна банка Југославије преко Завода за обрачун и плаћања и својих овлашћених мењачница.

- Уколико грађани буду захтевали да им новац буде замењен одмах, односно за дан-два, плаћаће стварне трошкове прибављања евро-новчаница, плус стварне трошкове наших банака, а уколико новац у банци одлежи месец-два грађанин може бити и ослобођен плаћања те накнаде и још добити неку стимулацију, рекао је Бачковић. Он каже да европске финансијске институције за своје услуге у овом послу траже провизију од 0,2 до 2 одсто.

После 28. фебруара 2002. године националне валуте земаља евро-зоне моћиће у евру да се замене само у централним банкама евро-зоне.

(БЕТА)

ОПИЛАВАЊЕ ПУЛСА

После рушења источног блока, симболично, падом Берлинског зида и уједињењем Немачке НАТО је морао себи да нађе оправдање опстанка у Европи. Тако је настала нова доктрина изазивања "перманентних криза ниског интензитета" и формирања програма "Партнерства за мир" који би земље некадашњег источног блока одвеле на једну страну – новог светског поретка или једна влада, један владар, једна војска и један почијајц (последња два читај као НАТО)

Како год да се узме позадина ширења НАТО-а фактичко стање је монополаризам у међународним односима и опасно приближавање Сједињених Америчких Држава врата Русије.

У овој се причи Савезна Република Југославија нашла на путу глобалистичким и хегемонистичким интересима Сједињених Америчких Држава, и ево какву будућност Србије и Југославије

из перспективе постављања НАТО база (па тако и стратешког распореда снага Запада у односу на Исток) виде стране агенције...

Базе у Србији – истине и заблуде

Администрација у Вашингтону је властима у Београду предложила да на рок од 99 година закупи неке војне базе

и постројења, као што су база америчког контингента у Кфору, "Бондстил" на Косову, радарска база Војске Југославије на Копаонику, као и војни аеродром код Сјенице и пратећи објекти на Пештерској висоравни, рекли су добро обавештени дипломатски извори у Бриселу. Америчка администрација је, према тим изворима, предочила Београду да жели "непосредну сарадњу Војске Сједињених Америчких Држава и

Горан Свилановић, министар иностраних послова: "Познато је да смо Човић и ја и генерал Нинослав Крстић били и у Штутгарту и да је то био први контакт Војске Југославије и Војске САД изван кризе. Ми смо то оценили као отварање САД према Социјалистичкој Републици Југославији, с обзиром на чињеницу да су они до сада условљавали војну сарадњу. Био је то први контакт војска-војска без иаквих услова, на коме је предложена војна сарадња. О свим елементима предлога смо упознали председника Социјалистичке Републике Југославије и верујем да је упознат и Генералштаб. Тај документ није никаква тајна. Он садржи предлог о размени аташеа између Вашингтона и Београда, о учествовању војних лица на курсевима и у школским програмима, као и о могућности да студенти који студирају одбрану учествују на конфедерацијама или курсевима које организује америчка војска у Штутгарту".

Војске Југославије, првенствено на подручју Косова и југа Србије".

Пентагон и амерички војни врх су предложили, а Стејт департмент и Бела кућа прихватили, да се "са Србијом", а у виду специфичног војног споразума о сарадњи, потпише уговор о давању на коришћење, и то на рок од 99 година, на Косову већ изграђене америчке војне базе Бондстил, која се сад још проширује новим објектима. Власти у Вашингтону су заинтересоване и за "олакшице", односно закуп на исти рок и радиарске базе на Копаонику.

Високе дипломате у Бриселу тврде да су замисли о билатералној, директној војној сарадњи и пренесене приликом недавног сусрета потпредседника Српске владе Небојша Човића, шефа дипломатије Савезне Републике Југославије Горана Свилановића и генерала војске Југославије Нинослава Крстића и генерала полиције Горана Радосављевића с

командантима америчких снага у Европи, у бази Рамштајн у Немачкој.

Поред стратегијских разлога контроле ровитог близкоисточног подручја и Каваско-касијског региона, дакле и "петролејских путева", Американци се, како наводе извори у Бриселу, руководе и намером да америчка војска оста-

не на Косову и Балкану и да пружа сву неопходну помоћ европским савезницима у Кфору (и Сфору) све док то буде нужно, "односно док се стање у региону не стабилизује, обнови и опорави привреда тих земаља, а њихове демократске установе буду учвршћене и цео регион чврсто укључен у сарадњу с Европском унијом". То би значило, и поклопило би се с размишљањима да се део огромног и, после нестанка совјетског блока, стратешки непотребно великог броја америчких војника и инсталација у Немачкој, пребаци другде, где би били потребнији. Заповедништво, директан "ланц командовања" за све операције НАТО-а на Балкану је, рецимо, с врховне војне команде у Монсу, у Белгији, већ преbaceno на Јужну команду НАТО-а у Напуљу.

Американци, како наводе извори у Бриселу, припремају неку врсту "стратегије изласка" из региона када је реч о "обичним" борбеним војним трупама, што се подудара са ставом администрације да америчке борбене трупе нису потребне за полицијске задатке" у чисто регионалним кризама Американци су, међутим, спремни да остану на Балкану с висококвалитетним војним осoblјем и опремом коју немају европски савезници, а која је нужна европским партнерима у НАТО-у за остварење мировне и мисије стабилизације региона. Реч је првенствено о јединицама из сектора сателитско-обавештајних заједница и логистике за масовни ваздушни транспорт. То су и сектори војних снага у којима су европски НАТО партнери далеко слабији у односу на Сједињене Америчке Државе.

У изворима близким НАТО-у се преносе и замисли да би Американци, кад повуку "обичне" борбене трупе с Косова (па и из Сфора), тамо могли постати америчку националну гарду која би имала задатак да штити америчку "војну елиту" у Бондстилу и другде где буду угрожени од евентуалних непријатељских акција локалних елемената.

Важан елемент је такође и чињеница да је логистика Кфора доведена у питање због кризе у Македонији. Досад су лука Солун, железница и путеви преко

Небојша Човић, потпредседник Републичке владе: "Ни на једном од разговора којем сам присуствовао није било речи ни о Бондстилу, ни о Копаонику, ни о аеродрому у Сјеници, нити о било чему сличном. Све те теме су сувише конкретне да би биле присутне у таквим разговорима. Сматрам да је то што је изнето попутно нетачно, јер ни на једном састанку на коме сам био ја, и у НАТО-у и с представницима америчке војске, никада није било речи о тим стварима".

Македоније, уз помоћ "позадинског Кфора" на македонској територији, биле главне линије снабдевања снага Кфора на Косову.

Сукби у Македонији, контрола подручја Тетова и Куманова од стране "крајње непоузданах, а потенцијално и делом непријатељских албанских наоружаних група" довели су до тога да су немачке, односно белгијске и друге трупе "позадинског Кфора" морале бити извучене на безбедније положаје, махом на подручју Скопља. Сада логистику Кфора углавном обезбеђује 1.300 већином италијанских војника у Албанији. Али то је лоше и неодрживо решење. Ако би се потписао споразум о сарадњи с Војском Југославије, а имајући у виду и стратегијски интерес, који је генерални секретар НАТО-а Џорџ Робертсон изнео недавно приликом сусрета амбасадора у Савету НАТО с Човићем, Свилановићем и генералима Крстићем и Радосављевићем, да "Србија помогне изградњи мултиетничког Косова", онда је јасно да би, такође, могло да се замисли да линије снабдевања Кфора делом убудуће иду и преко југа Србије (Прешева).

Из изјава после посете југословенске делегације Рамштайну, јасно произлази интерес и процена да су Србија и њена армија и полиција могући и по жељни чврсти ослонац и партнери Вашингтону и НАТО-у у решавању кризе на Балкану и дугорочној стабилизацији и развоју региона. У НАТО-у се изузетно високо цени професионалност, обученост и снага југословенске војске и полиције и сматра се да су то вероватно најмоћније безбедносне снаге на Балкану. Бивши амерички саветник за националну безбедност Збигњев Бжежински је уочи распада бивше Југославије предлагао да се за стратегијске по-

требе америчке армије на дужи рок "закупе велики југословенски простори и базе".

Контрола над путевима нафте

Америчка иницијатива доводи се у Бриселу у везу и с плановима неких кључних америчких и европских петролејских компанија о изградњи нафтоворода који би нафту (и гас) из Каспијског басена, преко Бугарске, јужне Србије и Косова, Македоније и Албаније, пребацивао у Западну Европу. Залог каспијске нафте за Сједињене Америчке Државе, Русију, па и Кину, јесте општепозната ствар. Утолико пре, ако је тачно да америчке процене говоре да ће резерве нафте у Саудијској Арабији и на подручју Залива у року од 50 година бити осетно исцрпљене (Бета).

Американци се "укопавају" на Бал-

Вилијам Монтгомери, амерички амбасадор у Београду, у саопштењу наглашава да је 19. јула присуствовао свим разговорима Америчке команде за Европу (ЕУЦОМ) и делегације из Социјалистичке Републике Југославије. Ниједном током састанка ЕУЦОМ-а и савезног министра иностраних послова Горана Свилановића, потпредседника Владе Србије Небојше Човића и потпредседника Координационог тела Савезне и Републичке владе за југ Србије генерала Нинослава Крстића није било разговора о било каквој употреби објекта Војске Југославије од стране САД или неке друге чланице НАТО.

кану, о чему сведочи и вест да је влада у Вашингтону затражила од Мисије Уједињених нација на Косову да пронађе власнике земље на којој је саграђена њихова база Бондстил, како би закупила земљиште на чак 75 година.

Закупљивањем "Бондстила" Американци затварају круг на југоистоку Европе – копнене трупе имају у Македонији, Албанији, на Косову и у БиХ, поморске у Јадрану и Средоземљу, ваздушне у Италији, Грчкој, Турској и Мађарској.

Почетком деведесетих, Средња Европа је изгубила значај који је имала пре распада комунистичког блока, па је НАТО усвојио стратегију премештања на југоисток континента.

У другој половини осамдесетих година прошлог века, на територији Западне Немачке било је око 900.000 војника – од чега 550.000 НАТО, првенствено Американаца. Око 500.000 војника имала је у то време, у Источној Немачкој, и "руска страна". Данас је Немачка уједињена, а у њој има тек око 100.000 страних војника.

Највећа америчка војна база од рата у Вијетнаму – Бондстил код Урошевца на Косову, једна је од "привремених база" које Американци имају на подручју бивше СФРЈ: на око 300 хектара налазе се стамбене бараке – "сихати" (по јужноазијским кућицама из Вијетнама), административне зграде и остали пратећи објекти, у којима су 24 америчке јединице и седам формација мултиетничке бригаде Кфор.

Бондстил има сопствени водовод и генератор за струју, опремљен је хелиодромом са хангарима, радарским и сателитским центром, базом оклопних јединица. Капацитет базе засад је 5.000 вој-

Генерал Нинослав Крстић, потпредседник Координационог тела Савезне и Републичке владе за југ Србије: "Ту информацију први пут чујем. На састанку у Бриселу и Штутгарту о томе није било говора. Они су нама понудили листу питања о могућој сарадњи – то укључује сарадњу војних аташеа, посете војних академских особа, курсеве у центру Маршал, хуманитарни програм и могућности за будућност. Та прича датира још од уласка у КБЗ, пре свега од групе људи из политике и војске који су сумњали да ћемо ми то уопште урадити на начин на који смо урадили. Ево, сада смо у прилици да видимо да се ништа није додило како су они прогнозирали".

ника, а планира се 7.000. Лондонски "Индипендент" тврди да Американци разматрају да у Бондстилу изграде и писту која би могла да прими тешке бомбардере B-52, чиме би база постала центар за евентуалне акције на Близком истоку.

Американци на Косову имају 5.700 војника.

У Босни, највећа база је Добол – аеродром Дубраве код Тузле. Ту је, затим, Мекгаверн код Брчког и мања база – за око 150 војника – код Братунца. У Босни је у оквиру мировне мисије остало око 6.000 америчких војника од почетних 20.000, колико их је било 1995. године.

Иако Сједињене Америчке Државе немају сопствене војне базе у Хрватској, у Сплиту им је смештена логистика, а Хрватска Америци, кад год затражи, ставља на располагање базу "Еugen Kvaternik" код Слуња, ваздухопловну базу Пула и луке на Јадрану.

У Македонији званично нема америчких база, али се Сједињене Америчке Државе већ одавно интересују за Криволак, чији део користи НАТО у договору с Македонијом. Такође, користи се и аеродром Петровец код Скопља, као и касарне у Тетову и Куманову – као центри за логистичку подршку снагама на Косову. Код Танушевца је почела изградња војно-инжењеријског центра, али је обустављена после почетка оружаних сукоба.

Бугарска, која се сматра једним од најозбиљнијих кандидата за НАТО, потписала је у марта 2000. споразум с Алијансом, којим се уређују услови и начини прелaska оружаних снага и људства НАТО преко бугарске територије. У случају операција НАТО, омогућено је

давање под најам или продаја зграда, објекта или других ствари потребних за те активности.

У Грчкој постоји још само једна војна база Сједињених Америчких Држава, на острву Криту у Егејском мору. База "Соуда залив" је последња од четири америчке која је још оперативна у Грчкој, док су остale затворене почетком 90-тих, кад су смањени трошкови одbrane Сједињених Америчких Држава. У бази је око 200 америчких војника и војног особља.

Војни аеродром у Тасару, на југу Мађарске, који је од 1995. доđељен мировној мисији међународних снага за БиХ, ускоро ће постати трајна америчка база за брза борбена реаговања. У наредних годину дана три четвртине америчког војног контингента из Тузле биће пребачено у Тасар. По Пентагону, и 7.000 америчких војника са Косова би, уколико се ситуација у покрајини стабилизује, нашло трајно уочиште у Мађарској, као чланице НАТО која је најближа осетљивом подручју (Танјујт).

Добар сигнал за Србију

Саветник црногорског председника за безбедност генерал-пуковник Благоје Граховац, изјавио је да информације о заинтересованости Сједињених Америчких Држава да закупе неке војне објекте у Србији и на Косову "сигурно имају основа".

"Нема дилеме да је то питање међу најважнијим и да такве теме, по правилу, имају претходницу која испитује јавно и државно-политичко мињење. Сигурно је да ова прича има основа, јер ће глобална геостратешкијска кретања у север-

ној хемисфери ићи у смеру запад-исток и процену сам да ће до 2010. године НАТО бити у централној Азији", изјавио је Граховац подгоричком дневнику "Вијести".

Он је оценио да би за Србију могао бити "добар сигнал", уколико се "потврди да је тачно да су Сједињене Америчке Државе заинтересоване за базу Бондстил код Урошевца".

"Само кретање овог процеса подразумева премештање снага НАТО-а према истоку. Западна Европа је засићена другим присуством снага НАТО-а, а њихово присуство у неком другом региону може да буде стабилизирајуће", ређају Граховац.

Он је рекао да му није познато да ли је било сличних захтева за територију Црне Горе, додајући да је, са становишта геополитике и геостратегије, "простор Црне Горе, посебно приморски део, врло интересантан" (Бета).

Западна алијанса упорна у својим настојањима

Две године после бомбардовања Југославије, НАТО од владе у Београду тражи дозволу за коришћење југословенских војних база, јер страхује од избијања грађанског рата у Македонији, пише "Сандеј тајмс". У замену за то, дођаје лондонски лист, Војске Југославије жељи да са Западном алијанском склопи споразум о ограниченој повратку својих војника у области на Косову насељеним претежно Србима. Ескалација сукоба у Македонији пресекла би главне канале за снабдевање Кфора. У таквој ситуацији, НАТО би мировним снагама на Косову дневно упућивао 80 камиона који би успут користили војне базе у Новом Саду и Нишу. Званичник НАТО, задужен за планирање, признао је, како пише "Сандеј тајмс", да су алтернативе прелазак преко црногорских планина или севера Албаније, који врви од криминалних банди – неприхватљиве.

Разговори у Немачкој

У новој ери у односима између два бивша непријатеља, преноси "Сандеј тајмс", југословенски официри биће примани у Евестпойнт и Форт Лодердејл у Америци на обуку. "Горан Свитановић и Небојша Човић разговарали су са америчким официрима о детаљима плана за руту кроз Србију прошле недеље у Немачкој", наводи "Сандеј тајмс". "Сматра се да Војска Југославије није савсим спремна да дозволи приступ НАТО неким од својих база. НАТО, са своје стране, и даље оклева да дозволи југословенским војницима да се врате у српске области на Косову", пише "Сандеј тајмс".

НАТО ИПАК ИМА ИНТЕРЕСЕ У СРБИЈИ

Реаговања:

Вук Обрадовић: "Као повод за такав захтев наводи се несигурност путева у Македонији који служе за снабдевање НАТО трупа. Ова теза је тачна, исто као и прича да Алијанси не би одговарали путевима у Албанији. Међутим, овде није проблем у снабдевању. За модерне армије света, а НАТО је врло савремена војна организација, проблем снабдевања заправо не постоји, јер се он решава ваздушним путем. Ако има истине у свему овоме, у питању су стратешки интереси Алијансе и земаља које је чине. Несумњив је интерес појединачних земаља да се нађу на Балкану, који је не само нестабилно подручје, већ се налази и у тзв. својој зони, односно зони недефинисаних интереса.

Лично за мене је симптоматично да се у овом тренутку актуелизује питање уласка наше земље у НАТО".

Момчило Перишћић: "НАТО база – Такву одлуку не сме донети нико, а базе и не можемо да дамо јер нисмо чланица НАТО-а и Партнерства за мир".

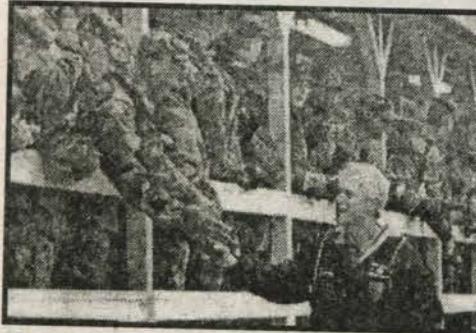
Базе поделиле структурну јавност

Милован Дреџун: "Сједињене Америчке Државе желе да остваре пуну политичку, економску и војну контролу над Балканом. Политичку већ имају на свим балканским режимима. Баш, као економску. После војног запоседања Космета, настоје да успоставе пуну, како они кажу, безбедносну контролу над Балканом. Део те стратегије је и вешто вођена криза у Македонији, где се припрема терен за долазак НАТО снага, као и припреме за базирање на територији уже Србије.

План за успостављање америчких, односно НАТО база на територији Социјалистичке Републике Србије није ништа ново ни сензационално, зато је Социјалистичка Република Србија и бомбардована. Овај план се реализује на мала врата, јер се криза у Македонији, користи као изговор за војно запоседање ове земље, али и Србије. Да се не би узбуркала јавност пласира се блага, варијанта, о наводном транспорту намирница и друге невојне опреме за НАТО снаге у Македонији.

– У ствари, уз обећање да ће најпојвојији војници дозволити повратак у неке делове Космета у којима има Срба, НАТО тражи да користи комуникације у Србији, базе у Новом Саду и Нишу, два највећа града у Србији после Београда, која су од кључног значаја за одбрану Србије. Не чуди онда што Сједињене Америчке Државе и НАТО, све чине да Вој-

Američke trupe u Evropi

Island	1.600
V. Britanija	11.200
Nemačka	69.600
Bosna	5.000
Kosovo	5.400
Turska	2.000
Italija	11.200
Belgija	1.600
Španija	2.000
Ostalo	3.900

ску Југославије претерају из КЗБ, Прешева, Бујановца и Медвеђе и редујуше наше снаге све до Ниша. Стационирањем снага у Новом Саду и Нишу, заједно с постојећим на Космету, Сједињене Америчке Државе и НАТО би реализовали оно што нису успели агресијом на Социјалистичку Републику Југославију и оно што су желели да постигну они који су изазвали Први и Други светски рат. А то је контрола над главним правцем на јужноевропском војишту.

Сасвим сам сигуран да Вашингтон и Пентагон, разрађују планове за лоцирање трупа на територији Србије".

Београдски пашалук

– Базирање НАТО снага у Србији, дефинитивно би запечатило судбину Социјалистичке Републике Југославије и Србије, која би била сведена на "Београдски пашалук" – од Београда до Ни-

ша. Није ли зато генерални секретар НАТО, Џорџ Робертсон, изјавио да СРЈ у наредних неколико година неће требати више од 15.000 војника. Ако се узме у обзир пример Македоније која од границе са Социјалистичком Републиком Југославијом до границе са Грчком има 180 километара и 12.000 војника на папиру, онда је изгледа Робертсон мислио да ће се Србија простирати од Београда до Ниша (230 километара). Доласком НАТО снага у Србију, била би померена и православно католичка граница са Дрине на штету православља, тврди Дреџун.

Миодраг Динић, војно-политички коментатор и сарадник "Новог Експреса": Цела прича је, како истиче Динић, везана на пребазирању трупа из Немачке на Балкан. Како су Пентагону потребне снаге за брзе интервенције, по новој стратегији то су дивизије лаке пешадије, које се пребацују транспортним авионима и хеликоптерима на кризна места – Европу, Средњи и Близки исток.

По свему судећи, базе САД биће у централној и јужној Србији. Постоје сумње да је постигнут споразум између Берлина и Вашингтона да Војводина буде препуштена Немцима. Очекујем и да ће ускоро доћи до војне сарадње Пентагона са Београдом, јер се врши страховит притисак. Неће ме изненадити да се ускоро појаве и амерички официри у команди РВ и ПВО ВЈ, и заједничке посаде на радару на Копаонику.

– Има неких индиција, тврди Динић, да Американци намеравају да у Бондстипу, или у некој оближњој бази инсталирају пројектиле средњег домета – до 3000 километара, према Истоку. Своје притиске базирају на причи да они добијају базе, а ми војну и економску помоћ, док све друге приче везане за улагања остављају Европи. Наравно, у игри је и нафтвод од Каспијског језера. Ни ово не чуди, јер познато је да је Џорџ Буш Тексаншин, и да је веома везан за нафтни и војни лоби у Америци.

– Очигледно је да су се Американци вратили политици с почетка деведесетих

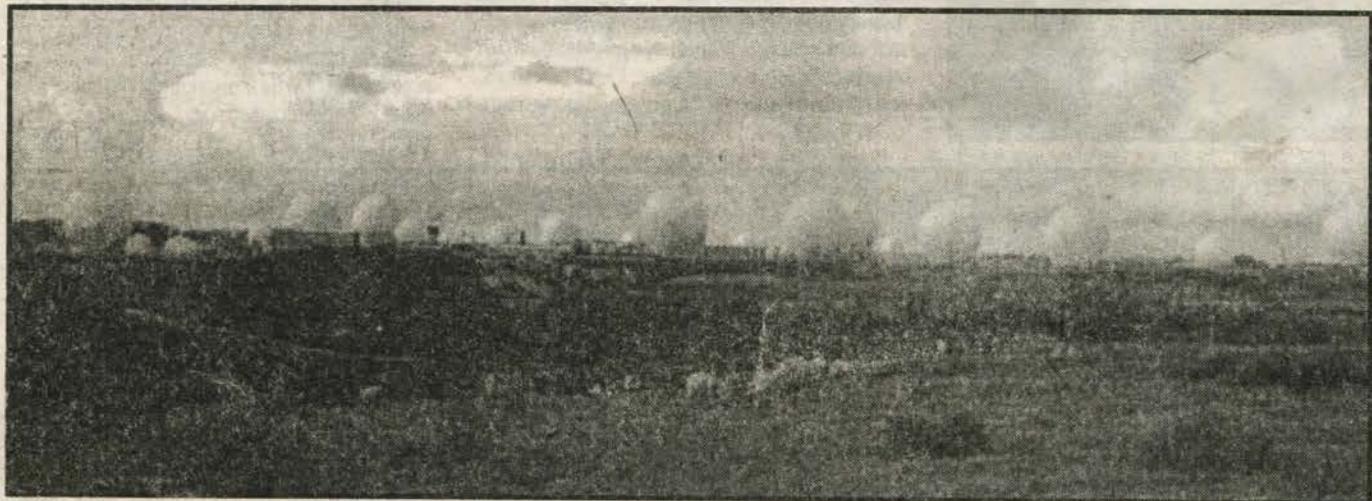
када су нудили ово исто и Слободану Мишевићу. Нама би циљ требало да буде да постанемо политички фактор и добијемо статус преговараче, али и да постанемо добри трговци. Зато морају да се изборе наши политичари. Ако се све то реализације како би требало, сигуран сам да ће Србија на Балкану постати оно што је Немачка у Европи, јер цела је прича кренула пре шест месеци, када су се на састанку Американци и Немци договорили да од Србије направе балканску Немачку", тврди Динић.

Мр. Милорад Тимотић, секретар Центра за цивилно војне односе: "Које би то интересе могле да имају САД да отварају базе у Србији? Прво, Србија је централна земља на Балкану, преко наше територије су најбоље комуникације, што је имало несумњив значај у прошлости, када смо имали изразит геостратешки значај.

У прилог томе говоре и чињенице да су све империјалне аспирације ишли преко наше земље. То је било некада. Данас, наш простор има веома мали геополитички значај. Ово је мали простор, ако се има у виду савремено наоружање. САД уколико желе, могу да добију базе, а већ их имају на неки начин у Мађарској, Бугарској и Румунији.

Користили су их за време НАТО агресије на Социјалистичку Републику Југославију. Као тако посматрамо, они немају потребе да отварају нове базе. Под претпоставком да су на овим просторима могуће кризне ситуације, нема логике да САД отварају базе у таквим подручјима. Они базе отварају у близини кризних подручја.

А оно што је можда и најважније, део популације је непријатељски настројен према Американцима, због НАТО агресије, која није била тако давно. Имајући у виду све ове разлоге, база не би била добродошла у нашој земљи. А што се тиче каспијске нафте, мислим да се она неће обезбеђивати војним базама, чак ни војним присуством", тврди Тимотић.

Такозвана међународна заједница, у ствари НАТО, све време њиховог присуства у југоисточној Европи дају отворену подршку сепаратизму и тероризму

ПОДРШКА ТЕРОРИЗМА

Примери подршке тероризма су многобројни, али да кренемо од ко-совско-метохијског проблема – 1300 Срба води се као нестало; шеф УНМИК-ове мисије Ханс Хакеруп изјављује како су до сада нестали Срби највероватније побијени (али не чини никакав конкретан потез); ДОС је доласком на власт амнистирао албанске терористе, заузврат на Косову и Метохији се наставља са прогоном и убијањем Срба. Коначно шеф УНМИК-а Хакеруп организује изборе у новембру како би дао легитимитет управо албанском тероризму

Косово и Метохија улазе у завршну фазу рекомпозиције целог региона југоисточне Европе, коју Сједињене Америчке Државе ево већ више од деценију проводе. Садашње фактич-

ко стање је да су Срби од већинског народа постали национална мањина и у ситуацији су да се боре за права која припадају мањинама. Државне институције изгледају немоћно пред такозваном ме-

ђународном заједницом и све активности се у ствари своде на протоколарну преписку. У међувремену, државни функционери Србије на челу са председником Југославије нису добро дошли на те-

Новинар изгубио посао због писма Хакерупу

Поштоване колеге, због писма Хансу Хакерупу добио сам отказ на месту шефа једног дописништва РТК (Радио телевизије Косова) на српском језику.

Ако ме Бог или колеге оставе, онда је ова борба узалудна с обзиром на то да сам имао образ да после напада на кућу председника села Мушниково (20. мај) код Призрења и писања СПГС прихватим отказ.

Борећи се за решење овог случаја борим се за основна права и услове за рад новинара без обзира што је РТК окренута пре свега Албанцима и на албански начин приказивању ситуације.

То је део мозаика који је важан за разумевање ситуације. У прилогу вам шаљем биографију као и фотографију отказа и мог писма протеста по тачкама.

Колегијално молим, пре свега, да се с мог имена и рада уклони хипотека одговорности за нападе било које врсте, да се свима који у будућности на овај начин буду радили за РТК пре свега стави до знања да раде у корист пропаганде и да се охрабре оне снаге које су за решавање медијских проблема косовских Срба (који немају ниједне новине нити телевизију на српском језику).

Петар Јекнић, новинар из Приштине

риторији Косова и Метохије изузев Човића.

Ту долазимо до врло осетљивог али бар нама јасног питања. Уколико се само прате изјаве странаца онда је врло логична и јасна улога Небојше Човића.

После успешног (гледано из угла Америке) решавања кризе на југу Срби-

је потпредседник Српске владе Небојша Човић постаје шеф Координационог центра Републичке и Савезне владе за Косово и Метохију. Овај центар је формиран 2. августа са задатком да направи план за решење кризе на Косову и Метохији. Он ће поред председника имати четири потпредседника и 15 чланова

од којих ће пет бити са Косова.

И то је све што је јавност сазнала. Следећи искуство које смо стекли пратећи рад Небојше Човића, све остало што се тиче рада овог Координационог центра биће "строго поверљиво", иако истина већ некако "пропури". Небојша ће се потрудити да постане "лаж и кле-

Терориста радио за ЦИА

Терористички напад на конвој аутобуса Ниш-експреса, фебруара ове године код Подујева, у коме је погинуло 11 Срба, још увек је неразјашњен, и, како данас открива лондонски "Сандеј тајмс", прате га сумње о умешаности и америчке Централне обавештајне агенције.

Прво оптужени за то злодело, косметски Албанац Фьорим Ејупи је на мистериозан начин нестао из затвора у америчкој бази Бондстил, код Урошевца. Званично је саопштено да је побегао из затвора, али експерти администрације Уједињених нација на Косову и Метохији верују, како сазнаје лондонски лист, да су га Американци једноставно склонили. Они такође верују да је Ејупи радио за ЦИА, па би суђење било "веома непријатно" за САД.

Остала тројица Албанаца ухапшених после несреће су ослобођени судског поступка јер тројично веће међународних судија у Приштини сматра да нема довољно доказа.

Инспектор Стју Келок, који је у то време водио специјалну јединицу полиције Уједињених нација, изјавио је "Сандеј тајмсу" да верује да је Ејупију "неко помогао да побегне".

Он такође указује на питање без одговора – зашто је Ејупи из затвора у Приштини пребачен у америчку базу Бондстил, када та база није надлежна за оно за шта је он оптужен.

Сумње будиле и чињеница да су британски војници на Космету имали обавештајне податке три месеца раније, у новембру прошле године, да би на путу код Подујева могли доћи до диверзије на аутобусе са Србима. Британски војници из састава међународних снага су зато редовно контролисали тај део пута, а посебно 16. фебруара, када се догодио терористички напад.

Како сазнаје "Сандеј тајмс", тог кобног дана су се десили или кварт или грешка на радио-уређајима и прекинута је била комуникација међу британским војницима. Они тако нису успели да обавесте контролу на административној граници са Косметом да још две кључне тачке на путу нису прегледане. Тако је конвој аутобуса пуштен и експлозив је био постављен управо на местима која нису прегледана (Тајпут).

Породице несталих јуче протестовале испред Унмикове канцеларије у Београду

Кфор и Унмик да кажу

где су нам најмилији

БЕОГРАД - Чланови Удружење породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији протестовали су јуче, од 11 до 12 сати, испред Унмиковог седишта у Београду. Више десетина окупљених паролама и слика несталих покушавали су да укажу међународној заједници да није расветљена судбина ниједног несталог од 1998. године. Окупљени су најавили свакодневне једночасовне протесте испред Унмикове зграде.

- Највише отмица и киднаповања; више од 90 одсто, десило се после уласка Кфора. Међународна заједница се прихватила дужности да штити животе и имовину свих који живе на Космету, па би они требало да

вежа оних из претходног режима".

Да је потпредседник Српске владе Небојша Човић једини и неопходни елемент у проговарачким процесима са та-коzаном међународном заједницом потврђује изјава шефа УНМИК-а Ханса Хакерупа којом он изричito каже да једино жели да сарађујемо са Небојшом Човићем, јер је потпредседник српске владе показао своје способности у решавању кризе најуту Србије а и "показао да је веома добар саговорник". При том, треба поменути да је господина Хакерупа домаћа јавност упознала по изјавама да ће се избори у новембру одржати "са или без Срба", и да званични Београд треба да схвати да "нема административну власт на Космету, већ да је има УНМИК уз подршку КФОР-а..."

Већ доживљено

Ето нас опет пред истом игром претagonista новог светског поретка: избори су у новембру; Срби не могу да се договоре хоће ли или не да изађу на изборе (у међувремену је већ неколико странака, које су себи дала за право да представљају српски народ на изборима на Косову и Метохији, пријавило изборне листе); избегли Срби са Косова протестују тражећи одговоре за 1300 несталих на Косову и Метохији – одговора нема и сумњамо да ће га бити; насиље, претње и уцене и даље сликају при-

лике на самом Косову; Албанци ужурбano купују све до чега могу да дођу, а долазе до свега; УНМИК и КФОР манифестију своју силу упадајући у просторије југословенског комитета шаљући јасну поруку Београду који опет одговара писмом протоколарне садржине а одскора је одговор званичног Београда на решење кризе на територији Косова и Метохије нико други до Небојша Човић, јер је свима стављено до знања да једино он и само он може да решава кризне ситуације (некако чудно али истинито сви Човићеви претходници сличног ангажмана су протерани, нестали или побијени).

Дакле, реално је очекивати да ће се слика Косова дефинисати почетком 2002. године и то како рече Ханс Хакеруп "са или без Срба". Како ће изгледати за сада постоје претпоставке: једне долазе из ДСС уколико се присетимо "кантоналног решења" Марка Јакшића, а друге поруке долазе из табора "протектора" и врло су нејасне и нелогичне – следствено резолуцији 1244, коју КФОР и УНМИК узгряд речено не поштују од момента потписивања. Косово и Метохија су у саставу Савезне Републике Југославије?! Међутим, чини се да ће стране трупе дуго остати на Косову и Метохији и то је оно што је једино сасвим извесно. Уосталом о томе говоре и страни аналитичари а потврђују и страни званичници да међу-

народној заједници "не пада на памет да се са Косова повуче за још 10-20 година".

Сигурни смо да ће већ први квартал следеће године показати темеље архитектуре куће коју нам је Запад припремио за живот. На крају како год "расцепкано" решење Запада било за Србију и Југославију више смо него сигурни да ће ипак у близкој будућности Србија опет бити Пијемонт уједињења али овај пут свих српских земаља.

ВЕЋ ВИЂЕН СЦЕНАРИО

Хронологија оружаних сукоба у Македонији у 2001. години

22. јануар - Један полицијац је убијен, а двојица су рањена у ракетном нападу на полицијску станицу у селу Теарце код Тетова, где припадници албанске националности чине 80 одсто становништва. То је био први напад за који је одговорност преузела до тада непозната група албанске националности у Македонији, која је себе назвала "ОНА".

12. фебруар - У планинској области северозападне Македоније воде се борбе између македонских снага безбедности и побуњеника "ОНА" око села Танушевци претежно настапљено припадницима албанске националности.

4. март - Тројица македонских војника убијена су у близини Танушевца.

8. март - НАТО овлашћује Војску Југославије да уђе у јужни део зоне безбедности да би се спречили упади екстремиста у Македонију.

14. март - У борбама између албанских побуњеника и македонских снага у брдима око Тетова убијена је једна, а рањено 17 особа.

18. март - У Тетову проглашен полицијски час када је Скопље оптужило Запад што је пропустио да предузме енергичне мере против побуњеника.

30. март - Скопље саопштава да је успоставило контролу над свим положајима које су држали побуњеници.

3. април - Скопље најављује поновно отварање границе према Косову.

28. април - Осам војника и полицијаца убијени су у нападу близу Тетова из заједе. Одговорност за овај напад преузели су албански побуњеници, који су тврдили да су то учинили у самоодбрани.

8. мај - Образована је Влада националног јединства уз најаву општих избора до јануара 2002. Скопље се повиновало међународном притиску и укинуло ратно стање.

23. мај - Поновно распламсавање политичке кризе када су две албанске парламентарне странке и "ОНА" потписале споразум о "заједничкој акцији" за окончање сукоба.

29. мај - Албанске странке обећавају лојалност Влади националног јединства.

8. јун - Снаге "ОНА" на ободима Скопља, у предграђу Арачиново, прете нападом на главни град ако Влада не обустави гранатирање на северу Македоније.

11. јун - Влада и побуњеници најављују прекид ватре.

12. јун - Влада која је до тада била несложна око начина решавања кризе усваја мировни план македонског председника Бориса Трајковског, у коме се захтева амнистија и подршка НАТО у разоружавању побуњеника.

15-20. јун - Крах преговора између Владе и припадника албанске националности.

24. јун - Изасланик ЕУ, Хавијер Солана, издејствовао је примирје у Арачиново после снажног напада војних снага.

4. јул - Бивши француски министар

одбране, Франсоа Леотар, представник ЕУ у Македонији, и специјални изасланик САД, Џемс Пердју, оставили су значајан помак када су се обе стране сагласиле да разговарају о изменама устава.

5. јул - Уз посредство НАТО уступљено је примирје међу зарађеним странама, али борбе се настављају око Радуше на северу Македоније и Тетова.

19. јул - Гранатирање Скопља. Побуњеници врше прегруписавање пошто су се албанске странке повукле из преговора.

20. јул - Тројица посматрача ЕУ погинула су у експлозији мине.

22-24. јул - Побуњеници гранатирају положаје македонске војске у Тетову.

24. јул - Македонија затвара границу према Косову код места Блаце.

Неколико хиљада људи учествује у насиљним демонстрацијама у Скопљу због западне подршке албанским побуњеницима.

26. јул - "ОНА" пристаје да се повуче

из подручја које је заузела пре три недеље на северозападу земље.

28. јул - Уз међународно посредовање започињу мировни преговори у Охриду.

1. август - Постигнут је споразум о кључној тачки мировних преговора - албанском језику у Македонији. Албански ће бити званични језик у областима где становништво које говори овим језиком чини барем 20 посто укупног становништва.

5. август - Постигнут је споразум о реформисању полицијских снага у областима настањеним припадницима албанске националности, чиме је отклоњена једна од последњих препрека за постизање мира.

6. август - Преговори су прекинути након нових захтева Македоније да се побуњеници разоружају пре потписивања мировног споразума, али "ОНА" одбија да се разоружа пре потписивања и спровођења споразума.

7. август - Непосредно пре наставка мировних преговорова у Охриду, македонска полиција убила је петорицу припадника "ОНА" у нападу на једну кућу у Скопљу - што је први сукоб ове врсте у главном граду.

"ОНА" је потом отела пет македонских цивила који су ослобођени следећег дана.

Специјални изасланик НАТО, Питер Фејт, позива да се амнистирају побуњеници "ОНА" који добровољно предају оружје.

8. август - Док преговарачи предвиђају успех преговора и могуће потписивање комплетног мировног споразума у року од три дана, побуњеници "ОНА" убили су десет македонских војника из заседе на путу између Скопља и Тетова,

што је најкрвавији напад од почетка сукоба. Настављају се жестоке борбе.

Страна реаговања

Аналитичар Дејвид Брид, из америчког института за стратешке студије Стратфор, изјавио је да мировни процес у Македонији има мало шансе да успе, оцењујући да се не може са сигурношћу рећи да је НАТО привржен миру у Македонији. "То је један врло површан мировни процес, у којем НАТО, ЕУ и САД врше притисак на македонске преговараче да прихвате један врло климав споразум по којем Албанци ништа не жртвују", изјавио је Брид за Би-Би-Си, објашњавајући да "ток преговорова

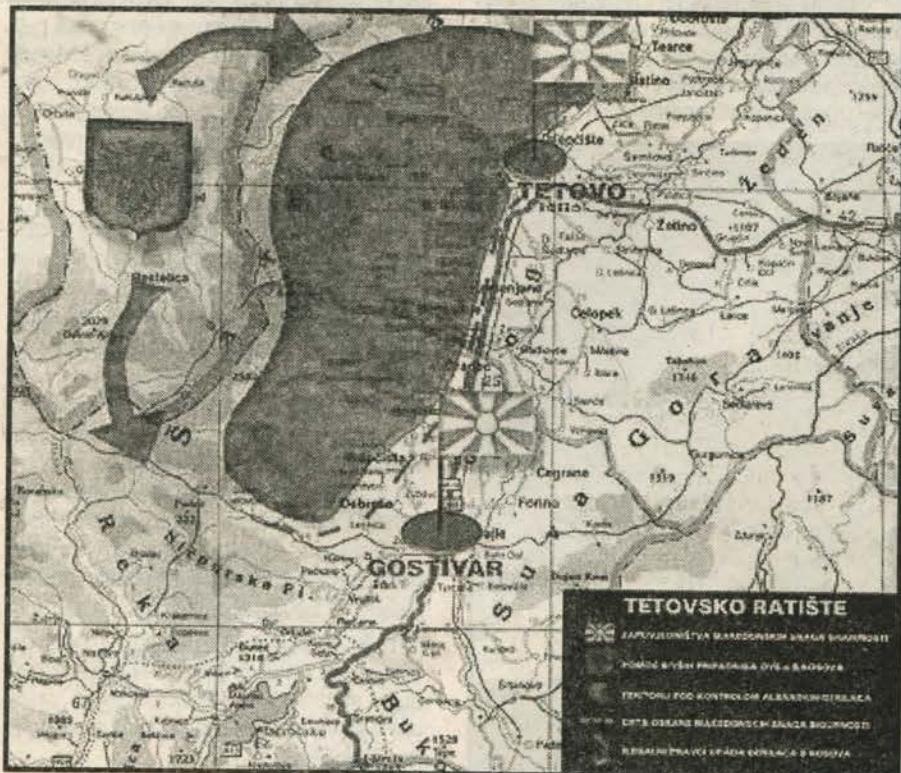
и слобода коју су пред очима НАТО-а Албаници дали себи, указују да је НАТО пре заинтересован за нестабилност Македоније, него за опстанак те државе.

Према неким мишљењима, НАТО не жељи конфронтацију с Албанцима, страхујући за безбедност својих војника на Косову. То свакако звучи као уверљив аргумент. Али, рекао бих да је НАТО кратковид ако мисли да неће морати да интервенише", оцењује Брид, подсећајући да је такозвана ОВК "добила велику помоћ Запада, који је тада жељeo да ослаби Слободана Милошевића.

Сада Запад мора да се суочи са чудовиштем које је створио, а не зна како", објаснио је он. Повод за интервју Брида био је извештај Стратфора, посвећен Македонији, у коме се предвиђа неуспех мировног процеса и анализира какву би природу у наредном периоду могли да поприме сукоби у тој држави.

"Не мислим да ће албански побуњеници покушати да успоставе контролу над неким делом територије. Они ће настојати да буду у покрету широм северозападне Македоније, чиме ће македонске снаге присилити да окупирају насеља у којима је већинско становништво албанско, како би се створила зла крв између албанских цивила и македонских војника. Део те стратегије је и да се исцрпи македонска војска, чије су могућности иначе ограничene", рекао је Брид.

Стратфор је у анализи констатовао да је грађански рат у Македонији неизбежан и да је питање само колико дуго ће трајати. Институт је оценио и да ће присуство НАТО, ако до њега уопште и дође, мало значити за окончање сукоба. Анализирајући борбене способности "ОНА", Стратфор оцењује да ће герилска тактика албанских побуњеника исцрпiti македонску армију, што ће омогућити Албанцима да преузму

контролу над бројним градовима.

"ОНА чине ветерани ратова у Србији, Косову и Чеченији. Њихове команданте обучавали су амерички специјалиси у Албанији, Косову и Македонији, а обилно су регрутовани из редова КЗК-а", наводи Стратфор, додајући да су "припадници ОНА наоружани лаким, софицисираним наоружањем идеалним за брзе акције и борбе у урбаним срединама, укључујући 'калашњикове', аутоматске пушке НАТО калибра 5.56 милиметара, лаке противавионске ракетне системе Са-7 и 'стингер', као и уређаје за ноћно осматрање треће генерације којим су их опремили амерички саветници". ("Стратфор")

Спољнополитички коментатор недељника "Нјузвик", Џон Бери, оценио је да ће НАТО, уследујући да преузме задатак разоружања албанских екстремиста у Македонији, морати да преузме улогу "полиција и патролира по унутрашњости и граници те државе".

У изјавио за Радио "Глас Америке", Бери је оценио и да ће се наставити "местимични напади" албанских екстремиста на македонску армију чак и у случају да буде постигнуто "неко" примирје.

"Бојим се да ће се НАТО наћи у том сенџиту. Предвиђам да ће бити потребно далеко више од 3.500 војника, колико НАТО за сада планира, али прикажмо на даљи развој догађаја", казао је он. Коментатор "Нјузвика" је рекао да не верује да снаге НАТО намеравају да напусте Балкан у наредних 10 до 20 година, додајући да ће Алијанса "бити војно присутна у том региону још дуго времена. Проблем за НАТО у Македонији ће бити неспособност албанских герилаца да се разоружају. Албанци ће вероватно радије пребацити своје оружје на пријатељске суседне територије, него што ће га предати македонским властима", констатовао је Бери. ("Нјузвик")

Чак и поређењу са ранијим обртима у осмомесечном сукобу између двеју највећих етничких група у Македонији, дан када су екстремисти убили 10 војника био је вртоглав, пише лондонски "Економист". Прво су албански побуњеници убили 10 македонских војника, затим је највећа македонска политичка партија демонстративно напустила преговоре у Охриду, да би, у часу када су изгледи за мир били најцрнији, процурила вест да су вође свих великих политичких странака прихватили привремени споразум чије је формално потписивање заказано за 13. август.

Да ли је балканска трагедија избегнута? То је питање које постављају страни дипломати који су помогли у склањању споразума. НАТО ће сад у мировној мисији распоредити 3.500 војника

са циљем да надзиру добровољну предају оружја герилаца и успостављаје контроле у земљи од стране нове, толерантне и свеобухватне владе. Таква је бар теорија.

На политичком фронту, парламент којим доминирају Македонци тек треба да ратификује споразум. Другим речима, трагедија је можда само одложена. Лондонски "Индипендент" је оценио да су нове борбе помутиле наде да ће бити потписан македонско-албански споразум. ("Економист")

Чешка штампа оцењује да тренутна ситуација у Македонији личи на класичну балканску увертиру за отворени рат. Најтиражнији чешки дневник "Млада фронт Днес" пише да су албански побуњеници напали Тетово да "пред радикалима у властитим редовима оправдају мировни споразум, а непријатељу ставе до знања да су довољно јаки.

Обе стране су свесне да не могу једна другу да војно поразе", пише лист, оцењујући да "противници морају да покажу снагу и непопустљивост пред својим присталицама јер пред непријатељем на Балкану не сме да се покаже слабост". "Млада фронт Днес" истиче да македонски националисти изазивају хisteriju међу становништвом која може да доведе у питање потpisivanje споразума исто колико и напади албанске гериле.

Дневник "Лидове новине" не деле мишљење аналитичара "Младе фронте Днес". "Све мање људи заиста жели да оружје ћuti. Насиље следи за насиљем. Међу обичним Албанцима и Македонцима је избила истинска мржња", констатује чешки дневник. ("Млада фронт Днес")

НОВА СВЕТСКА ИДЕОЛОГИЈА

Да ли ће Америка истрајати у незаконитом кажњавању држава које се противе новом светском поретку, а који се најчешће идентификује са појмом глобализације

Глобализација се темељи на идеји неолиберализма, при чему се протагонисти залажу за прихваћање десет постулата, као општих правила понашања. Дакле, то је теоретска основа која проповеда неограничену владавину тржишта. Ова политика је последица слепог подржавања политике мултинационалних компанија, великих концерна, чији интереси нису увек у интересу свих држава и свих слојева друштва у различитим државама, укључујући и државе протагонисте такве политике.

Већ половином осамдесетих година свет је закорачио у процес глобализације светских тржишта, а у данашње време се већ налази у ери глобалног капитализма. Примера ради, обим светске трговине се удвостручио између 1984. и 1996. године. Међународна трговина између 1950. и 1993. године је утроствручена. Истовремено, производња робе, коју су оствариле поједине домицилне компаније у иностранству, попела се од 7 на 17 одсто.

До драматичних промена дошло је и на светским тржиштима капитала. Међународни трансфер капитала у последњих 10 година повећан је за 10 пута. Дневни промет капитала на светским финансијским тржиштима износи више од 1.200 милијарди америчких долара, а то је промет који за један и по дан премашује бруто национални продукт Немачке, једног од дивова светске економије и трговине. Следећа карактеристика данашњег стања састоји се у томе да је дошло до потпуног одвајања промета робе и услуга од промета капитала.

Наведени подаци указују на чињеницу да постоји наглашен тренд интернационализације трговине, али се може рећи да је већ данас тржиште капитала потпуно интернационализовано. На светским новчаним берззама свако може куповати и продавати новац, ак-

ције, обвезнице, записи и друге ефекте. То указује на чињеницу да финансијска тржишта личе на "глобално село". Ова трансформација омогућена је развојем електронског преноса информација и трансакција, коришћењем сателитских комуникација и интернета, али и спровођењем дерегулације у земљама учесницама на тим тржиштима, односно укидањем свих ограничења која се односе на интернационални трансфер капитала и новца.

До огромног пораста међународне трговине дошло је и због развоја међународне шпедиције и транспортних путева и средстава, која су трошкове транспорта учинила беззначајним у односу на основну цену робе. Трошкови транспорта у прекоморском бродском превозу износе данас само 1/2 трошкова из тридесетих година овог века, у авионском промету то је само шестина, а у телекомуникацијама данас трошкови износе само стоти део цене из тридесетих година.

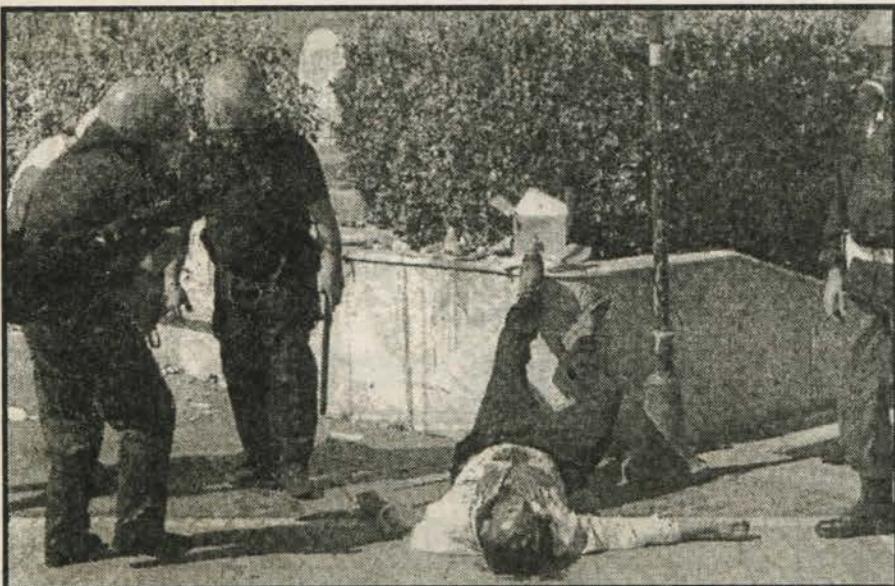
Појам "глобализација привреде" сугерише да се производи и услуге могу куповати и продајати у читавом свету без ограничења, да су сви производи међусобно сачељени у конкурентској утакмици на светским тржиштима, а то све тера у стално повећање продуктивности и ефикасности и обезбеђује прогрес и благосостање целом човечанству.

Међутим, овој концепцији супротстављена

је регулатива поједињих земаља, које прописују високе царине и остала ограничења, која успоравају процес светске глобализације. Ова ограничења се сuspendују или укидају стварањем регионалних зона слободне трговине као што су, на пример, ЕУ, ЕФТА, НАФТА итд. Међутим, постоје још увек велика ограничења између тих зона, а то значи да смо још веома далеко од једне светске глобалне слободне трговине. Примера ради, 90 одсто робе произведене у Европској унији продаје се на тржишту Уније, а само 10 одсто се експортује ван те зоне слободне трговине.

Слична је ситуација и са тржиштем

радне снаге. Не постоји општа светска мобилност радне снаге, него егзистирају регионална тржишта радне снаге у оквиру регионалних интеграција и слободних зона трговине, као што је, на пример, ситуација у оквиру Европске уније. У оквиру ове економске групације присутна је мобилност радне снаге из земаља са ниским платама према земљама са вишним платама.

Као последица покретљивости капитала робе и услуга дошло је до радикалне промене предузетничке филозофије. Тако, на пример, немачки Сименс има своје филијале у 190 земаља света. Ту се полази од логике да, ако је производња у једној земљи због високих плата, пореза, социјалних давања и издвајања за еко-улагања прескупа, тада нема другог решења, него да се производња пресели у земље у којима је то све јефтиније. Тако настају интернационални концерни. У аутомобилској индустрији дошло је до измештања производње делова и склопова у земље са мањим платама и осталим издавањима, а финална монтажа се обавља у матичној земљи.

Слично је стање и у области услуга. Тако, на пример, за фирме IBM, Microsoft, Hewlett-Packard, AT&T или Reebok софтверске програме раде фирме и појединци у земљама у којима се за те послове исплаћује месечна плата до 500 америчких долара, без социјалног осигурања. Захваљујући техничким могућностима видео конференција, компаније могу притиском на тастер пласирати своје понуде и упите на сваки део земаљске кугле. Главни купци тако урађених софтвера су САД и земље ЕУ. То доводи стране раднике у наведеним земљама да морају снижавати цену свог рада или врло често остају без посла.

Економска глобализација света доводи до следећих последица:

- драстично повећање обима размене robe и услуга,

- до сада невиђене мобилности капитала.

- нове филозофије предузећа код производње производа и услуга, тзв. "Outsourcing", који се може дефинисати као производи и услуге израђени коришћењем спољних извора.

Опасности глобализованог светског тржишта

Глобализација, као светски процес, има као последицу разарање вековних тековина цивилизације европских земаља и њихове културне традиције и организације живота, јер се руководи само једном логиком, а то је максимализација профита вођена само интересом једног уског слоја власника крупног капитала.

Девизе, финансијски деривати и акције постали су главно поприште конкурентске борбе власника капитала. То је последица изостанка контроле промета на финансијским тржиштима од монетарних власти земаља порекла капитала, што је тренд у последњих 25 година. При томе, свет се претворио у један мега казино. Последица тога рефлектује се кроз чињеницу да је развој привреда великог броја земаља потпао под снажан утицај међународног шпекулативног капитала. Данас је 99% светске трговине под директним утицајем шпекулација са курсевима, а у будућности на сцени су само futures послови.

Непосредна последица глобализације је процес у којем веће фирме гутају мање. Тај процес се одвија на међународном плану, јер су ти процеси унутар једне земље или једне регионалне интеграције ограничени антикарталним прописима, што није случај у међународним релацијама.

Једна од карактеристика тог процеса је и стварање мешовитих холдинг компанија, које у себи садрже различите делатности, као што је, на пример,

индустријска производња, маркетинг на светским тржиштима, банкарство, осигурање и реосигурање и област услуга. За илустрацију овог процеса може се навести мултимешовити концерн Mitsubishi, који се састоји од индустријских погона, трговачких компанија и банака, а све у саставу јединственог холдинг система. Годишњи укупан приход овог гиганта износи 350 милијарди америчких долара.

Једна од последица великих фузија састоји се у томе да долази до појаве великих вишкова радне снаге која остаје без добро плаћених радних места.

Улога Светске трговинске организације (WTO) и Међународног монетарног фонда (IMF)

Идеологија слободне трговине плави од тога да се благостање човечанства може остварити само кроз јачање интернационалне конкуренције. То се постиже смањењем царина и ограничења промета робе и услуга. Светска трговинска организација је израсла у интернационалног надзорника, судију и унапређивача слободне трговине. Преломни тренутак догодио се 1997. године у Женеви, кад је обезбеђена готово потпуна либерализација финансијских тржишта за банке, осигуравајућа друштва, власнике имовине и капитала. Овај споразум ступио је на снагу у фебруару 1999. године у 132 земље чланице Светске трговинске организације. За овакав развој нарочито су се залагале САД и земље чланице ЕУ.

Ниједна земља, била она земља у развоју, индустријски развијена или бивша социјалистичка земља у транзицији, не може се данас супротставити неолибералним и монетарно конкурентним трендовима. Међународни монетарни фонд и IBRD (Међународна банка за обнову и развој) су институције, које су постале перјаница неолиберализма. Ове институције усlovљавају доделу кредита земљама у развоју или источно-европским земљама на бази спровођења политике засноване на принципима неолиберализма. Та политика захтева укидање царина, елиминисање државног интервенционизма у области привреде, приватизацију државних предузећа, отварање граница за слободну трговину и инвестирање ино-капитала у домаће фирме, дисциплину у budgetској потрошњи и стабилност у области новца и цена robe и услуга. Ова идеологија је завладала читавим светом, а благослов овим новим чудима нашег времена постоји само у области теорије, а у практичном животу за земље које је погодила ова модерна почаст, она је непосредно повезана са знатно увећаним опасностима и ризицима.

ЛАЖИ ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ

"Глобализација производи мање порезе, то смањује цене и повећава стандард комплетне популације"

Наведени поступат сугерише да глобализација доноси благо-стане свакој држави која се без резерве определи за овакав развој. Испада да нам је глобализација судбина која се не може избеги. По ономе што нам противници глобализације проповедају нема потребе за дискусијом о добром и лошим странама овог процеса, јер глобализација доноси само позитивне ефекте.

Нажалост, у стварности чињенице указују на сасвим друге ефекте. Најбоље што она доноси односи се искључиво на предности за инвеститоре и предузетнике, јер им овај процес обезбеђује ниске плате за запослене, ниске трошкове припрема за одређена улагања, ниске порезе држави и фондовима. Ово све има за последицу стезање капија државне потрошње, социјалних издатака и сuspendовање постигнутих права запослених.

Свака земља учесница у међународној трgovини има властити новчани систем, што учеснике у међународној трgovини доводи у позицију великих ризика због варирања појединачних валута на новчаним тржиштима. Ради превазилажења овог проблема сведоци смо великих регионалних интеграција у којим се као основно средство плаћања употребљава једна од светских резервних валута. Најчешће је то амерички долар, али одлука Европске уније о увођењу евра као јединствене валуте за земље чланице и стварање новчане уније представља покушај превазилажења варирања курсева ради унапређења међународне трgovине унутар Европске уније уз нестанак трошкова курсних разлика.

Пракса показује да и процес дерегулације тржишта капитала има политичку позадину. Трансфери великих новчаних износа били су могући само уз дозволу државе порекла и по правилу су пратили кретање робе и услуга. Међутим, у последњих дводесетак година, сведоци смо скидања државне контроле, односно дерегулисања тржишта капитала. Смисао овог процеса опет је у вези са интересима власника капитала и великих светских компанија, јер је дерегулација довела до веће конкуренције међу власницима фи-

нансијског капитала, као и до мањих трошкова финансирања послова учесника у међународном промету робе и услуга. Енглеска је још далеке 1979. године подигла контролу трансфера капитала, а Јапан је то учинио 1980. године. То је учинила и Француска 1990. године, а Португал и Шпанија 1992. Али, не треба заборавити и чињеницу да се слободном промету капитала и новца још и данас опира велики број земаља.

Након што се већина индустријски развијених земаља одрекла контроле слободног кретања капитала, Међународни монетарни фонд је као интернационална институција почeo у своју политику утраћивати инструменте који обезбеђују подржавање те монетаристичке филозофије, која у крајњој консеквенцији подржава интересе најразвијенијих индустријских земаља света.

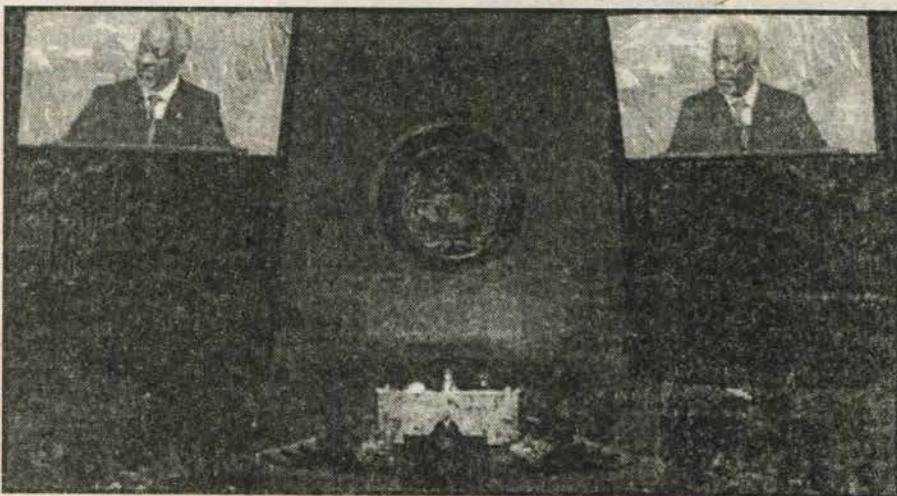
Поред различитих валута и ограничења у области слободног промета новца и капитала, процесу оште светске глобализације сметају и разна царинска и друга ограничења у промету робе и услуга. Процес смањивања царина и других ограничења отпочео је организовано да се реализује 1947. године потписом Споразума о царинама и таксама GATT. У том Споразуму је, као главни циљ, утврђено смањење царина. За педесет година након потписа овог Споразума међународна трgovina повећана је за десет пута, али су царине за индустријске производе смањене испод 4 одсто.

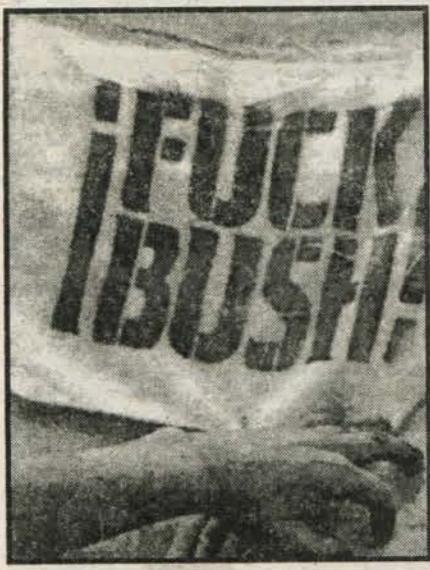
Паралелно са овим процесом, као "мини глобализација" појавиле су се регионалне зоне слободне трговине. У Европи - ЕУ, у Северној Америци - НАФТА, у Азији - АФТА, а у Јужној Америци - МЕРКОСУР. Америка се већ сада залаже за даље интегрисање тех регионалних зона слободне трговине у гигантске светске зоне. Најпре се заговара интегрисање Северне и Јужне Америке, а потом те зоне са ЕУ у једну гигантску формацију чије ефекте из данашње перспективе готово да ни могуће ни сагледати.

"Социјална држава је прескупа"

У најразвијенијим индустријализованим државама света, као последица реализација политичког пројекта глобализације, јавља се једна од најпогубнијих последица тенденција декомпоновања социјалних елемената државе. То је тренд у готово свим земљама ЕУ, а и шире у земљама развијеног западног света. Овакав развој довоје је до мањих издатака компанија у државне фондове за потребе социјалних давања, али и до читавог низа веома негативних последица по друштву у целини. Показало се да је процес декомпоновања социјалне државе, додуше, напуњио профитне фондове мултационалних и других компанија и власника акција и капитала, али је цена која је плаћена превисока и прети опасност од избијања криза, које се више не могу контролисати.

У земљама ЕУ пораст криминалистичке младежи од 12 до 18 година, између 1985. и 1995. године, достигао је троструко већи ниво. Фамилије са већим бројем деце живе у све већем сиромаштву, а преко 50.000 деце живи напуштено на улици без крова над главом. То је

последица све веће бесперспективности и незапослености младе популације. Готово у свим земљама ЕУ експлодирао је број сиромашних са приходима који је испод егзистенцијоног минимума. Поражавајућа је чињеница да у земљи која се сматра једном од земаља благостања у западном свету, у Немачкој, више од 10 милиона људи живи у сиромаштву, испод егзистенцијалног минимума. У ту групу популације, између осталих, спадају и незапослени академици, слободњаци, странци, лица под социјалном заштитом, старије особе без образовања и жене.

Под паролом да се социјална држава не исплати, смањена су или потпуно укинута социјална давања. То је довело до социјале гигантских размера, а на тај начин уштећен новац отишао је у руке власника капитала, који су дошли у позицију да купују акције мултинационалних компанија које инвестирањем у земље са ниским трошковима државе и ниским платама осигуравају тим власницима додатне астрономске профите.

"Глобализација је шанса за превазилажење незапослености"

У земљама ЕУ број незапослених приближава се цифри од 20 милиона, од чега на Немачку отпада једна четвртина. То је око 12 одсто радно способног становништва. Ако том броју додамо и раднике који се воде као запослени, али у ствари представљају вишак радне снаге, тада се стопа незапослености креће око 20 одсто или једна петина радно способног становништва, а то је већ веома драматично.

При томе, док се крећемо у домену статистике и процената то још не указује на драматичну узбуну, али ако постанемо свесни чињенице да глобализација не даје одговор на питање, како разрешити овај проблем, него се руководи само питањем побољшања позиције мултинационалних компанија у

конкурентској утакмици на светским тржиштима, тада овај пројекат не само да не решава питање ликвидације постојеће незапослености, него број незапослених се непрестано повећава, а тиме ситуацију чини још драматичнијом.

"Држава се превише меша у привредни живот"

Напуштањем концепта плански дириговане социјалистичке привреде земаља реалног социјализма, компромитована је улога државе у управљању привредом. Овај процес је интензивиран почетком деведесетих година, али након једне деценије транзиције према тржишној привреди капиталистичког модела готово све те земље не само да нису оствариле у почетку постављене циљеве, него су се, као што то недавно рече Путин, претвориле у "богате земље сиромашних грађана", који данас живе лошије него у време реалсоцијализма.

Земље које су ушли у транзицију од социјалистичке планске управљање привреде према тржишној привреди капиталистичког карактера упала су у тешку кризу у почетним годинама транзиције, која се огледала у драстичном паду индустријске производње, појави незапослености која се креће и преко једне петине активног радио способног становништва, појави сиромаштва и нарастању социјалне неправде и опасности од озбиљне дестабилизације. Није случајно што су у готово свим тим земљама на првим наредним изборима на власт дошле партије социјалдемократске оријентације, које су кориговале политички курс наметнут турбокапитализмом који је последица имплементације политичког пројекта глобализације и у тим земљама. То је случај који се одиграо, између остalog, у Чешкој, Мађарској и Польској.

Паралелно са процесом транзиције социјалистичких земаља, текао је и процес убрзавања глобализације светске економије, а протагонисти тог пројекта су као један од основних захтева у реализацију тог политичког пројекта, поставили захтев за стварањем еластичне државе, државе која се све мање меша у привредни живот, која све мање кошта и која остварује све мање новчаних прихода за финансирање својих функција, укључујући и функције у области социјале и заштите животне средине. Јасно да мршавија држава не само да мање кошта власнике капитала, него се тиме ствара простор за веће профите власника капитала, што је у основи главни циљ глобализације.

"Ево нам је свима од користи"

Увођење јединствене валуте у земљама ЕУ показује како се управља глоба-

лизацијом. Читава концепција увођења евра представља, у ствари, реализације пројекта глобализације у мини издању. Она доводи до још веће конкуренције међу државама чланицама.

Без обзира на присутан страх становништва од опасности нестанка благосстана губитком властите валуте, сви политичари су за увођење евра, јер је то, по мишљењу политичара, питање мира и слободе у 21. веку. Увођење евра као јединствене валуте гарантује потпуну интеграцију Европе и искључује било какав ратни сукоб између држава чланица у наредном столећу, за разлику од овог столећа кога су обележили многи ратови са огромним разарањима и страдањима становништва.

Први и најтежи негативан ефекат испољава се у даљем смањењу запослености у банкарском сектору, али и у осталим секторима због рационализације условљене повећаном конкуренцијом. Из садашње перспективе и односа политичких снага не назире се решење проблема незапослености, а носиоци процеса глобализације уопште се не баве овим проблемом.

Фаталне последице настају по земље са низом развијеношћу и низом продуктивношћу. Те земље више немају могућност да се механизмом корекције вредности своје валуте и повећањем цене увозне robe из продуктивнијих заштите од беспоштедне конкуренције.

Овакав развој доводи неминовно до затварања мање продуктивних фабрика и до потпуног потчињавања неразвијених развијенијима, јер ће у наредној фази доћи до дислоцирања производње у неразвијеније земље, а све скупа ће имати за последицу нови талас незапослености.

Из овог је сасвим јасно да ће увођењем јединствене валуте профитирати само више развијени, а да ће мање развијени само изгубити. Ово се посебно односи на земље у транзицији, које су се кандидовале за интегрисање у ЕУ, јер је у њима продуктивност још нижа од продуктивности у неразвијенијим земљама - садашњим чланицама ЕУ.

"Велика Британија и Америка су пример како се стварају нова радна места и благостање"

У свету су се појавиле сасвим озбиљне критике политичког и економског пројекта глобализације. Озбиљност последица, које је произвео процес глобализације, довео је протагонисте у позицију да износе аргументе којима оспоравају утемељеност тих критика. Наиме, ради илустрације, критичари на воде податке о незапослености као последици глобализације у области економије.

Ради илустрације, наводимо податке о незапослености у неким развијеним земљама Запада. Стопа незапослених

у Француској износи 12,8 одсто, у Немачкој 10,4%, а у Шведској 9,9%. Заговорници глобализације наводе да би све земље требале следити примере САД и Велике Британије, јер је стопа незапослених у САД 6,2 одсто, а у Великој Британији 6,7 одсто, при чему се тврди да управо ове две земље показују како се политиком глобализације стварају нова радна места и благостане упоредо са привредним растом.

О чemu је овде, у ствари, реч. У Америци је, 1996. године, било 7,3 милиона незапослених, што одговара стопи од 5,3 одсто. Међутим, овде је у питању објективан начин исказивања броја незапослених и стопе незапослености. Овде недостаје још најмање 6 милиона незапослених који траже посао, а који нису обухваћени службеном статистиком, као и 4,5 милиона слободњака који су само делимично запослени. То значи да је стопа незапослености у Америци 14 одсто, а не 5,3 одсто као што показују службене статистике. Ако томе додамо и 10,1 милион са делимичним радним временом и 8,3 милиона самосталних, стварна стопа незапослених у Америци износи 28 одсто.

Управо је апсурдно да се Америка, са стварном незапосленошћу преко једне четвртине активног становништва, кроз медије покушава представити као позитиван пример модела будућности за цео свет. Слика је још поразнија ако се изнесе податак да од укупног броја запослених чак једна петина добија плате које су испод егзистенцијалног минимума, а многи од тих несрћника спавају у картонским кутијама и немају стално место боравка. Ове чињенице указују на вешто вођену медијску пропаганду и најобичнију манипулатацију.

Пре више од двадесет година једна трећина црнаца живела је у сиромаштву, а такође у сиромаштву је живела и једна петина Хиспаноамериканаца. Официјелна стопа становништва које живи у условима сиромаштва, 1994. године износила је 14,5% укупног броја становништва САД.

Социјална помоћ у Америци ограничена је на пет година. До ограничења је дошло на захтев неолиберала, јер је то Клинтон обећао у предизборној кампањи. На тај начин је статистички смањен број корисника социјалне помоћи, али се број сиромашних повећао. Медији износе само податке о броју корисника социјалне помоћи, не износећи који су разлоги довели до тог стања.

Дампинг плате, еластичност радне снаге и укидање социјалних права су три захтева неолиберализма, што води само у растројство целог друштва.

Иако је Велика Британија чланица ЕУ, она ни до данас није потписала европску социјалну карту, која дефинише обавезу сваке државе да се држи минималних европских стандарда у области социјалне политike. По изјави

шефова мултинационалних концерна у области електронске индустрије трошкови радне снаге, укључујући и давања за социјалне потребе су, на пример, у Великој Британији 50 одсто нижи него у Немачкој. То је добар знак за инвеститоре, који се опредељују за улагања у земље ЕУ. Та чињеница се узима као пример за Европу, јер по тим мишљењима, како је за капитал и улагања у светским размерама атрактивна САД, тако је за Европу атрактивна Велика Британија.

Поред мањих давања за социјалне потребе и екологију, јефтиња радна снага у Великој Британији условљена је и дужим радним временом. Чак 22 одсто запослених има радну недељу дужу од 48 сати, а половина Енглеза ради више од 44 сата недељно. Нема ограничења радног времена у недељи дана, прековремених сати, рада у сменама и рада недељом и празницима. Плаћен годишњи одмор нема 12 одсто запослених, не постоји ограничење најмањег броја дана плаћеног допуста као и уговора на одређено време, а пробни рад траје две године. Нема, такође, ограничења ни код отпусног рока код највећег броја запослених. У Енглеској се већ дуже време спроводи пракса укидања права запослених радника. Не постоји гарантована највиša плата, слично као и у САД. Енглеска је постала земља ниских плати. Овај притисак се одразио и на остале земље ЕУ, па је 10% најсиромашнијих смањило у последњих 20 година годишњи приход за 13%, док је 10% најбогатијих повећало годишњи приход за 65%. У истом периоду у Великој Британији је број становника који живе испод егзистенцијалног минимума порастао од 5 на 13,7 милиона, а свако треће дете расте у сиромаштву.

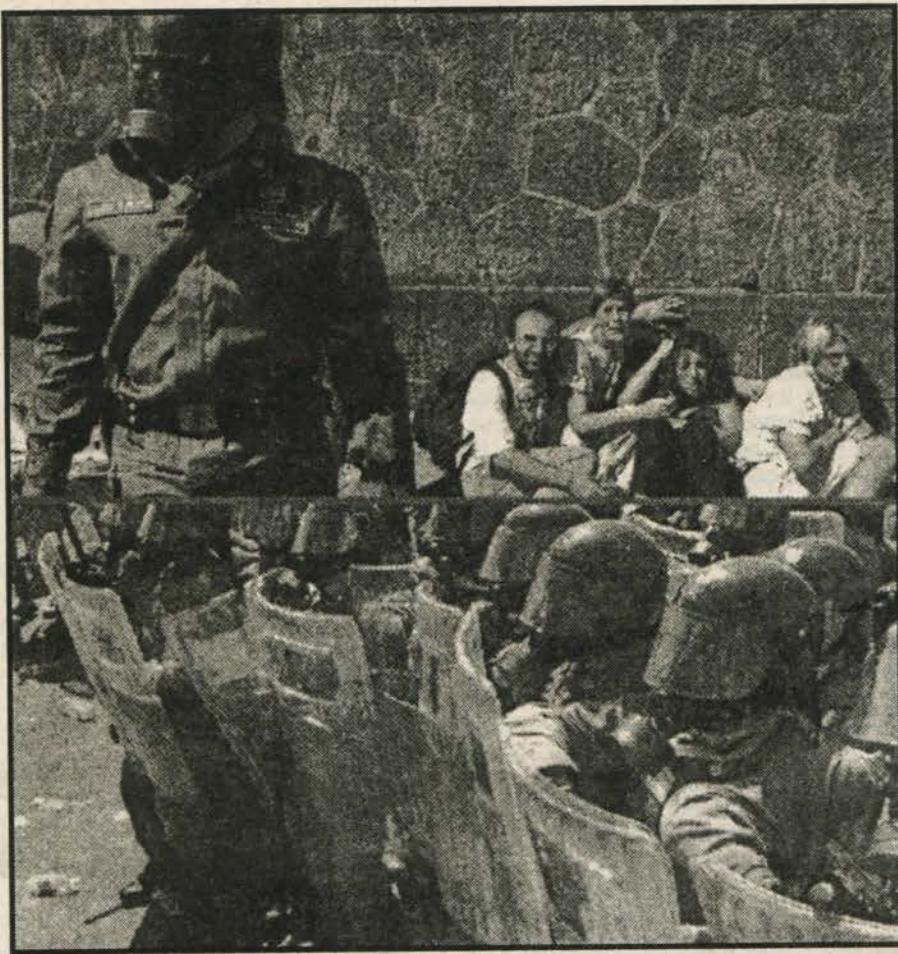
"Земље у развоју профитирају од процеса глобализације"

Око 4,5 милијарди становника живи у земљама у развоју, 80% становништва на земљи живи у сиромаштву, а 1,3 милијарде становника преживљава са једним доларом на дан. Више од 800 милиона гладује, а писмено је само 840 милиона. Све земље се могу сматрати земљама у развоју, изузев високо развијених земаља Европе, САД, Канаде и Јапана.

Глобално мобилни капитал заобилази најсиромашње земље света, а великом делом и остале земље у развоју. Осамдесетих година преко 80 одсто капитала инвестирано је у САД, ЕУ и у развијене земље источне Азије. Највећи део сиромашних земаља, ако се изузму помоћи мултилатералне природе, уопште нису подручја у којима се било шта инвестира. У Африци су годишње инвестиције износиле само 3-5 милијарди годишње, при чему је годишњи одлив капитала био већи од прилива, тако да је салдо увоза и извоза капитала негативан. Данас је у свету 358 милијардерда, тако богатих као 2,5 милијарде становника, а то чини безмало половину укупне популације. Последица тог стања је безгранично сиромаштво, а једна од карактеристика понашања власника капитала састоји се у чињеници да нема ограничења радног времена, прописаних минималних плати, социјалног ни здравственог осигурања. Нема, такође, ни радног законодавства, а запослени су изложени беспримерној експлоатацији. Уколико се појаве покрети за регулисање заштите права запослених, тада се капитал због своје мобилности сели у земље у којима нема никаквих ограничења, нити постоји радно законодавство.

Такође, и приступ источно-европских земаља у конкуренцију светски глобализоване привреде плаћен је високом ценом. То показују подаци о броју људи који у тим земљама живе испод најниже границе сиромаштва. Испод те границе,

1986. године, живело је око 4 милиона становника, а данас испод границе сиромаштва живи више од 120 милиона становника. Поред масовног осиромашења становништва естаблиран је веома мали број супербогаташа, који су реформе које су спровођене користили само за властито богаћење.

"Глобализација доноси богат мултиполарни свет"

Уопште не стоји тврђња да глобализација значи богатији и садржајнији мултиполарни свет. Ситуација је управо обрнута. Информационна униформисаност која се спроводи непрестано пуну 24 сата преко CNN-а у становима, кућама, хотелима у току путовања авиона на разним саветовањима, дакле на сваком кораку, а све подржано одређеном пропагандом преко "Financial Timesa" те "The Wall Street Journal-a" представља, у ствари, сиромаштво и терор протагониста глобализације. То је свет који се ствара по мери и стандардима интернационалне елите менаџера и политичара од каријере, који све што троши плаћа кредитним картицама (VISA, American Express) и храни се по правилима "интернационалне кухиње". У земљама у транзицији прво су се естаблирале америчке мултинационалне компаније McDonalds и Coca-Cola као симболи постигнуте слободе. Под паролом глобализације спроводи се аме-

риканизација у свим земљама бившег социјалистичког лагера. Слични домаћи производи квалитетнији и јефтинији немају шансу да се пласирају на тржишту, поред производа ових компанија који су идјеја турбокапитализма.

Слободна трговина не значи, дакле, у тим земљама конкуренцију најкавалитетнијих и најфетинијих, него је то заузимање позиција мултинационалних компанија, најчешће америчких, на тим новим тржиштима, практично без улагања или било каквог респектовања интереса домаћих компанија и државе, чије се тржиште осваја и у наредном периоду монополизује, уз гажење домаће производње или непожељну конкуренцију из других земља, а посебно ако су понуђачи из несимпатичних земаља или земаља са "непоступшим режимима".

Понуда се не обогађује, него обрнуто, осиромашује. Тако се данас у понуди налази само око 3 одсто робе за исхрану у односу на стање и богатство понуде почетком столећа. Од 9.098 сорти јабука у 19. столећу до данас је нестало 6.121, јер њихова производња не доноси доволно профита. Слична је ситуација и код хране животињског порекла. Остале су само високоприносне свиње и говеда у производњи, а неке од пасмина су створене применом вештачких научних метода и генетског инжењеринга, са недовољно сагледаним последицама по здра-

вље људи. Производи се парадајз високих приноса који нема контакта са земљиштем него је у питању вештачка творевина генетског инжењеринга, која се добија само коришћењем сунчаних зрака и воде.

Јасно је да су те чињенице непознате купцима који те производе купују. Иако су већ познати негативни ефекти такве хране на здравље људи, хемијским путем произведен укус, који на око изгледа пријатан, тера нас да заборавимо евентуалне недоумице и штетне последице по здравље.

Није непознато да се информације на глобалном нивоу производе у само три центра у свету. Иако постоји мноштво приватних телевизија које су самосталне, оне не стварају нове информације, него преносе информације створене у тим центрима. Данашњи ТВ гледалац не може у миру пратити ниједну емисију, филм или репортажу, јер се у више од половине времена емитовања еmitују пропагандне поруке појединачних компанија у функцији стварања свести код потрошача да треба куповати само те производе који су присутни у реклами спотовима и порукама. Тај својеврски терор не односи се само на производе и услуге, него се посредством телевизије ствара један посве неприродан виртуелни свет, а све је у функцији непрестаног повећања потрошње у функцији повећања капацитета тржишта мултинационалних компанија ради остваривања што већих профита.

Ова кампања има за последицу покушај разарања вековних традиција и културе, које имају више миленијумске традиције. Свуда продиру производи као што су Coca-Cola, Levis и McDonalds. Потискујући традиционалне производе, који су вековима присутни на одређеним тржиштима и имају одређену и културну функцију и традицију.

Генерално гледано, процес глобализације не само да не чини свет разноврснијим и богатијим, него га и осиромашује. Све је потчињено стварању профита по сваку цену, али је хендицепт у чињеници да не постоје механизми одбране осиромашених и обесправљених за организовано пружање отпора овој новој идеологији, за коју се сасвим јасно поставља питање да ли је то прави пут за човечанство у наредном миленијуму.

На крају, морамо истаћи да се пред напредну светску и научну јавност поставља веома тежак задатак тражења алтернатива идеји неолиберализма и глобализације, јер ако процес настави да се одвија неконтролисано и по инерцији, јас између сиромашних и богатих ће се продубити до те мере да можемо очекивати нове кризе глобалних размара, укључујући и стално присутну опасност не само од локалних ратова, него и ратова глобалних размера.

СРЕБРЕНИЦА - ИСТИНА И ЛАЖ

Амерички медији ме подсећају на лешинара који се храни само мртвим телима. Они ће можда изменити свој став према Србима само онда када Американци стигну у Босну у довољно великом броју, јер ће тада америчка војска давати само кратке професионалне извештаје - како је то чинио бивши генерал Том Кели у Персијском заливу. Тада ће и званично започети амнезија америчких медија

Када су у питању Срби, амерички медији још нису успели да открију праве разлоге сопствених предубеђења. Председника Србије, Слободана Милошевића, још описују као "доброг ћавола", док судр Радован Карадић и генерал Ратко Младић и даље они "лоши момци". Ја зато не очекујем да ће амерички и светски медији брзо променити свој став према Србима. Чак ни сада када се баве "открићем Срба у Сарајеву". Србима ће светски медији и даље приписивати улогу безличног, немог и непостојећег народа. Захваљујући успешном извршењу демонизацији Срба и српских лидера, западни медији ће се још дуго опирати реформама политичког и уредничког става и метода који су се укоренили у западним државама последњих пет година.

Ја више и не желим да говорим о "истини" и "правди" у америчким и светским медијима, јер у мојој професији те две речи су данас кост у грлу која дави новинарство. Само зато јер сам неколико пута затражио да се у западним медијима чује и српска страна, речено ми је да сам српски курир и лажов. Сва срећа што нисам Србин, можда бих у САД био проглашен и за ратног злочинца. Чак и кад ме пријатељи питају, после свега што сам доживео код куће од својих колега, "како си?", ја одговарам: "Никако, осећам се као да ме аутомобил згazio!"

Понекад ми се, додуше, дешава у САД да ме позову да на некој трибини говорим о, како Американци то кажу, "бившој Југославији". Своје говоре обично бих почињао реченицом: "Ми сви живимо у једној Великој Немачкој тридесетих година"! И онда бих сачекао да видим лица у публици и њихову реакцију. Захваљујући високој технологији, било да се налазимо у Београду, Вашингтону, Берлину, Лондону, Сан Франциску или мом Ел Пасу "они",

медији, све знају "о нама". А што је још страшније за моју новинарску професију, и поред такве могућности да се "све зна", ми у САД још увек не можемо да преносимо истину о рату у Југославији.

Јер, о Југославији, о Босни, ништа не зна ни 20.000 младих Американаца, пуних идеала о демократији, који полазе у тај рат, у велику опасност, баш због лажи и обмане. Због медијске опсене били су угрожени и животи многих мушкираца, жена и деце, а многи од њих су и нестали у пепелу тог рата. А шта ће бити са нама који носимо ожилјке рата и који као сенке ћетамо око срушенih зидова Југославије, несвесни да смо били на пртујућем светском рату.

Ми сви живимо у једној Великој Немачкој тридесетих година!

Да ли заиста верујете у ово?

Да ли верујете у оно што видите у вестима ABC, у емисији "Добро јутро, Америко"!?

Прошлог јула, осамнаестог, камере

ABC биле су усмерене на групу укаљаних избеглица, које тек што су дошли из Сребренице у Тузлу. Људи су носили тешке цокуле, шешире, жене мараме, лаку одећу која припада људима стално у покрету. А онда се на обронцима планине око Тузле, у дубини екрана појавио снег. Снег у Тузли, у јулу!?

Звао сам редакцију ABC више пута и трајно продуцента ове емисије. Његови помоћници су ме питали шта желим. А ја сам им рекао да желим да их упозорим да је снимак лажан и стар и да тражим да ми кажу где су репортери за право снимили ту колону људи из Босне? Одговорили су ми да ће ме позвати. Никада то нису учинили. Сребреница и Тузла су, заиста, били два медијска центра у ратним извештајима светских репортера ове године. И док су извештачи из Европе били агресивнији, али и објективнији у свом јављању, Американци су били гори него икада раније. Част изузетима.

Џорџ Кени, дисидент из бившег састава Стејт департмента је, на пример, потпуно променио своја убеђења о Србима. Стављен је зато на "црну листу" и скинут са свих ТВ програма у САД и Великој Британији. Рој Гатман, добитник Пулицерове награде за једнострano извештавање из бивше Југославије и репортер "Њусика", одмах га је осудио. А највише су Кенија критиковали разни менаџери агенција за односе са јавношћу из Вашингтона, као и власници пропагандних агенција са Капитола које је основао Џорџ Сорош. Кени је схватио да због истине мора да испашта и тако се данас и понаша.

Дејвида Бајднера, због разумевања за српску страну и данас цензуришу у "Њујорк тајмсу", док А.М. Розентал и даље успева да пише чланке о Босни који доводе до беса Питера Ценикса, Роја Гатмана и друге "медијске соколове" из САД. Томаса Фридмана из "Тајм".

ноћу у глуво доба, због његових текстова лично је звао Ричард Холбрук и трајио од њега да измени свој чланак о Србима припремљен за наредни број овог магазина. И мој уредник спољне рубрике у Ел Пасу, схватио је дволичност и лажи "друге стране", па је почeo да мења своја убеђења о ситуацији на Балкану. Ентони Луис и њему слични "медијски соколови" тражили су да мој уредник буде кажњен. Има и у Европи новинара који су обележени као српски курири, само зато јер су покушали да буду објективни сведоци драме у Босни и Југославији. То су, на пример, Сорен Сомелиус из Шведске, Томас Даушман из Немачке, Ханс Питер Борн из Швајцарске и Тоши Хико Егус из Јапана. Ја, међутим, мислим да ће Луис и господа променити врло брзо своје мишљење, када из Босне у САД почну да пристижу први ковчези са америчким војницима.

Нешто се у интелектуалним круговима Америке, ипак, мења. Чак је и Мајкл Раисман, стручњак за међународно право и професор на Јелу, узнемирен медијским лажима, устао на једној међународној конференцији, на Универзитету Дјук, пролетос и рекао да је међународно право злоупотребљено формирањем Суда за ратне злочине у Хагу. Као пример навео је упад и масакре хрватске војске у Крајини. Професор Раисман је у том елитном клубу изјавио да Хашки трибунал неће одвратити заређене стране од нових злочина, већ да ће, напротив, изазвати нова злодела и тако продужити рат у Југославији, јер ће прерасти у тајни терористички сукоб. У америчким медијима, међутим, није објављено ни слово од упозорења професора Мајкла Раисмана, иако је на Универзитету Дјук било пуно новинара. А у публици су седели Конрад Харпер из Стјет департмента, Вилијам Фенрик, канадски генерал и Џон К. Менрис, следећи амбасадор САД у Босни и Херцеговини.

Ја сам био недавно у Хагу и видео како функционише тај политички трибунал. Његов задатак је да створи Нови светски поредак, а да притом уклони оне који се томе одупиру. А то су Срби. За њих је Хаг ново Косово поље. Амбасадорка Мадлен Олбрајт је адвокат Хашког трибунала. За тај посао користи се новац од пореза америчких грађана. Њеме се купују појединачни новинари. Добро плаћени, они знају шта треба да раде. Тио Ван Бовен из судског протокола је, на пример, новинарима сав озарен рекао да су нове ћелије саграђене, углавном за Србе, спремне да приме ратне злочинце. Бовен ми је рекао да затворски чувари нестрпљиво чекају да се ћелије настане новим затвореницима. Они су срећни због тога, а није их брига да ли ће сви ти злочинци бити осуђени или ослобођени због оптужби које их терете. Њих и не интересује какве доказе има. Трибунал против окривљених, какве сведоке. Уверио сам се - никакве. То што

сам прочитао су нека анегdotска сведочења неких људи. Њих истражни судија није питао да ли имају какав доказ, окрвављену рукавицу или отисак стопала или узорак крви, као у случају О. Џ. Симпсона. Али, одговори сведока су били исти, нејасни:

- Био сам тамо, видео сам да је то у радио, свет ће ми веровати, они (Срби) су тамо сви исти!

Мој осамнаестогодишњи син, који је један од кандидата за Клинтонове ковчеге, кога ја наравно нећу пустити да то буде, питао ме: "Шта ти то радиши? Што се мешаш, то је њихов рат? Кога је брига за њих?"

И њему сам тада одржао малу лекцију о "Великој Немачкој тридесетих година". И мој син је почeo да схвата, да кад Срба више не буде било, неће бити никога ко ће да говори ону другу причу, да казује истину!

Истина је тешко бреме за савест. Колико се само пута "пресвлачио" Питер Ценикс, када је прошлог јануара правио специјалну тв емисију о генералу Мајклу Роузу? Морао је да направи чак четири интервјуја са генералом Роузом да би гледаоцима пренео баш ону поруку коју је требало сви да чују. Многи амерички новинари су се радовали када су бомбе и крстареће ракете пролетос почеле да падају по Србима у Босни. То је био доказ да је њихова кампања хушкања против Срба, после пет година, коначно успела. И ти исти новинари су се потрудили да јавно честитaju међународној заједници и НАТО што су поступили по својој савести. Међутим, само неколико недеља касније, после варварског напада на сектор Запад, на Крајину, после спаљивања српских кућа, сва та медијска превара је демаскирана. Клинтонова администрација је била очајна, јер није могла да заустави хрватске и мусимане варваре. Агенције су биле пуне вести о ратним злочинима Хрвата и мусимана, претила је опасност да њихови лидери буду окривљени за ратне злочине.

У априлу, пак, званично је за ратне злочине окривљен др Радован Карадић. Мени је Мина Шрог, тужилац из Хага на Универзитету Дјук, рекла: "Ми немамо никакве доказе против српских руко водилаца из Босне". Данас се Карадић ће јавно прети хапшењем. А забрањено му је и да путује из Републике Српске.

Одмах затим, а нарочито пред долазак Слободана Милошевића у САД, амерички медији су се сконцентрисали на злочине које су Срби починили у Сребреници. Новинари и редакције су намерно избегавале да се у то време баве егзодусом Срба из Хрватске, уништавањем њихових кућа и имања и новооткривеним масовним гробницама Срба у Босни и Крајини. Чак су и амерички шпијунски сателити, наводно, свакодневно претраживали земљу око Сребренице, али ништа нису нашли. И поред тога, амбасадорка Мадлен Олбрајт јав-

но је махала некаквим сателитским снимцима гомиле блата и изроване земље, који су, по њеном мишљењу, представљали масовне гробнице мусимана на Сребреници. Акција је трајала све док Милошевић није потписао споразум и напустио Америку. Истину, до које америчка јавност није могла да дође, писао је само лондонски "Дејли телеграф":

"Босанска влада намерно подстиче патње мусиманских избеглица из Сребренице да би извршила притисак на међународну јавност. Инструкције су дате ОУН од стране Алије Изетбеговића у Сарајеву, да избеглице морају у хиљадама да се виде у више места, а тв камере ће сведочити о хаосу који настаје због тога. Кључна слика требало је да се сними у Тузли и да она изазове реакцију међународне јавности. Није ово први пут да босанска влада манипулише избеглицама и догађајима у Босни".

Приче о наводним жртвама у Сребреници су доведене врло брзо у питање. А самим тим и приче о наводним страдањима мусимана у Жепи. Кључну улогу у томе имала је репортажа Ремонда Бонера из "Њујорк тајмса", који је објавио да је уместо људи из пећине и шуме, срео мусимане који су сведочили да су Срби врло лепо поступали са њима. Рамиза Косовац је чак признала да су је Срби водили у Жепу да посети родитеље. На то сведочење је одговорено причом једног хрватског новинара, који је радио за "Асоцијетед прес", а који је од три сведока чуо да је 3.000 људи убијено у Сребреници. Дата су само имена тих сведока и ништа више, никаквих доказа, ни података, ни детаља није било. Њему и америчким медијима је то било довољно за нове оптужбе против Срба.

Недавно сам имао прилику да видим како ће изгледати најновија књига о модерној европској историји за америчке школе наредне године. У њој пише да су Срби злочинци! А шта је било са америчким "супер санкцијама" према Србима? Да ли се неко у САД запитао колико су оне уставне? И Немци су се жалили Вашингтону на прогон због санкција према Србима. Наиме, САД су казниле компанију "Луфтханза" у Америци са 90.000 долара само зато што су њени службеници америчким грађанима давали информације о авионским летовима између Франкфурта и Београда.

Завршићу речима које сам чуо из уста Мухамеда Шаћирбеја, босанског амбасадора у САД: "Без маслаца можемо, али и поред наше превелике љубави према слободи, не можемо без оружја. Не може се рат водити маслацем већ оружјем!"

Те речи је у Берлину, 1936. године, у свом говору изрекао Гебелс.

(Питер Брок, "Интервју", 22. 12. 1995. године)

ПОЛИТИЧКА ТРГОВИНА СРПСКИМ ЖРТВАМА

Искржавање масовних гробница у Србији мештависале су санџацијалисту судске медицине, доценту др Зорана Станковића, иначе одскора и експерта Јединијених нација, да се обрати медијима и каже још јонешито о позадини масовних гробница, а у циљу заштите професије, морала, на крају и историје

"... Те гробнице имају политички призвук ... Уколико постоји хладњача са лешевима на простору Кладова, и ако у првим данима истраге 1999. године учествују одређени људи, нелогично је да сада ти исти људи поново раде на том случају. Друго, недопустиво је да о масовним гробницама причају политичари, када о томе морају да говоре људи који воде истражне радње. Такође, невероватно је да се лицитира са бројем жртва... Речено је да је пронађено седам личних карата људи из Суве Реке. Заједно породице тих људи нису позване и зашто до данашњег дана нису покушали да идентификују посмртне остатке. Замислите како се осећају породице које чекају да сазнају да ли су њихови најмилији међу погинулима.

Толике приче о хладњачама, а сада наједном тајац. Морам да приметим ту политичку конотацију. Исте вечери ка-

да је Милошевић одведен у Хаг, изашло се у јавност са експулсацијом лешева, али на крају ни од тога нисмо добили никакву информацију... Ми смо са овим хладњачама као држава навукли такву хипотеку, јер ће сутра свако моћи да упре прстом у нас јер нисмо дали никакву вальану експертизу... исти случај је био са Рачком, исти људи који сада раде, радили су и тај случај. Две године нисмо добили никакво сазнање о томе, а ми смо због Рачка бомбардовані...

И раније, и у овом рату, имали смо страшно прикривање истине. Понашли смо 24 тела људи побијених у Господићу, а преко стотину тела је бачено у велебитске јаме. Зна се да су у то умешани Мирко Норац и Тихомир Орешковић. То зна и Стјепан Месић, који сада прича другу причу да би заштитио себе и преко себе хрватску државу.

Из Мостара и околине добили смо 175

Експулсација у Батајници приводи се крају

У гробници 50 лешева

БЕОГРАД - До краја ће се докрипти комплетан члан о експулсацији и обнажењу лешева из масовне гробнице код Центра САД-а у Батајници, сазнаје "Глас" од извора близак истражници. Исти извор напомида да број лешева који премају 50, узрокован је неким судском несугласицима како судски адвокати не успеју да анатомски установе

У Петровом Салу ископано 16 лешева Сахрањени у врећама

Експулсација лешева из масовне гробнице у Петровом салу код Кладова започела је. Како "Глас" сазнаје из извора

тела, од којих је преко 150 било без главе и већег дела трупа. Колико је људи нестало у Босни током "Олује", изгледа да су неки имали перфектне методе уништавања..."

(Из интервјуа "Гласу", 12. август 2001. године)

ИСТРАЖИВАЧ НАТО ПАКТА

НЕИЗБРИСИВ КРВАВИ ТРАГ

Кад ратне игре престану, убијање истине је први следећи циљ. С обзиром да је заборавност најтежи грех и најефикаснији начин замагљивања истине, у прилог истини прилажемо приче које довољно говоре

Гестапо је волео издају, али није волео издајнике. Изгледа да баш та позната чињеница, неких прошлих тиранина, копка Стипе Месића. Свестан је он невоље која је пред њим, па зато покушава немогуће, да завара и маскира злочине које је починио. Овај зликовац је своју камуфлажу почeo још 1994. године, када је одбачен од Фрање Туђмана. Прво је отрчао у Хаг и почeo друге да оптужује и клевеће. Затим се почeo представљати као миротворац и хуманиста и опонент ХДЗ-у. У међувремену је написао и књигу са насловом "Како сам разбио Југославију". И уместо да на њега хрватски народ науче лудачку кошуљу и одведе га где му је иначе и место, где изненађења, Стипе Месић је изабран за новог поглавника.

Став српског народа по питању овог (не)човека је јасан, без обзира на његово покушаје прерушавања, али то није случај баш код свих. Зоран Ђинђић, Владан Батић, Душан Михајловић, Војислав Вукчевић и другари помислили су да се избором овог, ипак само обичног усташе, поново реинкарнирају Броз, па су брзо похитали на загребачки каптол, на поклоњење. Заиста је жалосно и бедно било гледати те лакријаше како презрени од гомиле тумарају трајећи да их поглавник учини бар мало значајним. Ту понижавајућу слику наш народ никада неће заборавити, нити ће им оправити тај сраман чин.

Ових дана поглавник Месић најављује да је спреман да се извини за ратне злочине Хрвата, као и за прогон Срба из Крајине.

Он заборавља, или не зна, да је у тој намери да подсећи на Вилија Бранта запоставио чињеницу да је овај чувени Немац то учинио неколико деценија после рата, у име своје нације, с тим што он лично у свему томе није учествовао. Стипе Месић је, међутим, од самог почетка био у усташкој власти. Био је председник Сабора и Владе у Загребу, а у вре-

ме првих великих погрома и председник Председништва СФРЈ.

Колико најава извиђења звучи апсолутно, говоре чињенице да је управо у време његовог председништва повећан број Срба, "ратних злочинаца". За време Туђмана говорило се о 2.000, а сада, према подацима "Државног одјељништва", та бројка је повећана на 4.396. О лицу овога брадатог усташе можда најбоље говори његова саганска перверзија која датира из 1991. године. У време покоља Срба у Госпићу убијен је, изменују осталих, Ђорђе Калањ, председник Окружног суда у Госпићу и његова супруга Мирјана. Иако је Месићу то било познато, он је као председник Сабора Хрватске потписао отказ убијеном, и то због пет дана недоласка на посао.

Још један догађај са Кордуном, права слика хрватске културе

У Другом светском рату, 6. 5. 1941. године, на Ђурђевдан, усташе су у Вељуну на најстравичније начине убile 520 Срба.

У току комунистичке, Брозове влада-

вине, такви и слични догађаји су се систематски и плански потискивали из сећања нашег народа и били би, сасвим је сигурно, скроз поништени у свести народа да није поново, тачно педесет година касније, ступило на сцену, без маскирања, ново усташтво са комунистом-усташом Фрањом Туђманом на челу.

Наш народ, притиснут новом невољом, новим претњама, почео је да се живо присећа покоља, пртеривања, покрштавања и затирања српства у свим видовима. Широм Републике Српске Крајине, на достојанствене начине, почели су се обележавати дани сећања на масовна страдања у Другом светском рату.

Покушало је то исто да уради прошле године неколико стараца, повратника, у Вељуну.

Бес Хрвата се манифестовао неописивим скрњављењем споменика жртвама усташког покоља 1941. године.

Зашто им је сметало да неколико стараца положи цвеће и свеће, и тако ода почаст страдалима?

Не, старици нису ништа сметали, ти

Biserka Legradić, koja se pomokrila na spomenik žrtvama

Poručili smo im da nema više Krajine

- U sličnoj situaciji i ako je Hrvatska u pitanju, ponovno bih se pomokrila. Bijes i ogorčenje godinama se skupljaju u svima nama koji smo prošli Domovinski rat i to je normalna reakcija. Rane koje su nam napravili prije deset godina još nisu zaciđile, a naše im je okupljanje ponika da nema više Krajine. Ne želim da mislite kako potičem genocid, ali ako Srbi žive u našoj domovini, moraju se tako i ponašati - rekla je Biserka Legradić.

(не)људи су под страшним невидљивим, подвесним притиском због учињеног злочина и опет на погрешан начин хоће да се реше својих мука. Смисао речи нашег великог песника Алексе Шантића, "грбови наци бориће се с вама", на овом примеру долазе до пуног изражаваја.

Нажалост, и следеће генерације ових безумника ће носити тај терет, јер они не мисле да признају злочин нити да траже опроштај за учињено. На врло неvezit начин, хаотично и разлуђено, настоје да преокрену ствари. Уместо да буду следбеници Христа, они се поводе за поставком Алистера Кроулија "живети наопако", и у томе имају издашну подршку својих "савезника" Американаца, Немаца и Ватикана.

Наши народ је спреман да помогне, онима којима се још може помоћи, у том њиховом кошмару и лудилу, пре свега, јер смо свесни да се ради, у великој већини, о потомцима некада нашег народа

који није одолео терору и лакомости, него се одрекао српског имена. Велики Његош је то исказао можда најбоље кроз своје стихове "истурчи се плахо и лакомо млијеко их српско разгубало".

Наши милосрдни народ зна да прашта, али више никад неће заборављати овакве догађаје.

Бисерка Леградић се помокрила на споменик жртвама

- У сличној ситуацији и ако је Хрватска у питању, поново бих се помокрила. Бијес и огорчење годинама се скупљају у свима нама који смо прошли Домовински рат и то је нормална реакција. Ране које су нам направили прије десет година још нису зацијелиле, а наше им је окупљање порука да нема више Крајине. Не желим да мислите како потичем геноцид, али ако Срби живе у нашој домовини, морају се тако и понапати, рекла је Бисерка Леградић.

Лист "Одговор", кога финансира

УНХЦР и хрватска влада, аутентично је свима нама предочио овај догађај без цензуре.

Живко Кораћ, судбина прогонјеног Србина у новој НДХ-азији

Више од пет година Живко Кораћ из Великог Шушњара, са Кордуна, успевао је избеги сталном прогону усташких власти или, како су они то називали, "обрачуном са последњим припадником Српске Војске Крајине". Врло добро је Живко познавао своју Петрову Гору, ношен искуствима и осећајима мученика из прошлог рата, знао је свако село и засек, увалу, ливаду и извор, по-примије је свих тих дугих година инстинкт прогонјене животиње, па је тако у опасности реаговао брзо и прецизно. Ипак, ентузијазм усташке власти улову на "непослушне" Србе, а поготово на Живка Кораћа, био је сваким даном све већи.

На крају су, уз помоћ јатака, организовали велику потеру војске, полиције, ловачких удружења, и свих осталих заинтересованих (претпоставите и сами колико их је било), опколили су и преплавили Банију и Кордун у својој, како они кажу, последњој великој и тријумфалној бити. И добили су, вероватно уз помоћ Американаца, ту "славну битку", али не и Живка Кораћа, његову част и понос. Као да је овај српски мученик видио да је опкољен и да се налази у безизлазној ситуацији испалио је сам себи метак у слепоочницу.

Није дозволио усташама да се најним иживајају, да га понижавају и муче. Њему је било јасно са ким има послана, није се ниједног тренутка двоумио, нити се самообманљивао да ће овај пут бити другачије.

Судбина овог српског мученика је и стварна слика положаја нашег преосталог народа који живи у окупирanoj и разореноj Републици Српскоj Краjinе. Наше људе прогањају, затварају и понижавају, не бирају ни време нити друге околности. Вести о новим хапшењима пристижу свакодневно, а наша дневна и недељна штампа то прате онако уступ, незаинтересовано. Неки од њих не зазиру ни да нас додатно оптуже, неки суткили и лукаво потурају тезу о оправданости таквих поступака и наводној потреби прихватања кривице, без коментара се емитују спискови ратних злочинаца.

Без обзира на све ове околности, наша је будућност сасвим извесна. Наш народ је толико пута до сада доказао да поседује потребну креативну енергију и сналажење у екстремним прилимама, тако да ни овај пут нема места малодушности. Треба рећи и то да би овај атак на нас пропао и без нашег одупирања, јер је у њему видљиво семе самодеструкције које све више долази до изражаваја, до коначног урушавања тога зла.

Душан Муникравић

ХРВАТСКА 1991 - КРВАВИ ПИР ЗАПАДА

Ископавање масовних гробница на територији Србије, које би употребиле слику о "злочиначком, фашистичком српском народу" (а коју је претходно западни "демократски" свет већ креирао), мотивисале су настајање овог фельтона који ће пружити другачији угао посматрања на догађаје који су обележили последњих десет година. Фельтон који третира злочине над Србима чиниће слике трагедије Срба од Хрватске 1991. до НАТО агресије, и као такав биће допринос расветљавању сваког појединачног живота и помен сваком одузетом животу на просторима бивше Југославије пред помахниталим хордама новог поретка ствари у свету

Једина објективна снага која је могла, у таквим условима, да спречи међунационалне сукобе била је Југословенска народна армија, која је по још важећем Уставу СФРЈ заједничка оружана сила свих народа и народности Југославије. Наравно, Југословенска народна армија као федерална оружана сила тај задатак могла је да извршила, у складу са својом уставном обавезом да штити независност, суверенитет, територијалну целокупност и уставни поредак СФРЈ, само по одлуци Председништва СФРЈ, као колективног врховног команданта оружаних снага.

Као што је јавности познато, Председништво СФРЈ је, 9. јануара 1991. године, издало наредбу о распуштању и разоружању свих паравојних сastава и наоружаних цивила и повлачење оружја у складишта под контролом ЈАН и надлежних републичких органа.

Ниједна од наређених мера није спроведена. Упркос више пута вербално обећању сарадњи са надлежним органима ЈНА и савезним органима, републички органи су одбили све покушаје да се та сарадња оствари. Штавише, предузимали су и различите мере и поступке да спрече и надлежне војне органе у извршавању обавеза утврђених наредбом.

Уместо доприноса у разоружавању нелегалних оружаних сastава, надлежни републички органи покушали су да то легализују, превођењем наоружаних цивила-војних обвезника у резервни сastав милиције. Уместо демобилизације резервног сastава милиције, како је наредбом било предвиђено, републички органи Хрватске су отворено присту-

пили формирању републичке војске. Под њиховом непосредном контролом и у њиховој организацији врши се нелегални увоз наоружања и даље се наоружава цивилно становништво, искључиво по етничким критеријумима (Хрвати).

Упркос вишеструко поновљеним предлогима, ЈНА није од Председништва СФРЈ добила овлаšћење да приме-

ни силу и разоружа нелегалне оружане сastаве и наоружање цивиле у Републици Хрватској. То је омогућило да се наоружавање настави појачаним интензитетом. Наоружање којим се те војске опремају и јавно објављени циљеви њиховог формирања указују да им је основна намена - борба против ЈНА и обезбеђење једнострano донетих одлука републике, односно спречавање са-

вездних органа да функције савезне државе извршавају у складу са Уставом СФРЈ, на територији Републике Хрватске.

Стварање републичких оружаних савеза по искључиво националним критеријумима појачава оправдани страх српског народа, који, већ политички самоорганизован, такође почиње да се наоружава. Све то води јачању међународних тензија и већ се јављају први међународни сукоби.

Такав развој догађаја приморао је и Скупштину СФРЈ да разматра насталу ситуацију. Савезно веће Скупштине СФРЈ је, на седници одржаној 10. маја 1991. године, донело Закључке у којима "одлучно захтева да се одмах прекину оружани сукоби, свако насиље, изврши демобилизација резервног састава полицијских, односно милицијских снага и организује повлачење оружја од грађана под контролом надлежних органа, спроведе детаљна истрага у вези са оружаним сукобима, људским жртвама и насталом материјалном штетом и виновницима изрекну, за учињена дела, одговарајуће казне у складу са законом.

Веће истиче да Југословенска народна армија, као оружана снага свих народа и народности Југославије, и даље треба, на читавој територији Југославије, да обавља своје функције у складу са Уставом СФРЈ и савезним законима и да делује на спречавању међународних сукоба.

Веће осуђује све нападе на Југосло-

венску народну армију, њене припаднике, објекте и средства и тражи да се обезбеде неопходни услови за остваривање њене уставне улоге".

Међутим, интензитет међународних сукоба се стално појачава и не прекидно се повећава број подручја захваћених међународном мржњом и манифестијама етничких сукоба. Поред Кинеске Крајине, све су озбиљнији сукоби у готово свим крајевима Хрватске у којима живи национално мешовито становништво.

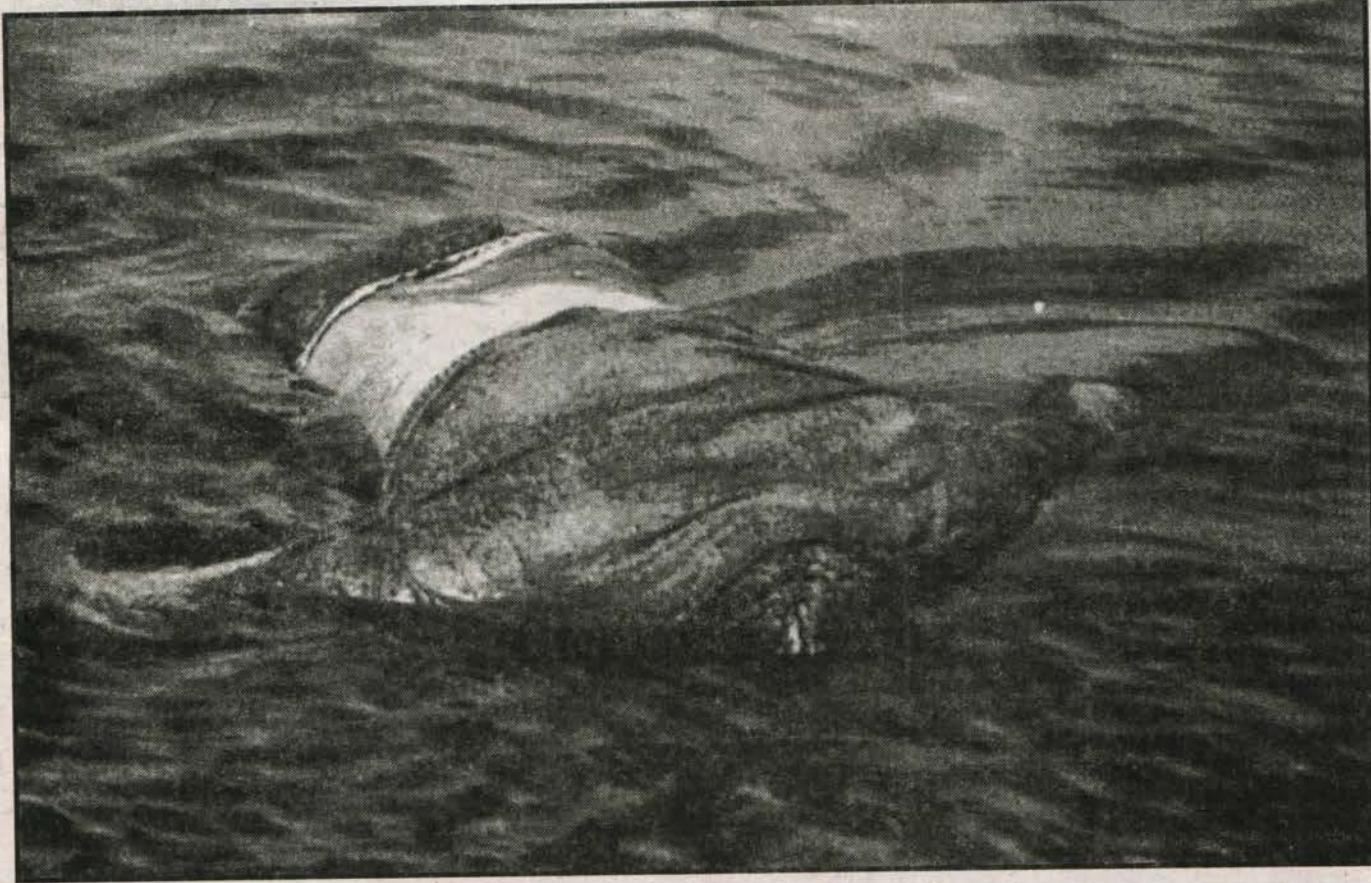
Из дана у дан напетост у овим крајевима расте све више и показује тенденције даљег ширења и јачања. Насиље наоружаних цивила, припадника редовног и резервног састава милиције, као и оружани сукоби у тим подручјима свакодневна су појава.

Југословенска народна армија се ангажује на раздавању сукобљених снага у кризним подручјима, ради спречавања ширих међународних сукоба, који би без таквог ангажовања вероватно много раније ескалирали до трагичних размера и изазвали многобројне жртве. Дакле, у недостатку других федералних снага, ЈНА је била принуђена да преузме на себе улогу која је, уобичајено, намењена полицијским снагама. Иако није спремна за такве задатке, ЈНА је доста успешно извршавала ту мисију, и то уз минималну употребу снаге само у оним случајевима кад су животи припадника ЈНА били угрожени.

Упоредо са извршавањем ових задатака, Савезни секретаријат за народну одбрану упозоравао је надлежне савезне и републичке органе на претећу опасност од ескалације међународних сукоба која би могла водити у грађански рат, предлажући мере које треба предузети да би се та опасност спречила. Упозоравани су сви одговорни органи да је ситуација у овим подручјима таква да је довољан и најмањи повод да дође до ескалације и ситуација измакне свако контроли. Упркос пуној спремности ЈНА није у могућности да потпуно контролише свако село и насељено место, па би изненадна ескалација међународних сукоба могла довести до великог броја жртава.

Уместо разложног разматрања и предузимања мера да се опасности од избијања сукоба отклоне, предлози Савезног секретаријата за народну одбрану нашли су на потпуну блокаду у савезним органима. Председништво СФРЈ, као колективни врховни командант оружаних снага СФРЈ, више пута је разматрало предлоге Савезног секретаријата за народну одбрану и безуспешно покушавало да донесе одлуке којима би се зауставила даља ескалација сукоба. Због опструкције свих предлога, чланова Председништва СФРЈ из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Македоније, седнице Председништва су биле бесплодне и некорисне.

А ситуација се стално погоршавала и заостривала. Раздавајући сукобљење

страније јединице ЈНА су биле све чешће изложене нападима оружаних састава Републике Хрватске. Такође, све чешће су јединице ЈНА била принуђена да узвраћају ватром да би заштитиле животе својих припадника. Штавише, оружани састави Хрватске све чешће нападају и на стационарне објекте ЈНА (касарне, складишта и сл.) у којима су биле смештене јединице и опрема ЈНА који чак нису учествовали ни у раздвајању сукобљених страна. Заустављају се жељезнички транспорти којима се пресељавају јединице ЈНА са територије Словеније и пљачка наоружање и опрема. Блокирају се касарне и јединице ЈНА, школски центри, домови ЈНА, па чак и војне болнице.

Припадници ЈНА и чланови њихових породица широм Хрватске све чешће су изложени вређању, малтретирању, па и физичком угрожавању. Почињу хапшења, отпуштање са посла чланова породица припадника ЈНА, притисци на послу, у школама. Позивају се припадници ЈНА, посебно војници, на напуштање ЈНА и дезертерство из јединица. Поједини истакнути припадници ЈНА се јавно у средствима информисања прозивају и оптужују као непријатељи хрватског народа, па чак и као ратни злочинци.

Овакви поступци јасно указују да је нова власт Хрватске скватила да је ЈНА највећа, ако не и једина права препрека све очигледнијој намери хрватских власти да изгради, уместо јавно проглашаване демократске, чисту етничку државу. Наime, сасвим је јасно, од доношења новог Устава Републике Хрватске, да је основна намера да се, новим уставним решењима, српски народ у Хрватској лиши права конститутивног народа и да се у потпуности потчини воли хрватског народа. Самоорганизовање српског народа да спречи овакав развој догађаја било је само повод да се јавно обзнате ове, до сада прикривене, фашионидне намере нове хрватске власти.

Не занемарујући да су, својим поступцима, и поједини екстремни представници српског народа могли да допринесу јачању тензија, не може се порећи да су узрок ових бесмислених оружаних сукоба неразумне тежње хрватских власти да свим средствима, затирањем националног осећања, притиском за исељавање, па чак и физичким уништењем, очисте своју "младу демократију" од непођудних Срба. Јер, чињенице су неумољиве: иако су се самоорганизовали, Срби ниједним поступком нису физички угрожавали хрватски народ, нису напали ни заузели ниједно хрватско село. Напротив, позивом на одбрану "младе демократије" хрватски оружани састави су на српска села кренули оружјем. Једини логичан и могући одго-

вор, имајући у виду трагична искуства српског народа, био је оружани отпор насиљничкој власти која је и отворено претила геноцидом. Уосталом, како другачије схватити изјаву Владимира Шекса, потпредседника Сабора Хрватске, судије Уставног суда Југославије и шефа Кризног штаба за Славонију, да после свега што се десило на просторијама Хрватске нема места за Србе и Хрвате, те да кад се оружани сукоби заврше само један од ова два народа може остати да живи у овим крајевима.

ЈНА је, по својој уставној улози и задачама, била објективна и снажна препрека остварењу ових супудних циљева Хрватске. Због тога је сасвим логично што су јединице ЈНА постглате објект напада хрватских оружаних састава.

Нема сумње, данас, да је, поред наведеног основног разлога за доношење одлуке о нападу на јединице ЈНА, на тајку одлуку руководство Хрватске охрабрено и неразумном подршком неких земаља Европе, сепаратистичким настојањима да се разбије Југославија, као савезна држава и једини субјект међународног права на овим просторима. Но-торна је чињеница да су оне, пре свих Аустрија, Немачка, па и Мађарска, стално "претиле" признавањем Хрватске уколико у Југославији не престану оружани сукоби. Јасно је да је то била довољна стимулација за Хрватску да сталним провођирањем сукоба покуша да постигне такво признање, иако је сваком разумном правнику јасно да нису испуњени услови које међународно право захтева да би се неки ентитет могао сматрати државом, односно равноправним субјектом међународног права.

Све то водило је Хрватску у сукоб, првенствено са српским народом у Хрва-

тској и са Југословенском народном армијом. Пут који је изабрала "млада демократија" не води никуда, сем у трагедију и српског и хрватског народа. Још није касно да се Хрватска врати на прави пут, пут споразумевања и мирног решавања свих спорова, који једини води цивилизованим уређивању међудобних односа Срба и Хрвата.

Сасвим је јасно да, са уставнopravnog становишта, оружани сукоби које је започела Хрватска представљају оружану побуну усмерену против легалних и легитимних власти СФРЈ.

Такође, сасвим је јасно да то ниједна правна држава у свету не би могла мирно да дозволи. То је директан атак на суверенитет и територијални интегритет савезне државе Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Држана, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, морала је то да спречи и по правилима унутрашњег правног поретка и по правилима међународног права.

Ангажовање ЈНА у складу са Уставом СФРЈ

Догађаји у Републици Хрватској сасвим јасно показују да је ангажовање јединице Југословенске народне армије било усмерено искључиво на спречавање међунационалних сукоба, у складу са Закључцима Савезног већа Скупштине СФРЈ. Циљ таквог ангажовања био је да се се обезбеде услови за миран и демократски пут разрешавања југословенске кризе. То потврђује начин деловања јединица ЈНА које су се уздржале од примене сите колико је то било могуће. Кад су биле приморане да отворе ватру ради одбијања напада чиниле су то само у неопходној мери и из средстава која неће проузроковати масовно и непотребно уништавање људи и материјалних добара.

Иако Југословенска народна армија није пошла у рат против Републике Хрватске, нити против хрватског народа, већ на извршење сасвим одређеног задатка који произлази из њене уставне улоге, наоружане формације те републике и заведени део хрватског народа испољили су несватљиву мржњу према свему што је армијско и југословенско, као и према српском народу. Мржња, као мотив борбе против наведеног агресора, утицала је на то да се "забораве" сва правила хуманитарног права, тако да су на овим просторима чињене и чине се ствари које су превазишли и "специјалите" већ готово заборављене фашистичке ратне и пропагандне машинерије.

Сталне повреде примијера и највећи губици које јединице ЈНА трпе баш у периодима договорених прекида ватре довољно јасно показују да руководству Хрватске нијестало до мира и мирног

решавања југословенске кризе. Свим средствима настоје да, различитим нападима на јединице ЈНА и достојанство припадника ЈНА и чланова њихових породица, блокадама касарни и војних објеката испровоцирају нове оружане сукобе, за које би, поново, били "криви" припадници ЈНА!

Правила која се односе на унутрашње оружане сукобе

Са међународног правног становишта, у Хрватској се води унутрашњи оружани сукоб. На такав сукоб се не применjuју сва правила међународног права оружаних сукоба, која се односе првенствено на међународне оружане сукобе, односно сукобе између субјекта међународног права. Али то никако не значи да унутрашњи сукоби остају потпуно ван интереса међународног права. Напротив, и овакви сукоби су уређени правилма међународног хуманитарног права. Та правила представљају минимум стандарда понашања која међународно право захтева од свих учесника у таквим оружаним сукобима.

Основни и свакако најважнији правни извор који садржи правила међународног права која се применjuју у унутрашњем оружаном сукобу, какав је овај који се води у Хрватској, јесте Допунски протокол уз женевске конвенције, од 12. августа 1949. године, о заштити жртава немеђународних сукоба (Протокол II), од 1977. године. Наиме, одредбе овог протокола применjuју се на оружане сукобе "који се одвијају на територији Високе стране уговорнице између њених оружаних снага и отпаџничких оружаних снага или других организованих оружаних група које, под одговорном командом, врше такву контролу над делом њене територије која им омогућава да воде непрекидне и усмерене војне операције и да применjuју овај протокол."

Очигледно је, из чињеница које су наведене у првом делу, да су услови за примену Протокола II испуњени и да су обе стране у сукобу обавезне да га применjuју. Протокол садржи читав низ одредаба којима се обезбеђује доста широка заштита учесника у оружаним сукобима, а посебно лица ван сукоба. Протокол је у прилогу овог рада, па нема потребе да његове одредбе детаљно анализирамо. Ипак, чини нам се неопходним да наведемо, у целини, одредбе Дела II, којима се уређује хумани поступак и прописују основне гаранције заштите лица која не учествују директно, односно која су престала да учествују у непријатељствима (члан 4), као и одредбе члана 5, којима су уређена правила заштите лица чија је слобода ограничена. Те одредбе гласе:

1. Сва лица која не узимају директно

учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и верско убеђење буду поштовани. Она ће у свим приликама бити хумано третирана, без икакве дискриминације. Забрањено је наређивати да не сме бити прешивелих.

2. Не дирајући у начелни карактер напред наведених одредаба, следећа дела против лица поменутих у ставу 1. јесу и остају забрањена у свако доба и на сваком месту:

(а) насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакањење или било који облик телесне казне;

(б) колективне казне;

(ц) узимање талата;

(д) акти тероризма;

(е) вређање људског достојанства, нарочито понижавајући и деградирајући поступак, силовање, принудна простијуција и сваки облик нездоличног напада;

(ф) ропство и трговина робљем у свим облицима;

(г) пљачка;

(х) претње извршењем било ког од горе поменутих дела.

3. Деци ће бити пружена нега и помоћ која им је потребна, а нарочито:

(а) биће им обезбеђено вaspitanje, укључујући верско и морално вaspitanje, придржавајући се жеља њихових родитеља или, у случају одсутности родитеља, лица која су одговорна за бригу о деци;

(б) предузеће се сви одговарајући кораци да би се олакшало поновно оку-

пљање породица које су биле привремено развођене;

(ц) деца која нису навршила 15 година живота неће бити регрутована у оружане снаге или групе, нити ће им се дозволити да учествују у непријатељствима;

(д) посебна заштита која се предвиђа овим чланом за децу која нису навршила 15 година живота примењиваће се на њих и ако узму директног учешћа у непријатељствима, упркос одредбама подстава (ц), кад су заробљена;

(е) предузеће се мере, ако буде потребно, и кад год је могуће с пристанком њихових родитеља или лица која су по закону или обичају првенствено одговорна за бригу о њима, да се деца привремено склоне из подручја у коме су избила непријатељства у безбедније подручје унутар земље, и обезбедиће се да децу прате лица која су одговорна за њихову безбедност и благостање. (Чл. 4)

3. Поред одредаба из члана 4, следеће одредбе ће се поштovati као минимум у односу на лица која су лишена слободе из разлога у вези с оружаним сукобом, било да су интернирана или притворена:

(а) рањеници и болесници третираће се у складу са чланом 7;

(б) лица о којима се говори у овом ставу биће, у истом обиму као и локално цивилно становништво, снабдевена храном и водом за пиће, а биће заштићена у здравственом и хигијенском погледу и против суворости климе и опасности од оружаног сукоба;

(ц) биће им дозвољено да примају индивидуалну или колективну помоћ;

(д) биће им довољено да врше своје

ГЛАВНИ „КРЕАТОРИ“ СТРАДАЊА СРБА У ХРВАТСКОЈ:
РАХИМ АДЕМИ, АНТЕ ГОТОВИНА И МЛАДЕН МАРКАЧ

верске обреде и, ако захтевају и ако буде подесно, да примају духовну помоћ од лица као што су капелани који врше верске функције;

(e) она ће, ако буду натерана да ради, уживати сличне радне услове и обезбеђење какве има локално цивилно становништво.

4. Они који су одговорни за интернирање или притварање лица поменутих у ставу 1. поштоваће, у границама својих могућности, следеће одредбе које се односе на таква лица:

(a) изузев кад су мушкарци и жене из једне породице смештени заједно, же-не ће бити држане у одвојеним одељењима од одељења за мушкарце и биће под непосредним надзором жена;

(b) њима ће бити дозвољено да шаљу и примају писма и карте чији број могу ограничити надлежне власти уколико сматрају да је то потребно;

(c) места за интернирање и притвор неће се налазити близу борбене зоне. (Чл. 5)

Лица о којима се говори у ставу 1. биће евакуисана кад места где су она интернирана или притворена постану посебно изложена опасности од оружаног сукоба, уколико се њихова евакуација може обавити под релативно безбедним условима;

(d) она ће моћи да користе лекарски преглед;

(e) њихово физичко или ментално здравље и интегритет неће бити угрожени никаквим неоправданим чином или пропустом. Сходно томе, забрањено је подвргавати лица поменута у овом члану каквом медицинском поступку који не захтева њихово здравствено стање и који ће у складу с опшите прихваћеним медицинским стандардима који се примењују на слободне људе под сличним медицинским околностима.

5. Лица која нису обухваћена ставом 1. или чија је слобода била ограничена на било који начин у вези с оружаним сукобом биће третирана на хуман начин, у складу са чланом 4. и ст. 1. (a), (n) и (d) и 2. (b) овог члана.

6. Уколико се донесе одлука да се ослободе лица која су лишена слободе, они који донесу такву одлуку предузме потребне мере да осигурају њихову безбедност."

Поред тога, Протокол II садржи и одредбе о заштити ранjenika, болесника и бродоломника, санитетског и верског особља, медицинског позива и санитетских јединица и транспорта (Део III, чл. 7. до 12). Такође, посебан, Део IV Протокола II посвећен је заштити цивилног становништва, објектата неопходних за његово преживљавање, инсталација које садрже опасне сите, као и културних добара и храмова.

Поред ових правила, и у унутрашњем

оружаном сукобу, па дакле и у оружаном сукобу у Хрватској, морала су бити применеvana и многа обичајна правила међународног права оружаних сукоба која се односе на вођење оружане борбе, садржана у Правилнику о законима и обичајима рата на копну уз IV хашку конвенцију из 1907. године, као што су: забрана напада на лица која су ненаоружана или су положила оружје, на лица која не учествују у борби, на рањенике или болеснике онеспособљене за борбу, на санитетске установе и транспортне, итд.

Општи оквир понашања и у овом оружаном сукобу морао је бити одређен Де Мартенсовом клаузулом, у уводу IV хашке конвенције из 1907. године, која је несумњиво обичајно право, чија примена не долази у питање. Та клаузула гласи:

"Док један потпунији зборник закона на рату не буде могао бити проглашен, Високе стране уговорнице сматрају корисним да потврде да, у случајевима који нису предвиђени прописима од њих усвојеним, становништво и судионици у рату остају под заштитом и влашћу на-

Услови за издавање ордена
У овом сукобу за хуману вар-
гостину, који је у складу са овим
правилником усвојен, додељује се орден
"За хуману варгостину" у три степена:
1. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 1. овог правилника;
2. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 2. овог правилника;
3. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 3. овог правилника.
Орден је додељује се највишијим
лицима, који су у складу са овим
правилником, у складу са чланом
1. овог правилника, додељују орден
"За хуману варгостину" у првом
степену.

Пријемници овог ордена су
додељујују са овим правилником
и у складу са чланом 1. овог правилника
и у складу са чланом 2. овог правилника
и у складу са чланом 3. овог правилника.

Убијани на кућном прагу
Конвенција која је у складу са овим
правилником усвојена, додељује се орден
"За хуману варгостину" у три степена:
1. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 1. овог правилника;
2. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 2. овог правилника;
3. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 3. овог правилника.

Радници
Конвенција која је у складу са овим
правилником усвојена, додељује се орден
"За хуману варгостину" у три степена:
1. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 1. овог правилника;

2. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 2. овог правилника;
3. орден - за хуману варгостину
у складу са чланом 3. овог правилника.

Ових дана се навршило шест година од прогона Срба из Хрватске

Рачан наставио где је Туђман стао

Како је недавно заседање Сабора Ивица Рачан, председник хрватске владе, претворио у "ново суђење" програмима Србима

Опљачкане имовине

Заједнички имена опљачканих
Срба: 200.000 домаћинстава
која су популарнијим називима, обухватају већину домаћинстава у Хрватској, у складу са овим правилником, у складу са чланом 1. овог правилника, који је у складу са чланом 1. овог правилника, додељују орден "За хуману варгостину" у првом степену.

August 1995. године, када су Срби били из Хрватске

Протеривање заувек
Из овога правилника, који је у складу са овим правилником усвојен, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 1. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 2. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 3. овог правилника.

Задржавање хумане варгости
Конвенција која је у складу са овим правилником усвојена, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 1. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 2. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 3. овог правилника.

Србија и Крим
Конвенција која је у складу са овим правилником усвојена, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 1. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 2. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 3. овог правилника.

Србија и Крим
Конвенција која је у складу са овим правилником усвојена, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 1. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 2. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 3. овог правилника.

Србија и Крим
Конвенција која је у складу са овим правилником усвојена, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 1. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 2. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 3. овог правилника.

Пријемници овог ордена су
додељујују са овим правилником
и у складу са чланом 1. овог правилника
и у складу са чланом 2. овог правилника
и у складу са чланом 3. овог правилника.

Отета земља

Председници овога правилника
и овога правилника, који је у складу са овим правилником усвојен, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 1. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 2. овог правилника, додељују се ордени за хуману варгостину, који су у складу са чланом 3. овог правилника.

чела међународног права онаквим како она произлазе из обичаја установљених међу просвећеним народима из захтјева човјечности и захтјева јавне савјести."

Ваља још једном подврћи да су ова правила подједнако обавезна за све стране у сукобу и за све појединце који у њему учествују. Разлике међу странама у погледу кривице за избијање сукоба, циља сукоба и сл., које увек могу бити спорне, не могу никако утицати на однос према правилима међународног права оружаних сукоба. Све стране су дужне да та правила поштују безусловно и према свакој страни и појединцу у сукобу. Започињање агресивног рата или друге евентуалне "кривице" не лишају ту страну права да се према њој поштују правила међународног права оружаних сукоба, нити обавезе да их она сама поштује.

Такође, треба напоменути да су повреме правила хуманитарног права санкционисане као кривична дела и у кривичном законодавству СФРЈ. То значи да сваки учинилац тих повреда мора бити свестан да му за учинјена дела прети озбиљна казна.

Извештај о хуманој варгости
Србија: 200.000 домаћинства
која су популарнијим називима,
обухватају већину домаћинстава
у Хрватској, у складу са овим
правилником, који је у складу са
чланом 1. овог правилника, додељују
ордени за хуману варгостину
у првом степену.

Погинуло 2.000 људи

Извештај о хуманој варгости
Србија: 200.000 домаћинства
која су популарнијим називима,
обухватају већину домаћинстава
у Хрватској, у складу са овим
правилником, који је у складу са
чланом 1. овог правилника, додељују
ордени за хуману варгостину
у првом степену.

Извештај о хуманој варгости
Србија: 200.000 домаћинства
која су популарнијим називима,
обухватају већину домаћинстава
у Хрватској, у складу са овим
правилником, који је у складу са
чланом 1. овог правилника, додељују
ордени за хуману варгостину
у првом степену.

Извештај о хуманој варгости
Србија: 200.000 домаћинства
која су популарнијим називима,
обухватају већину домаћинстава
у Хрватској, у складу са овим
правилником, који је у складу са
чланом 1. овог правилника, додељују
ордени за хуману варгостину
у првом степену.

Извештај о хуманој варгости
Србија: 200.000 домаћинства
која су популарнијим називима,
обухватају већину домаћинстава
у Хрватској, у складу са овим
правилником, који је у складу са
чланом 1. овог правилника, додељују
ордени за хуману варгостину
у првом степену.

Извештај о хуманој варгости
Србија: 200.000 домаћинства
која су популарнијим називима,
обухватају већину домаћинстава
у Хрватској, у складу са овим
правилником, који је у складу са
чланом 1. овог правилника, додељују
ордени за хуману варгостину
у првом степену.

Злочини над цивилним становништвом

Миладин Милковић, припадник Збора народне гарде Хрватске, притворен 10. октобра 1991. године сведочи о ратним злочинима према цивилном становништву које је учинио односно у којима је учествовао.

Tројка припадника Збора народне гарде у којој су се налазили **Ивица Зрнић**, **Ивица Асановић** и **Миладин Милковић** пресрела је на улици у Вуковару С.П., девојку српске националности. Имала је 24-25 година, а Милковић ју је познавао одранје. Везали су јој руке, рацирили и везали ноге. Зрнић је наредио Милковићу да је пред њима силује, што је он и учинио. Након тога се Милковић удаљио, а кад се вратио видео је да је девојка гола, заклана и да јој је труху распорен и исечен ножем. Наредили су Милковићу да јој исече вилицу. Он је то урадио уз много напора (виллица није била вештачка, нити је у њој било златних зуба).

Другом приликом иста тројка са још неколико припадника Збора народне гарде отишla је у једно склониште у делу Вуковара названом Олајница. У склоништу је било 15 мушкараца и 5 жена, српске националности. У дну просторије било је више деце, а двоје од њих било је привезано за столице.

Везана деца имала су, по Милкови-

ћевој процени, око 15 година. Зрнић Ивица је наредио Милковићу да их закоље. Деца су вриштале од страха, као и њихове мајке које су биле у групи од 5 жена. Молили су га да не коле децу, али је он морао да поступи по Зрнићевом наређењу.

Пре ове акције, Зрнић је Милковићу дао инјекцију без објашњења о каквим се медикаментима ради.

У селу Дивосело у Лици, под циничним изговором да им се не приговара да крише примирје, хрватски бојовници су натерали домаћина **Милета Плећаша**, после дуготрајног мучења, да сам запали своју кућу. Измрцваеног човека су после тога бацали у пламен запаљене куће.

У тенку и три камиона са обележјима JNA хрватски бојовници су ушли у српско село Карадићево. Заваран ознакама JNA народ је изашао да дочека своју армију. Одмах је по народу отворена ватра из митралеза. Убијено је девет недужних цивила: **Радомир Тијмак**, **Зоран Шодоловац**, **Богдан Радичић**, **Чедо Марчета**, **Свето Марчета**, **Мирослав Кузмановић**, **Дражен Петровић**, **Желько Петровић** и **Радмила Катић**.

Радмила Катић, мајка официра JNA, заклана је на свиреп и бруталан начин.

Бесомучни бојовници нису се задовољили убијањем беспомоћних цивила, па су наставили са оргијањем: мла-

дом **Зорану Шодоловићу** одсекли су главу.

Одређени број жена и деце бојовници су, као таоце, одвели у своје упориште у селу Јаролина.

У четвртак, 26. септембра 1991. године, припадници МУП-а и ЗНГ из хрватског села Марац, око 4.00 часас ујутро, захваљујући магли, уз пуцњаву, ушли су у село Брглог. Предвођени месним Хрватима који су знали сваку српску кућу у селу, почели су да пљачкају и пале куће српског становништва. Отетана је стока, одвезени трактори и све вредније ствари из кућа. Запаљено је и уништено свих 80 српских кућа у селу. Поштеђено је око 40 кућа које су власништво људи хрватске националности или су домаћинства мешовитих бракова.

Већина српског становништва била је те ноћи у забеговима и склоништима, и то их је спасло. Укупно је избегло око 300 људи. Од Срба који су се затекли у селу најмање 10 је убијено, а још толико одведен у непознатом правцу. Брат и сестра **Ђуро** и **Сока Томић**, **Петар Прица**, 72-годишњи **Петар Бранковић**, 61-годишњи **Драган Косовац** и остали који су из тог пакла успели да се спасу сведоче о ужасном злочину.

Сигурни су да су болесна и непокретна браћа **Бојко** и **Мићо Орловић** запаљени у дворишној гаражи.

За мештане засеока Пухало, који по њима носи име, очевици кажу да су живцом били везани за кућу суседа Хрвата, а касније одведені у непознатом правцу. Нестали су **Данко Пухало**, звани **Рус**, и његова супруга. Домаћинство ових Срба најбогатијих у том крају потпуно је уништено. Поред њих одведені су **Вујо**, **Дика** и **Нада Пухало**, чија су га здравства такође уништена.

Избегли Срби тврде да су хрватске бојовнике предводили бивши милиционер **Мате Мајковић**, возач **Стипе Никшић**, **Винко Иванисевић**, **Јозо Марас** и **Мијат Кајтеш**.

Бранка Рокнић, Хрватица, и њен син **Ненад**, сведоче о бестијалном злочину хрватске паравојске, њихових комшија у предградју Карловца-Сојевицу.

У суботу, 5. октобра 1991. године, између 13.00 и 14.00 часова, усташе су опколиле кућу **Марка Рокнића**. Разбили су капију, убили пса и митралејским рафалима, бомбама и тромблонима отворили ватру по кући. Провалили су након тога у кућу и на првом спрату пронашли Марка Рокнића. Пред супругом Бранком, један од бојовника **Желько Гојан** - из непосредне близине хицима гађао је из пиштоља у главу Марка и његову сестру **Даницу** и убио их. Њихову петнаестогодишњу кћерку погодио је у леђа, али је још била жива. На Бранкину молбу да позову хитну помоћ убице су отвориле бесомучну ватру.

Бранку Рокнић су поштедели како би је на тај начин казнили што се као Хрватица удаља за Србина. Бранка је, након масакра, побегла уз помоћ непознатог човека и успела да се склони у касарну у Каменском. Син Ненад, шеснаестогодишњак, побегао је на таван кад је почела пушњава. Од пушњаве су се запалиле завесе у кући, па се Ненад уплашио да не изгори и почeo да зове у помоћ. Срећа да га од пушњаве нису чули, а и кућа се није запалила. Кад су убице напустиле кућу, сишао је у приземље и затекао мртве оца, тетку и сестру. Склопио се код комшија у гаражу.

Мајка Бранка и син Ненад су се срели на територији Кордуне тек 9. октобра 1991. године. Шокирани једва могу да склате да су овај ужасни злочин извршиле њихове комшије: **Желько Гојан**, његов брат **Марјан** и син **Јурице Никишића**. Породици Гојан Бранка Рокнић је бесплатно давала млеко и хранила њиву децу.

Душан Јањић, Србин из Карловца, није био припадник ниједног оружаног састава, па ишак је доживео тортуру припадника Збора народне гарде у Карловцу. Ево његовог сведочења о томе:

Душан је, 7. октобра 1991. године, изашао у своје двориште у Шимуновићевој улици у Карловцу. Пред двориштем се зауставило возило из кога су изашла три наоружана човека. Одвели су га у касарну у Радићевој улици и гурнули у једну собу чији је под био прекривен усиреном крвљу. Захтевали су од њега да

испише имена свих четника које зна. Рекао им је да не зна ниједног. Почели су да га туку полицијским палицама по глави. Тукли су га док се није онесвесио. Кад се освестио, тортура је настављена уз најљудске претње: "Чедо (четник), сад ћу те клат". "Чедо, сад ће ти очи ини ван. Чедо, сад ћу те уштројит". Ножем су му расекли лево уво, а потом га ухватили за косу и зарезали по слепоочници вичући да желе да виде колико Чедо има мозга. Неколико њих су га ударали, оборили на под и газили. Пао је у угао собе, у којем је већ лежао непознат човек коме су одсекли прсте. Гурнули су га у други угао, а онда му је један од мучитеља прислонио аутомат на мишицу и опалио. Метак му је пробио леву руку (меко ткиво) и нанео повреде по леђима. Ударцима ногу обувених у чизме избили су му зube.

Измучен, Душан је тражио воде. На то му је један од мучитеља мокрио у уста, упозоравајући га да не испусти коју кап, јер ће му недостајати.

Везаног су га извели у двориште зграде и натерали да се ваља по бетону. Тада је у двориште пала прва граната и мучитељи су побегли у склониште, оставивши га самог. Јањић се брзо снашао и побегао. Неколико дана се скривао код познаника, у шупу за дрва. Када је обавештен да га свуда траже, прегазио је реку Корану и побегао на ослобођени Кордун.

Јошко Јурић, заробљени припадник Збора народне гарде из Вуковара, у

свом казивању изјављује да у Хрватској може остати само оно што је хрватско и да за Србе нема места на хрватској земљи.

У то име, да би доказао верност "хрватској ствари", Јурић је заклао своју трудну супругу која је била српске националности, ножем јој распорио stomak и из употребе извукao седмомесечни плод. Након што је и дете масакрираo, обоје је ексером заковоа за стабло крушка у насељу Митница.

У раним јутарњим часовима, 23. августа 1991. године, хрватске оружане формације упале су у српска села Кињачку, Трњани, Сјеверовац и део Старог Села и без икаквог разлога отвориле ватру. Упад је извршен са три окlopna транспортара смб бојe и једним возилом хитне помоћи. Престрашене сељане, који су тражећи спас бежали према колима хитне помоћи, дочекали су рафали из аутоматског оружја.

Према казивању сведока, у селу Кињачка је тада убијено најмање 15 житеља - старада, жена и деце. Хрватске борјовнике предводили су житељи околних хрватских села. Они су имали улогу водича, односно показивача српских кућа.

Поводом тако изведене акције, хрватска средства јавног информисања са неискривеним задовољством "приопћила" су да је том приликом убијено 150-200 терориста.

Сведоци овог масакра су: Стеван Ралић, Пере Дидулица, Милан Јовић

новић и Стоја Јовановић, којима је лекарска помоћ указана у КБЦ Бањалука.

Милош Грубић (54), Србин из села Блински Кут, иако није био припадник оружаних састава, преживео је нељудску тротуру хрватских парабојовника.

Наоружана лица, дојућерашње компаније, упала су у Грубићеву кућу, избацила га у двориште, свезала у пластичну вређу и засецала по телу моторном тестером, не били га натерали да им открије активисте Српске демократске странке из тог краја.

Последице ове тортуре су Грубићеве тешке телесне повреде.

Према одлуци Председништва СФРЈ, од 7. октобра 1991. године, у 24.00 часа истог дана ступило је на снагу примирје, које је прихватило и Врховништво Хрватске.

Међутим, 9. октобра 1991. године, око 16.00 часова на путу код Петриње убијени су новинари Телевизије Београд **Зоран Амићић, Боривоје Петровић, Дејан Милићевић и Сретен Илић**.

Њихово возило, прописно обележено знаком "press", сачекали су у заседи усташки терористи и засули га митральеским месима. Међутим, ране на телима указују да нису усмрћени тим нападом. Наиме, у сваког од њих, осим Сретена Илића, испаљени су и меси у главу из близине. На то указује и чињеница да тело Зорана Амићића није нађено у аутомобилу него неколико метара даље од њега.

Из наведених примера сасвим је јасно да су извршene бруталне повреде одредба Протокола II које се односе на заштиту цивилног становништва у

унутрашњем оружаном сукобу. Пре свега, повређене су готово све одредбе члана 4. Протокола II који садржи основне гаранције за сва лица која не узимају директно учешће или су престала да учествују у непријатељствима, па, према томе, и за цивилно становништво.

Нападима на села насељена српским становништвом, у којима се до тада нису водиле оружане борбе, и физичким насиљем над тим становништвом, убијањем и мучењем људи директно су повређене одредбе става 2. тачка (а) члана 4. Протокола. Узимањем талата међу становницима српских села и градова и њиховим коришћењем за живи щит у непосредном извођењу борбених дејстава повређена је одредба тачке (б) става 2. члана 4. Протокола II којом су такви поступци изричito забрањени.

Пљачка села које становништво напушта пред опасностима од оружаног напада представља несумњиву повреду тачке (г) става 2. члана 4. Протокола II.

Поред непосредне примене наведених поступака за све време оружаног сукоба, оружани састави и власти Хрватске широко су примењивали и примењују претње свим наведеним поступцима, и то, пре свега, коришћењем средстава за јавно информисање. Такве претње значе директну повреду тачке (х) става 2. члана 4. Протокола II.

Поред повреда основних гаранција вршene су и драстичне повреде одредба Протокола II којима се прописује посебна заштита цивилном становништву у унутрашњем оружаном сукобу.

Све време оружаног сукоба врше се

напади на цивилно становништво, и то не као недискриминисани напади, који поред војних циљева погађају и цивилно становништво, него као намерни, усмерени напади чији је главни циљ да застраше становништво и принуде га да напусти насеља. Напади на дечје вртиће и школе (као онај у Шиду) преседан је у савременим оружаним сукобима. Таквим начином вођења војних операција намерно се врше повреде члана 13. Протокола II.

Наредба за исељење 27 села насељених већинским српским становништвом нема никаквог оправдања у разлогима безбедности или императивним војним разлогима, јер до тада није било никаквих оружаних сукоба у тим селима, нити су из тих села вршени било какви напади на оружане саставе Хрватске. То је, једноставно, ничим оправдано и правилима међународног права изричito забрањено депортовање цивилног становништва, чиме су на драстичан начин повређене одредбе члана 17. Протокола II.

Анализа поступака према цивилном становништву само показује да се наставља жалосна тежња, запажена у оба светска рата и сукобима после другог светског рата, да се цивилно становништво излаже највећим губицима, патњама и бруталностима.

При изради првог дела фельтона коришћена је документација Српске Радикалне странке: др Миодрага Старчевића и Николе Петковића („Насиљем и злочином против права“)

УТЕРИВАЊЕ АНТИСЕМИТИЗМА ИЛИ ЗАТАШКАВАЊЕ СРБОФОБИЈЕ

Милан Поповић послао је отворено писмо редакцији Велике Србије поводом написа у дневном листу "Глас Јавности" који је поделио и узбуркао квалификовану јавност

Почтovани, запањује ме да сте ви, заједно са разним парадржавним и псеудоправним организацијама, започели утеривање антисемитизма у Србији, баш као да тим желите да сакријете истину о сушудој десетогодишњој хајки коју су наша браћа широм света спроводили против српског народа.

Ви врло добро знате о линч апелима за бомбардовање српског народа које су потписивали људи попут Ели Визела или Ђерђ Сороша са стотинама других. Не знам да ли сте нешто покушали да зауставите, иако сте знали праву истину о дешавањима на Балкану.

Ваша хајка на српске величине, попут Владике Николаја Велимировића, генерала Милана Недића, па и Димитрија Љотића, исто је као када би Срби у Србији вршили хајку на Теодора Херцла, Бен Гуриона, Голду Меир, Рабина Алкалаја или било ког јеврејског националиста.

Вама смета српски традиционализам, национализам, светосавље, митологија, а не смета вам то исто наше, јудаизам, ционизам. Пљујући по генералу Недићу, на пример, Филип Давид не говори да је он јеврејски националиста који у нашој општини држи предавања о Кабали.

Манире се приче о антисемитизму јер сте се лоше понели према српском народу који је на крају десетогодишње

хистерије затрован уранијумским бомбама. Не можете ви судити и забрањивати књиге које вама лично не одговарају, јер су изнеле истину коју ви нећете да видите.

Нисте ви једини меродавни у духовном свету, па нека о нама кажу и други шта мисле, јер ми живимо у Србији коју су домаћи и светски Јевреји и те како попљували у прљавој пропаганди преко разних својих чланова. Запитајте се да ли би Израел изручио неког свог грађанина суду у Хагу?

Имам право да све ово кажем јер је моју породицу од холокауста спасио генерал Милан Недић, дајући јој документа са српским именима.

Мондијализам не доноси никакво добро ни Србима, а ни Јеврејима, па, према томе, водите рачуна о вашем понашању јер све што више будете измишљали антисемитизам и тражили цензуру, српски народ ће све више окретати главу од Јевреја.

Срби никада нису ништа рекли против Јевреја у Израелу који су извршили етничко чишћење Арапа да би добили чисту државу, а против домаћих Јевреја, који су водили заједницу, имали би много шта рећи и не баш лепо.

Србофобија, на пример Сорош фонда или Хелсиншког комитета, или разних других хуманитарних група је морају смо сви доживели да би врхунац била НАТО агресија.

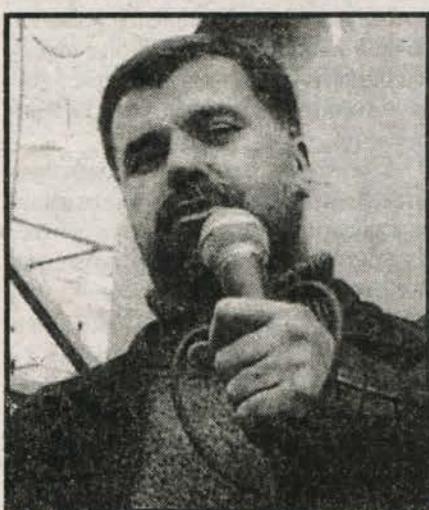
Дигните главу и реците истину, није вама место у хору плаћених папагаја који певају песме о људским правима, унраво их угрожавајући Србима.

Уместо измишљања антисемитизма, предлажем господи Сингеру, Леблу, Секељу, Бламу, Давиду и другим да позову на округли сто српске националне мислиоце да размене мишљења, анализирају односе, утврде разлике и то све дијалогом, а не да господи иду заједно са Наташом Кандић, Соњом Бисерко, Вераном Матићем и другом острашћеном антисрпском братијом и тиме срамоте Јеврејство.

И на крају, као Јеврејин, питам ко доноси правила шта је то антисемитизам а шта није. По вама, све што не хвали Јеврејство је непријатељ. Та критичка литература би требала вама бити поучна да препознавате оно што и слепши виде. Ви кад употребљавате појам "гоји" (свиње) за нејевреје чините увреду, а то веома често радите.

Време је, очито, за неке нове Јевреје да преузму заједницу од оних који су кроз комунизам и мондијализам испољили огромну мржњу према Србима

Милан Поповић

ВЕЛИКА СРБИЈА

Наш министар као археолог
Свеже експонаше
из земљище вади,
не да експонашу
ни да се охлади.

Најази их лако,
ћрецизно и сиручно,
као да је исче
крио својеручно.

Бранковића музеј,
а на молбу ДОС-а,
додели му звање -
ђочасног кустоса.

Пршице и заштите

Влада нам је, прво-
бисто, била изврши
орган Скупштине.
Другобисто је по-
стала изврши орган
- Конгреса и Сена-
та.

У вези решавања српског штита и космешког поштовања,
са нашом влашћу претовара НАТО (прето)варач - мисијер Не-
бојша Ђорђевић Човић.

Америчка демократија је, што јесте јесте, заиста много
развијена. То није ни чудно, ако знамо да је билдују - ћилициј-
ским шрејманом, уз (де)генетски инжењеринг.

Новосадски "Албус" и београдски Лабус ћеру домаће ћрља-
во рубље. Овај други што ради искључиво - на сираним веш ма-
шинама.

Светомир Момић

Краљ Иби

*Наши министри љути борци
разочарани иду у поворци
Неко их је грдно слагао
па овај народ је много нагао
Стрпљење њему где је
имају они још многе идеје
Дајте им народ други
истуриће они јуначке груди
Показаће ко је стручњак прави
та држава мора да оздрави
Само да им заменимо људе
и доведемо им дворске луде
Поздравио их краљ Иби
наћи ће и они свој алиби*

Сафари

У Хрватској се наставља лов на генерале који су се усудили да посумњају у Месића Америкића и Рачана Послушкана.

И то случайно по успеху ХДЗ-а на изборах.

Хаг није заинтересован за Месића и остале докле год слушају и не губе изборе, а онда видећемо.

Да ли вам је то нешто познато.

Суза сузу стиже

Јадни наш премијер тужно нариче, преварили га, каже, спонзори. Нигде паре нема, а једини га разуме другар Бодо Хом-

бах, који се код нас скрио од немачког суда због државних паре.

Јесу ли ти на Западу нормални, од чега ће се красти ако не дају неке паре, не дају више Срби паре тако лако.

Краљевић и просјак

Захтевамо енергично да ДОС-ова комисија испита порекло имовине и начин њеног стицања. И тако једном и заувек скине ту хипотеку са имена Карађорђевића.

Тражимо да се утврди да краљ Петар није презадужен дошао на престо, да му син Александар није манипулисао са буџетом и зарађивао на курсним разлика- ма као социјалисти ових година. Да се утврди да њихови потомци нису имали најбогатије збирке слика и највише новца у Европи.

Скинимо ту хипотеку са њиховог име-
на и вратимо им сву имовину, а ако се утвр-
ди да су комунисти можда и били у праву
пре 50 година, треба да им се извинимо и

Мали огласи

Због прекида посла продајемо хитно вишке комаде мапинија за прање папира и папирчића са могућношћу очувања боја. Мапине су ручно направљене од лаганих материјала за уградњу у авионае. Коришћено искључиво за додаре и марке.

Мило и Зоран

СРБИЈА ЈЕ ВЕЧНА
ДОК СУ ЈОЈ ДЕЦА ВЕРНА

ВРЕМЕ СТРАХА, ТЕРОРА И СМРТИ У СРБИЈИ

ПРОШЛО ВРЕМЕ ДОС-а